

WYROK

Warszawa, dnia 7 września 2026 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący: Robert Skrzyszewski

Protokolant: Piotr Cegłowski

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 września 2026 r. odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 3 sierpnia 2026 r. przez wykonawcę CEROMA s.c. R.C. A.R.z siedzibą w Wałbrzychu w postępowaniu prowadzonym przez Dolnośląską Służbę Dróg i Kolei we Wrocławiu

przy udziale uczestnika po stronie zamawiającego w postępowaniu o sygn. akt KIO 3790/26 wykonawcy P.K. działającego pod nazwą Przedsiębiorstwo Usługowe Roboty Ziemne P.K. z siedzibą w Wałbrzychu

orzeka:

1. oddala odwołanie,

2. kosztami postępowania obciąża wykonawcę CEROMA s.c. R.C. A.R. z siedzibą w Wałbrzychu i:

2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 20 000 zł 00 gr (słownie: dwadzieścia tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawcę CEROMA s.c. R.C. A.R. z siedzibą w Wałbrzychu tytułem wpisu od odwołania,

2.2. zasądza od wykonawcy CEROMA s.c. R.C. A.R. z siedzibą w Wałbrzychu na rzecz P.K. działającego pod nazwą Przedsiębiorstwo Usługowe Roboty Ziemne P.K. z siedzibą w Wałbrzychu kwotę 3 600 zł 00 gr (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) stanowiącą koszty postępowania odwoławczego poniesione z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodniczący.....

Uzasadnienie

Zamawiający: Dolnośląską Służbę Dróg i Kolei we Wrocławiu wszczął postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pod nazwą Odmulanie rowów drogowych, uzupełnienie zaniżonych oraz ścinka zawyżonych poboczy w latach 2026-2028 z podziałem na zadania, nr postępowania NI.2720.136.2025.

Ogłoszenie o zamówieniu opublikowane w ogłoszeniu nr 131930-2026 z dnia 25 lutego 2026 r.

W dniu 3 sierpnia 2026 r. Odwołujący: CEROMA s.c. R.C. A.R. z siedzibą w Wałbrzychu wniósł odwołanie do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej wobec czynności Zamawiającego polegających na:

- wyborze jako oferty najkorzystniejszej dla zadania nr 6 oferty wykonawcy DawRoll D.O. ul. Gen. W. Andersa 114A/1 58-304 Wałbrzych (dalej: „DawRoll”) i zaniechaniu odrzucenia oferty tego wykonawcy;
- wyborze jako oferty najkorzystniejszej dla zadania nr 9 oferty wykonawcy Przedsiębiorstwo Usługowe Roboty Ziemne P.K. ul. Władysława Orkana 123 58-307 Wałbrzych (dalej: „P.P.”) i zaniechaniu odrzucenia oferty tego wykonawcy;
- zaniechaniu odrzucenia oferty dla zadania nr 9 wykonawcy F.H.U. „K.” P.P., ul. Krótka 1 58-130 Imbramowice (dalej: „K.”) i sklasyfikowaniu jej na drugiej pozycji listy rankingowej.

Zaskarżonym czynnościom Odwołujący zarzucił naruszenie:

- art. 224 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych t. j. z 27 maja 2026 r. (Dz. U. z 2026 r., poz. 793), dalej ustawy Pzp lub Pzp w zw. z art. 224 ust. 5 i 6 Pzp oraz w zw. z art. 16 Pzp poprzez ponowne wezwanie wykonawcy DawRoll do złożenia wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny, podczas gdy nie zaszły ku temu przesłanki z uwagi na lakoniczność i ogólnikowość pierwotnie złożonych wyjaśnień, a tym samym umożliwienie wykonawcy sporządzenie wyjaśnień ceny od nowa (w nowym kształcie i o nowej treści), odpierających zarzuty przytoczone w pierwotnym odwołaniu i co najważniejsze przedstawienie dowodów, których nie było w pierwotnie złożonych wyjaśnieniach, mimo istniejącego w tym zakresie żądania ze strony Zamawiającego (zarzut 1),

- art. 224 ust. 1 Pzp w zw. z art. 224 ust. 5 i 6 Pzp oraz w zw. z art. 16 Pzp poprzez ponowne wezwanie wykonawcy P.P. do złożenia wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny, podczas gdy nie zaszły ku temu przesłanki z

uwagi na lakoniczność i ogólnikowość pierwotnie złożonych wyjaśnień, a tym samym umożliwienie wykonawcy sporządzenie wyjaśnień ceny od nowa (w nowym kształcie i o nowej treści), odpierających zarzuty przytoczone w pierwotnym odwołaniu i co najważniejsze przedstawienie dowodów, których nie było w pierwotnie złożonych wyjaśnieniach, mimo istniejącego w tym zakresie żądania ze strony Zamawiającego (zarzut 2),

- art. 224 ust. 1 Pzp w zw. z art. 224 ust. 5 i 6 Pzp oraz w zw. z art. 16 Pzp poprzez ponowne wezwanie wykonawcy K. do złożenia wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny, podczas gdy nie zaszły ku temu przesłanki z uwagi na lakoniczność i ogólnikowość pierwotnie złożonych wyjaśnień, a tym samym umożliwienie wykonawcy sporządzenie wyjaśnień ceny od nowa (w nowym kształcie i o nowej treści), odpierających zarzuty przytoczone w pierwotnym odwołaniu i co najważniejsze przedstawienie dowodów, których nie było w pierwotnie złożonych wyjaśnieniach, mimo istniejącego w tym zakresie żądania ze strony Zamawiającego (zarzut 3),

- art. 226 ust. 1 pkt 8) Pzp w zw. z art. 224 ust. 5 i 6 Pzp oraz w zw. z art. 16 Pzp poprzez zaniechanie odrzucenie oferty wykonawcy DawRoll, podczas gdy oferta ta zawiera rażąco niską cenę, a zarówno pierwsze jak i uzupełniające wyjaśnienia złożone przez DawRoll były nierzetelne, lakoniczne, niepoparte dowodami i nie wykazały, że oferta wykonawcy DawRoll nie zawiera rażąco niskiej ceny (zarzut 4);

- art. 226 ust. 1 pkt 8) Pzp w zw. z art. 224 ust. 5 i 6 Pzp oraz w zw. z art. 16 Pzp poprzez zaniechanie odrzucenie oferty wykonawcy P.P., podczas gdy oferta ta zawiera rażąco niską cenę, a zarówno pierwsze jak i uzupełniające wyjaśnienia złożone przez PURZ Krakowczyk były nierzetelne, lakoniczne, niepoparte dowodami i nie wykazały, że oferta wykonawcy P.P. nie zawiera rażąco niskiej ceny (zarzut 5)

- art. 226 ust. 1 pkt 8) Pzp w zw. z art. 224 ust. 6 Pzp oraz w zw. z art. 16 Pzp poprzez zaniechanie odrzucenie oferty wykonawcy K., podczas gdy oferta ta zawiera rażąco niską cenę, a wyjaśnienia złożone przez wykonawcę były nierzetelne, lakoniczne, niepoparte dowodami i nie wykazały, że oferta wykonawcy K. nie zawiera rażąco niskiej ceny (zarzut 6);

- art. 226 ust. 1 pkt 5 Pzp w zw. z art. 16 Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia ofert wykonawców K., DawRoll i P.P., mimo iż ze złożonych przez tych wykonawców wyjaśnień wynika, że zamierzają oni wykonywać przedmiot zamówienia niezgodnie z warunkami zamówienia wskazanymi w uzasadnieniu odwołania, a w szczególności wbrew jednoznacznym zapisom PPU i OPZ odpowiednio przekazać odpady powstałe w związku z wykonywaniem zleconych robót do zagospodarowania (przetworzenia) podmiotowi nie posiadającemu stosownych uprawnień w tym zakresie, co stanowi równocześnie naruszenie art. 27 ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach, lub wykorzystywać je w miejscu wytworzenia, mimo istniejącego w tym zakresie wyraźnego zakazu w SWZ lub przekazywać je do odzysku, mimo nakazu ich składowania (zarzut 7);

- art. 226 ust. 1 pkt 2) lit. b) i c) Pzp w zw. z art. 118 ust. 2 w zw. z art. 16 Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia oferty DawRoll, który nie wykazał, że w sposób realny spełnia warunek udziału w postępowaniu odnoszący się do wiedzy i doświadczenia, a to z uwagi na okoliczność, iż w świetle złożonych wyjaśnień ceny zamierza w całości samodzielnie (jednoosobowo) zrealizować zamówienie, a co za tym idzie zobowiązanie podmiotu trzeciego do realizacji części zamówienia, do realizacji której wymagane są wiedza i doświadczenie objęte warunkiem, są jedynie pozorne (zarzut 8);

- art. 226 ust. 1 pkt 2) lit. a) Pzp w zw. z art. 108 ust. 1 pkt 5) Pzp oraz art. 226 ust. 1 pkt 7 w zw. z art. 16 pkt 1 i 2 Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia ofert wykonawców DawRoll oraz P.P., mimo że na podstawie wiarygodnych przesłanek można stwierdzić, że wykonawcy zawarli porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji w Postępowaniu, a ich działanie polegające na skoordynowaniu składania ofert, uznać można za działanie w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji (zarzut 9).

W oparciu o przedstawione wyżej zarzuty Odwołującywnosił o uwzględnienie odwołania w całości i nakazanie Zamawiającemu:

- unieważnienia czynności wyboru oferty najkorzystniejszej dla zadania nr 6;
- unieważnienia czynności wyboru oferty najkorzystniejszej dla zadania nr 9;
- powtórzenia czynności badania i oceny ofert i w ramach tego odrzucenie ofert wykonawców DawRoll, P.P. i K.;
- zasądzenie od Zamawiającego na rzecz Odwołującego kosztów postępowania odwoławczego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

W swoim uzasadnieniu Odwołujący przedstawił, co następuje.

„(...) 1. Okoliczności faktyczne

1.1. Zamawiający wszczął postępowanie w sprawie udzielenia zamówienia pn. „Odmulanie rowów drogowych,

uzupełnienie zaniżonych oraz ścinka zawyżonych poboczy w latach 2026-2028 z podziałem na zadania" w lutym 2026 r.

1.2.Zgodnie z pkt 3.3. przedmiot zamówienia został podzielony na części– liczba części 18. Zamawiający dopuszcza składanie ofert częściowych. Jeden Wykonawca może złożyć ofertę na maksymalnie 2 zadania.

1.1.Odwołujący złożył swoją ofertę dla realizacji zamówienia w zakresie zadania nr 6 i zadania nr 9. Wykonawca DawRoll złożył ofertę dla realizacji zamówienia w zakresie zadania nr 3 i zadania nr 6. Wykonawca P.P. złożył ofertę dla realizacji zamówienia w zakresie zadania nr 8 i zadania nr 9. Wykonawca K. złożył ofertę dla realizacji zamówienia w zakresie m.in. zadania nr 9.

1.2.Zamawiający na podstawie art. 224 ust. 1 Pzp wezwał m.in. wykonawców DawRoll, P.P. i K. do złożenia wyjaśnień i dowodów z uwagi na podejrzenie, że cena zaproponowana przez tych wykonawców jest rażąco niska. Podejrzenie to było w pełni uzasadnione w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy, co pokazują poniższe dane:
Zadanie nr 6:

Zamawiający (kwota podana przy otwarciu ofert)	1 276 229,55 zł
DrawRoll	619 305,00 zł
Odwołujący	941 934,00 zł
F.H.U. „K.” P.P.	947 100,00 zł
Usługi Transportowe Krystian Koziarczyk	1 659 270,00 zł

Zadania nr 9:

Zamawiający (kwota podana przy otwarciu ofert)	2 452 009,92 zł
P.P.	1 114 872,00 zł
F.H.U. „K.” P.P.	1 562 100,00 zł
Odwołujący	1 816 218,00 zł
ALSA A. A. STRACH SP.J.	2 138 355,00 zł
Firma Handlowo Usługowa Aurelia Kalus	2 390 628,00 zł
Usługi Montażowo Budowlane A.J.M. Artur Gawłowski	2 556 555,00 zł
P.P.H.U Rafit	3 292 095,00 zł

1.3.Jak wynika z powyższego oferty DawRoll i P.P. były niższe od wartości szacunkowej zamówienia powiększonej o VAT co najmniej o 50%, a jednocześnie ceny zaoferowane przez tych wykonawców były wyraźnie niższe niż ceny pozostałych wykonawców uczestniczących w Postępowaniu. W zadaniu nr 6 ceny kolejnych wykonawców były wyższe od DawRoll o ok. 300 tys. zł, a więc co najmniej o połowę. Natomiast w zadaniu nr 9 aż pięć spośród siedmiu ofert były zbliżone lub wyższe niż 2 mln zł, a zarazem prawie o 100% wyższe niż cena PURZ P.K.. W przypadku ceny zaoferowanej przez K. różnice były trochę mniejsze, jednak nadal istotne i widoczne. Dodać należy, że w zasadzie wszyscy wykonawcy, którzy złożyli oferty w Postępowaniu to małe, lokalne firmy działające w formie jednoosobowej działalności gospodarczej (w zadaniu nr 9 tylko jeden wykonawca działa w formie spółki jawnej), a co za tym idzie nie sposób założyć, że to forma prowadzonej działalności miała w jakiś sposób wyróżniać ww. wykonawców.

1.4.Wykonawcy DawRoll dnia 24 kwietnia 2026 r., P.P. dnia 29 kwietnia 2026 r., a K. dnia 22 kwietnia 2026 r. złożyli wyjaśnienia rażąco niskiej ceny.

1.5.Wyjaśnienia P.P. oraz DawRoll złożone pierwotnie są prawie identyczne, tj. obaj wykonawcy mają dokładnie tą samą argumentację w swoich wyjaśnieniach (całe fragmenty wyjaśnień są wzajemnie skopiowane), obaj wykonawcy mają taką samą metodologię wyliczenia ceny dla wyjaśnianych pozycji rozliczeniowych, przedstawiają takie same dowodowy (rodzajowo, względnie oferty o takiej samej treści pochodzące od tych samych podmiotów) oraz mają bardzo podobne założenia, przy czym nie jest to konsekwencją specyfiki wyliczanej ceny jednostkowej. Przy wyjaśnianiu takich

samych pozycji, wykonawcy mogą wskazywać na ponoszenie przez siebie takich samych kosztów rodzajowych, niemniej w niniejszej sprawie podobieństwa wyjaśnień nie kończą się na tym. Wyliczenia ceny zbudowane są bowiem identycznie (po kolei obaj wykonawcy wskazują na takie same koszty, wyliczone w taki sam sposób), a różnice w wyjaśnieniach wynikają wyłącznie z danych wyjściowych zaczerpniętych z OPZ oraz faktu, że DawRoll nie uwzględnia części kosztów wykazywanych przez drugiego wykonawcę (np. pomija koszt pracy niektórych sprzętów, mimo konieczności ich użycia w świetle OPZ). Nadto, sam sposób budowania wyjaśnienia ceny jest specyficzny (niespotykany na rynku), tj. wykonawcy nie wskazują na koszty materiałów, robocizny, sprzętu itd., ale od wynagrodzenia wynikającego z ceny z oferty odliczają koszty paliwa, obsługi księgowej, ZUS, noclegów, wyżywienia, ew. sprzętu, przy czym koszty paliwa liczą dokładnie tak samo (mimo dysponowania różnym sprzętem) wyliczając „zarobek” wykonawcy (obaj wykonawcy używają właśnie tego, dokładnie takiego samego określenia). Już tylko to w ocenie Odwołującego powoduje, że wyjaśnienia obu ww. wykonawców były niewiarygodne. Trudno bowiem skopiowanie takich samych wyjaśnień przez dwóch różnych wykonawców, którzy muszą i działają w różnych warunkach rynkowych, uznać za opracowanie indywidualnych, właściwych dla nich kalkulacji.

1.6. Zamawiający dnia 25 maja 2026 r. opublikował informację o wyborze oferty najkorzystniejszej dla zadań nr 1, 2, 3, 6, 8 i 9. Dla zadania nr 6 Zamawiający jako ofertę najkorzystniejszą wybrał ofertę wykonawcy DawRoll. Na drugim miejscu listy rankingowej znajduje się oferta Odwołującego. Dla zadania nr 9 Zamawiający jako ofertę najkorzystniejszą wybrał ofertę wykonawcy P.P.. Na drugim miejscu listy rankingowej znajduje się oferta wykonawcy K., a na trzecim miejscu oferta Odwołującego.

1.7. Odwołujący wniósł odwołanie od czynności i zaniechań Zamawiającego dnia 5 czerwca 2026 r. (dalej: Odwołanie 1) zarzucając m.in., że Zamawiający niesłusznie zaniechał odrzucenia ofert DawRoll, P.P. oraz K., mimo że zawierały one rażąco niską cenę, która nie została wyjaśniona po wezwaniu skierowanym do tych wykonawców przez Zamawiającego.

1.8. Po wniesieniu Odwołania 1 Zamawiający pismem z dnia 11 czerwca 2026 r. unieważnił czynność wyboru oferty najkorzystniejszej w zakresie zadania nr 6 oraz zadania nr 9 z dnia 25.05.2026 r. W uzasadnieniu tej czynności czytamy (cyt.): Po przeanalizowaniu treści odwołania oraz mając na uwadze konieczność zapewnienia zgodności z zasadami uczciwej konkurencji i równego traktowania Wykonawców, Zamawiający podjął decyzję o unieważnieniu wskazanej czynności oraz ponownym przeprowadzeniu badania i oceny ofert w zakresie zadania nr 6 oraz zadania nr 9. Zamawiający w decyzji o unieważnieniu wyborów ofert najkorzystniejszych nie wskazał, jakie czynności zamierza podjąć. Postępowanie odwoławcze wywołane Odwołaniem nr 1 stało się w tej sytuacji, zgodnie z orzecznictwem Izby, bezprzedmiotowe.

1.1. Pismem z dnia 3 lipca 2026 r. Zamawiający wezwał DawRoll do wyjaśnień co do korzystania z zasobów podmiotu trzeciego. Natomiast jak się okazuje pismami z dnia 10 lipca 2026 r. Zamawiający wezwał również DawRoll, P.P. i K. do złożenia dodatkowych wyjaśnień dotyczących sposobu kalkulacji zaoferowanej ceny. W odpowiedzi na wezwanie Zamawiającego ww. wykonawcy złożyli dodatkowe wyjaśnienia dnia 13 lipca 2026 r.

1.2. Zamawiający 24 lipca 2026 r. poinformował o wyborze oferty najkorzystniejszej. Dla zadania nr 6 Zamawiający jako ofertę najkorzystniejszą ponownie wybrał ofertę wykonawcy DawRoll. Na drugim miejscu listy rankingowej znajduje się oferta Odwołującego. Dla zadania nr 9 Zamawiający jako ofertę najkorzystniejszą ponownie wybrał ofertę wykonawcy P.P.. Na drugim miejscu listy rankingowej znajduje się oferta wykonawcy K., a na trzecim miejscu oferta Odwołującego.

2. Ponowne wezwanie do wyjaśnień rażąco niskiej ceny – zarzuty 1 - 3

2.1. Treść pierwotnych wezwań skierowanych do wykonawców w trybie art. 224 ust. 1 Pzp jest identyczna. Również wyjaśnienia złożone w odpowiedzi na te wezwania przez DawRoll oraz P.P., co stanowi przedmiot osobnego zarzutu, są w zasadzie identyczne. Jedynie wykonawca K. złożył trochę odmienne od konkurentów wyjaśnienia ceny, jednak ich treść w istocie zawiera jeszcze mniej informacji poddających się ocenie niż wyjaśnienia złożone przez DawRoll i P.P..

2.2. Idąc dalej odnotować należy, że także dodatkowe wezwanie do wyjaśnień ceny skierowane 10 lipca 2026 r. do wykonawców DawRoll i P.P. były identyczne. Wezwanie skierowane do K. natomiast nieznacznie różniło się od pozostałych wezwań, tj. zamiast pięciu pytań kierowanych do pozostałych wykonawców, wezwanie skierowane do K. miało tylko trzy pytania (K. nie został wezwany do wyjaśnienia kosztów paliwa i robocizny).

2.3. W związku z tym zarzuty dotyczące ponownego wezwania ww. wykonawców do złożenia wyjaśnień w trybie art. 224 ust. 1 Pzp zostaną omówione poniżej łącznie, z wyróżnieniem różnic, jakie pojawiają się w sytuacji wykonawcy

K..

2.4.W pierwszej kolejności odnotować należy, że Zamawiający w treści wezwań z dnia 20 kwietnia 2026 r. jednoznacznie wskazał, że wymaga przedstawienia od wykonawców (cyt.) wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych, w szczególności w zakresie (...). Z treści pierwotnego wezwania jednoznacznie więc wynikało, że Zamawiający żąda konkretnych wyjaśnień i dowodów. Treść tych wezwań nie budziła, jak się wydaje, wątpliwości wykonawcy. Wykonawcy nie zadawali Zamawiającemu pytań do wezwania, nie zaskarżyli jego zasadności i co najistotniejsze podjęli próbę przedstawienia Zamawiającemu kalkulacji ceny ofertowej i dowodów, jednak ich wyjaśnienia w tym zakresie były bardzo ogólne i mało wiarygodne.

2.5.W odpowiedzi na te wezwania, DawRoll i P.P., co jest przedmiotem osobnego zarzutu, złożyli prawie identyczne w swej treści wyjaśnienia, tj. na trzech pierwszych stronach wyjaśnień w sposób identyczny zakwestionowali ceny zaoferowane przez konkurencyjnych wykonawców, a kolejno dokonali prostego rozbicia poszczególnych cen jednostkowych na składowe (tj. od oczekiwanego wynagrodzenia odjęli odpowiednio ZUS i podatek wykonawcy, koszty paliwa, ew. zapewnienia sprzętu oraz koszty noclegów i wyżywienia), nie wyjaśniając szczegółowo, w jaki sposób poszczególne wartości podane w tym rozbiciu zostały ustalone. Wyjaśnienia, o czym szerzej także poniżej, były dość ogólne i nie wyjaśniały podstawowych kosztów wykonania zamówienia – kosztów robocizny, materiałów i sprzętu. Z lektury wyjaśnień można było bowiem odnieść wrażenie, że wykonawcy nie zamierzają ponosić żadnych kosztów robocizny i sprzętów, realizując zamówienie osobiście, własnym sprzętem. Wyjaśnienia kończyły się, znów dosłownie identycznymi u obu wykonawców, kilkoma ogólnymi zapewnieniami o poprawności ceny, zgodności z obowiązującymi przepisami prawa i szczególnie korzystnymi warunkami realizacji zamówienia z uwagi na prowadzenie działalności w postaci jednoosobowej działalności gospodarczej. Co istotne, do wyjaśnień nie załączono dowodów wskazujących na wysokość podstawowych kosztów związanych z wykonywaniem zamówienia – kosztów materiałów, sprzętu i ludzi niezbędnych do wykonania robót, poprzestając na przedstawieniu kilku dowodów odnoszących się do ogólnych kosztów działalności firmy (koszty księgowe, koszty składek ZUS).

2.6.Z kolei wykonawca K., uzasadniając swoje wyliczenia, wskazał:

2.7.Co do ścinki poboczy – wykonawca podniósł jedynie, że jego oferta jest powyżej średniej rynkowej, a ustalił tę kwestię porównując swoją ofertę z wszystkimi 31 ofertami złożonymi na 57 zadań. Poprzestanie na porównaniu ceny ze średnią z wszystkich 31 ofert dla 57 zadań w żaden sposób nie dowodzi tego, że konkretna oferta wykonawcy K. nie jest rażąco niska. Istotą wyjaśnień rażąco niskiej ceny nie jest porównanie ceny z cenami zaproponowanymi przez innych wykonawców, ale przedstawienie okoliczności, na podstawie których Zamawiający będzie mógł przyjąć, że zaproponowana przez wykonawcę cena nie jest rażąco niska. Co więcej, takie porównanie nie jest również relewantne z tej przyczyny, że przy obliczaniu średniej wykonawca uwzględnił ceny wszystkich wykonawców, a więc także tych, którzy mogli zaproponować ceny rażąco niskie i nierynkowe. Wyjaśnienia ceny nie mogą sprowadzać się do porównania cen, a powinno z nich wynikać, na jakiej podstawie wykonawca zaproponował daną cenę. Jak słusznie wskazała Izba „zgodnie z art. 224 ust. 5 ustawy PZP, obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny lub kosztu spoczywa na wykonawcy, co oznacza, że to Odwołujący powinien rozwiać wszelkie wątpliwości Zamawiającego co do wysokości zaoferowanej ceny, zaoferowanych stawek, a wyjaśnienia te powinny być szczegółowe, konkretne i wyczerpujące oraz poparte stosownymi, obiektywnymi dowodami, a czego niewątpliwie zabrakło w niniejszej sprawie.” (por. Wyrok KIO z 15.04.2025 r., KIO 1143/25). Z porównania ceny wykonawcy K. ze średnią cen innych wykonawców nie sposób wywnioskować jaka jest kalkulacja kosztów ponoszonych w związku z wykonaniem zamówienia przez wykonawcę K., jakie założenia przy ustalaniu ceny przyjął K., jakie elementy cenotwórcze uwzględnił, w jaki sposób skalkulował cenę i dlaczego jest ona szczególnie korzystna i nie jest rażąco niska i nierynkowa.

2.8.Co do uzupełniania poboczy – wykonawca posłużył się analogicznym nieskutecznym argumentem i wskazał, że jego oferta jest powyżej średniej rynkowej, a ustalił tę kwestię porównując swoją ofertę z wszystkimi 31 ofertami złożonymi na 57 zadań. Jak już wskazano powyżej, takie porównanie nie stanowi wyjaśnień rażąco niskiej ceny. Dodatkowo K. podkreślił, że posiada na swoim składowisku dużą ilość materiału kamiennego 0/31,5, która została z robót prowadzonych kilka lat wstecz, nie przedstawiając na tą okoliczność żadnych dowodów. Z takiej ogólnej informacji nie można wywnioskować, jak rzekome posiadanie materiału wpływa na zaproponowaną cenę, jaka jest wartość tego materiału i czy nadaje się on do wykorzystania. Wyjaśnienia w tym zakresie były więc ogólne i mało wiarygodne.

2.9.Co do odmulania – wykonawca K. podkreślił, że cena jest niższa z uwagi na (1) doświadczenie wykonawcy, a także ze względu na (2) dysponowanie własnym bogatym parkiem sprzętowo - maszynowym; (3) wykonywanie usług

korzystając z własnych zasobów, bez udziału podwykonawców; (4) brak rozbudowanej administracji oraz (5) niskie koszty pracownicze.

2.10. W tym kontekście należy zwrócić uwagę, że nawet w przypadku dysponowania sprzętem własnym, należy uwzględnić koszty eksploatacji tego sprzętu, jego ubezpieczenia, konserwacji czy napraw, a także jego zapewnienia (amortyzacji, zakupu, najmu). Poważne wątpliwości budziła również informacja dotycząca niskich kosztów pracowniczych. K. wskazał, że koszt pracowników za jeden dzień to 1600 zł. Nie wiadomo jednak na jakiej podstawie ustalono takie wynagrodzenie, tj. ilu pracowników wykonawca zamierza zatrudnić, na jaki czas. Sama wartość, bez wskazania założeń co do ustalenia tej wartości, nie pozwala na weryfikację ceny wykonawcy. K. nie przedstawił bowiem ani żadnej kalkulacji w tym zakresie, ani przykładowej umowy o pracę, ani żadnych ustaleń i zobowiązań co do wykonania pracy za określoną cenę. Z takiego założenia co do kosztu pracownika nie wynika też czy uwzględnione zostały wszystkie koszty, wynikające z obowiązujących przepisów prawa. Rozbicie ceny ofertowej na kilka składowych, bez podania sposobu wyliczenia tych składowych i uzasadnienia wysokości danego kosztu nie jest wyliczeniem odpowiednim dla potrzeb wyjaśnień rażąco niskiej ceny.

2.11. Do wyjaśnień K. załączył jedną fakturę za zakup paliwa, fakturę za usługi podobne wykonywane na rzecz innego zamawiającego oraz zobowiązanie firmy Orfin do udostępnienia zasobów wraz z zestawieniem ilości prac wykonywanych przez ten podmiot w ramach jednego z kontraktów. Trudno przyjąć by dowody te miały wskazywać na rynkowy charakter zaoferowanej ceny. Jedyne dowody odnoszące się bezpośrednio do kosztów ponoszonych przez K. to faktura VAT za zakup paliwa, jednak wobec braku w części opisowych jakichkolwiek wyjaśnień odnośnie do sposobu wyliczenia kosztów paliwa, nie sposób było dowodu tego powiązać z treścią złożonych wyjaśnień.

2.12. Wyjaśnienia K. co do wyliczenia ceny nie pozwalały więc na weryfikację czy zaproponowana przez niego cena jest rażąco niska. Nie wynika z nich na jakiej podstawie określono poszczególne elementy ceny. Co do części elementów kosztotwórczych nie wyjaśniono ceny wcale i porzeczono na jej porównaniu z cenami pozostałych wykonawców. Nie sposób również w sposób jednoznaczny ustalić czy w wyjaśnieniach ujęto wszystkie elementy ceny. Dodatkowo w wyliczeniach nie uwzględniono rezerwy ani zysku, a wskazano jedynie, że oferta jest rentowna.

2.13. Tak ukształtowane wyjaśnienia były ogólne i nieprzekonywujące. W wyjaśnieniach brakowało konkretnych, rzetelnych informacji poddających się ocenie oraz dowodów, a założenia, o czym szerzej poniżej, były nierealne bądź wskazywały na zamiar realizacji zamówienia niezgodnie z wymaganiami prawa lub SWZ.

2.14. Wezwanie do złożenia wyjaśnień w trybie art. 224 ust. 1 Pzp ma na celu ustalenie czy wykonawca jest w stanie zrealizować zamówienie za zaoferowaną przez siebie cenę. Już na pierwsze wezwanie zamawiającego wykonawca powinien złożyć wyjaśnienia rzetelne, kompletne, w sposób jasny i czytelny określające, na jakiej podstawie (przy jakich założeniach) wykonawca dokonywał obliczeń poszczególnych składowych.

2.15. Uzupełniające wezwanie do złożenia wyjaśnień może być kierowane do wykonawców wyjątkowo, jeśli po pierwszym wezwaniu wykonawcy przedstawili kompletne wyjaśnienia poparte dowodami, jednak zamawiający ma jeszcze jakieś wątpliwości np. w zakresie konkretnych wyliczeń lub uzasadnień przedstawionych przez wykonawcę. W piśmiennictwie wskazuje się, że: „Ponowne wezwanie nie będzie uprawnione, jeżeli wyjaśnienia będą niekompletne, lakoniczne, niezawierające odpowiedzi na wszystkie stawiane przez zamawiającego w wezwaniu pytania. W takiej sytuacji ponowienie wezwania prowadziłoby do niedopuszczalnego i naruszającego zasadę równego traktowania wykonawców i uczciwej konkurencji przywrócenia terminu do złożenia wyjaśnień, które powinny być przedłożone już na pierwsze wezwanie zamawiającego.” (por. A. Matusiak [w:] M. Jaworska (red.), Prawo zamówień publicznych. Komentarz, wyd. 7, 2026, art. 224, Nb 19).

2.16. W niniejszej sprawie Zamawiający wezwał DawRoll, PURZ Krakowczyk i K. do złożenia uzupełniających wyjaśnień rażąco niskiej ceny, mimo że już pierwsze wyjaśnienia nie były sporządzone zgodnie z wymogami art. 224 Pzp. Wykonawcy przedstawili wyjaśnienia nierzetelne, lakoniczne, z których nie wynikało, w jaki sposób zamierzają prawidłowo zrealizować zamówienie za zaproponowaną cenę, a także niepoparte właściwie żadnymi dowodami. Gdyby Zamawiający prawidłowo ocenił pierwsze wyjaśnienia, powinien był dojść do przekonania, że wezwanie uzupełniające w istocie prowadziłoby wyłącznie do umożliwienia wykonawcom złożenie kolejnych wyjaśnień - de facto do przywrócenia terminu do złożenia poprawnych wyjaśnień ceny.

2.17. Powyższy wniosek znajduje potwierdzenie przede wszystkim w treści ponowionych wezwań do wyjaśnień (wezwań z dnia 10 lipca 2026r.), w których czytamy (cyt.): Mając na uwadze, że zaoferowana przez Państwa cena nadal budzi wątpliwości Zamawiającego co do możliwości należytego wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z

wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia oraz przepisach prawa, Zamawiający żąda przedstawienia szczegółowych wyjaśnień wraz z dowodami potwierdzającymi prawidłowość kalkulacji ceny lub kosztu, bądź ich istotnych części składowych, w szczególności w zakresie.

2.18.W dodatkowym wezwaniu Zamawiający, po pierwsze, potwierdził, że pierwotne wyjaśnienia nie rozwiąły jego wątpliwości co do rynkowego charakteru ceny. Nie jest więc tak w niniejszej sprawie, że złożone przez wykonawców wyjaśnienia – z uwagi na ich treść – wzbudziły nowe wątpliwości wymagające dodatkowego wyjaśnienia (np. jakieś założenie było niewystarczająco opisane w pierwszych wyjaśnieniach, jakieś działanie matematyczne się nie zgadzało itp.), lecz przeciwnie – Zamawiający wprost potwierdził, że pierwotne wyjaśnienia były niewystarczające w takim stopniu, że nie rozwiąły jego wcześniejszych wątpliwości.

2.19.Po drugie, Zamawiający wzywa wykonawców dokładnie do takich samych działań, jak w wezwaniach z 20 kwietnia 2026r., tj. do przedstawienia wyjaśnień (tym razem dodając szczegółowych) wraz z dowodami potwierdzającymi prawidłowość kalkulacji.

2.20.Z kolei w dalszej części wezwania Zamawiający, w ślad za Odwołaniem nr 1, w którym Odwołujący wskazał, jakich dokładnie informacji i dowodów w pierwotnych wyjaśnieniach brakowało, wskazuje wykonawcom wprost, jakich dowodów i informacji od nich oczekuje. Zamawiający wzywa więc w dodatkowym wezwaniu z art. 224 ust. 1 Pzp do przedstawienia przez wykonawców konkretnych dowodów, które zostały wskazane w Odwołaniu 1 jako dokumenty niezbędne do przedstawienia w ramach wyjaśnień ceny. Czytając wezwanie z dnia 10 lipca 2026r. nie sposób nie odnieść wrażenia, że Zamawiający jednoznacznie wskazuje obu wykonawcom, jakie dowody mają zostać przez nich przedstawione by wyjaśnienia zostały uznane za wystarczające, odpowiednie w sytuacji, gdy w pierwszym wezwaniu już raz żądał od wykonawców złożenia dowodów, a nadto w sytuacji, gdy dobór dowodów leży po stronie wykonawcy wezwanego do złożenia wyjaśnień, który powinien samodzielnie dobrać dowody w taki sposób by jego wyjaśnienia były odpowiednie i przekonujące.

2.21.Poniżej Odwołujący przedstawia informacyjnie zestawienie pierwszego i drugiego wezwania skierowanego do DawRoll i P.P., których treść była identyczna (w przypadku wykonawcy K. w drugim wezwaniu brakowało pkt 4 i 5):

L.p.	WEZWANIE PIERWSZE	WEZWANIE DRUGIE
1.	Zamawiający żąda od Państwa wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych, w szczególności w zakresie:	Zamawiający żąda przedstawienia szczegółowych wyjaśnień wraz z dowodami potwierdzającymi prawidłowość kalkulacji ceny lub kosztu, bądź ich istotnych części składowych, w szczególności w zakresie:
2.		Pozycji kosztorysu nr 1 (Ścinka poboczny): Przedstawienia szczegółowej kalkulacji, która zobrazuje strukturę kosztów (np. koszty robocizny, pracy sprzętu, transportu oraz ewentualnego zagospodarowania urobku) pozwalających Państwu na zaoferowanie ceny na wskazanym poziomie.
3.		Pozycji kosztorysu nr 2 (Zakup kruszywa do uzupełniania poboczny): W celu potwierdzenia realności tej ceny należy przedłożyć dowody, np. ofertę handlową dostawcy/producenta kruszywa lub faktury zakupowe, które potwierdzą dostępność materiału w cenie przyjętej do kalkulacji oferty.
4.		Kosztów paliwa: Przedłożenia dowodów potwierdzających wyceniony koszt paliwa niezbędnego do pracy sprzętu oraz transportu przy realizacji niniejszego zadania (np. aktualna oferta dostawcy, faktury zakupowe).
5.		Kosztów zatrudnienia personelu: Przedstawienia szczegółowej kalkulacji oraz dowodów potwierdzających koszty zatrudnienia personelu przewidzianego do realizacji zadania. W celu potwierdzenia realności przyjętych stawek Zamawiający żąda przedłożenia dowodów, np.: szczegółowy arkusz kalkulacyjny (rozbicie kosztów roboczogodziny), przykładowe umowy o pracę / umowy zlecenia pozbawione danych osobowych (zanonimizowane).
6.		Kosztów eksploatacji sprzętu: Przedłożenia dowodów oraz kalkulacji kosztów eksploatacji jednostek sprzętowych, które zostaną wykorzystane do realizacji zamówienia, np.: w przypadku sprzętu własnego wykazać koszty amortyzacji i konserwacji, jeżeli sprzęt jest finansowany zewnętrznym - koszty leasingu/najmu.

2.22. Treść wezwania wskazuje, że Zamawiający de facto zastępuje wykonawców w przygotowaniu wyjaśnień ceny, bardzo szczegółowo wyjaśniając im, jakich dowodów oczekuje, co powinna zawierać kalkulacja ceny by była odpowiednia itd. Treść wezwania, kierowanego do profesjonalnych wykonawców, których obciąża ciężar wykazania rynkowego charakteru ich ceny, jest więc nie tylko niespotykana na rynku, ale i wręcz zadziwiająca. Treść ponowionego wezwania w żadnym miejscu nie nawiązuje bowiem do treści złożonych już przez wykonawców wyjaśnień. Nie jest więc tak, że Zamawiający wskazuje na konkretny dowód lub wyliczenie złożone przez wykonawcę pierwotnie, które wzbudziło jego wątpliwość i wymaga dodatkowego wyjaśnienia. Przeciwnie, ponowione wezwanie sprowadza się do wskazania, jakich konkretnie dowodów i kalkulacji oczekuje Zamawiający, a których zabrakło w pierwotnych wyjaśnieniach, mimo iż wezwanie do pierwotnych wyjaśnień zawierało już w swej treści jednoznaczne wezwanie do przedłożenia dowodów.

2.23. Analiza treści wezwań potwierdza, że wezwanie drugie nie jest wnioskiem o wyjaśnienie czy doprecyzowanie informacji zawartych w wezwaniu pierwszym, a ponownym wezwaniem dotyczącym tych samych okoliczności. Takie działanie jest niedopuszczalne i niezgodne z utrwalonym w tym zakresie orzecznictwem Izby, a w szczególności narusza zasadę równego i uczciwego traktowania wykonawców.

2.24. Warto przy tym podkreślić, że niniejsza sprawa pokazuje, jak instrumentalnie Zamawiający podchodzi do kwestii wyjaśnień ceny. Zamawiający nie wezwał wykonawcy K. do wyjaśnienia sposobu kosztów paliwa, bo jak można się domyślać wystarczyło mu, że do pierwszych wyjaśnień wykonawca ten załączył jedną fakturę VAT za zakup paliwa. Nie dopytywał również o kalkulację kosztów robocizny, bo wykonawca w pierwszych wyjaśnieniach odnośnie do pozycji dot. odmulania rowów oświadczył, że koszt robocizny na dzień to 1600 zł, jednak te pierwotnie złożone przez K. wyjaśnienia i „dowody” nie miały żadnej wartości poznawczej, skoro nie dało się ich powiązać z konkretnymi, rzetelnymi, merytorycznymi wyjaśnieniami. Przykład ten pokazuje, że Zamawiającemu nie chodziło o rzetelną informację od wykonawcy, a załączenie do wyjaśnień określonych dokumentów.

2.25. W następujących wyrokach Izba odnosiła się negatywnie do możliwości ponownego wzywania do złożenia wyjaśnień rażąco niskiej ceny w sytuacji, w której pierwsze wyjaśnienia nie były wystarczająco rzetelne i poparte dowodami:

a) Wyrok z dnia 21 października 2023 r. KIO 3005/23: „Jeżeli natomiast wyjaśnienia są ogólne, niespójne, nie dające obrazu, skąd wzięła się taka a nie inna cena oferty i nie są poparte dowodami, zamawiający nie ma podstaw do kierowania do wykonawcy kolejnego wezwania do złożenia wyjaśnień i dawania w ten sposób temu wykonawcy „drugiej szansy”. Dalej KIO wskazuje, że skoro „w pierwszych złożonych przez Przystępującego wyjaśnieniach wszystko wymaga doprecyzowania i uzupełnienia, bo przedstawione w nich informacje nie dają żadnej wiedzy, w jaki sposób została wyliczona cena oferty i że cena ta pozwala na należyte wykonanie zamówienia. Należy przy tym podkreślić, że nie jest rolą zamawiającego domyślać się, co legło u podstaw wyliczenia ceny oferty i jaki miało wpływ na jej wysokość. Obowiązek wykazania powyższego spoczywa na wykonawcy, co wynika z art. 224 ust. 5 ustawy Pzp.” Izba przyjęła również, że „wyjaśnienia [...] bez dowodów, nie dawały Zamawiającemu podstaw do kierowania do Przystępującego kolejnego wezwania do złożenia wyjaśnień, jak też nie dawały podstaw do uznania, że cena oferty Przystępującego nie jest rażąco niska.”

b) Wyrok z 13.10.2025 r., KIO 3762/25: „Możliwość ponownego wezwania do wyjaśnień w przedmiocie rażąco niskiej ceny powinno się traktować bardziej w kategorii wyjątku niż zasady. Jeżeli zatem w odpowiedzi na wezwanie Odwołujący udzielił niepełnych wyjaśnień i nie złożył istotnych dowodów (np. ofert podwykonawców, pomimo deklaracji, że takie otrzymał), nie jest uzasadnione ponowne wzywanie Odwołującego do wyjaśnień. Stanowiłoby to naruszenie zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.”

c) Wyrok z 22.12.2025 r., KIO 5046/25 „Jeżeli zaś wyjaśnienia nie zawierają żadnych konkretów i żadnych dowodów, a z taką sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowym postępowaniu, to tym samym powtórne wezwanie do ich złożenia stanowiłoby niezgodne z art. 16 pkt 1 i 2 PZP dawanie wykonawcy tzw. „drugiej szansy”.

2.26. Z przytoczonych powyżej stanowisk wynika, że o ile nie ma zakazu wielokrotnego wzywania do wyjaśnień rażąco niskiej ceny w tym znaczeniu, że zamawiający może skierować do wykonawcy wezwanie uzupełniające, jeśli pierwotne wyjaśnienia nie są z perspektywy zamawiającego wystarczające. Taka możliwość nie jest jednak nieograniczona. Umożliwienie wykonawcy złożenia dodatkowych wyjaśnień nie może doprowadzić do złożenia nowych wyjaśnień, nie może też dotyczyć okoliczności innych niż te podnoszone w pierwszym wezwaniu, a już w szczególności zamawiający nie może samodzielnie wskazywać, jakie dowody powinien przedłożyć wykonawca. Stanowczo należy podkreślić, że nie można w drugich wyjaśnieniach przedstawiać nowych okoliczności czy dowodów, które nie zostały

złożone po pierwszym wezwaniu. Taka sytuacja jest niedopuszczalna i godzi w zasadę równego traktowania wykonawców, a właśnie z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Zamawiający, po analizie pierwszego odwołania, złożonego przez Odwołującego przyznał (bo unieważnił czynność pierwszego wyboru), że wyjaśnienia K., DawRoll i PURZ Krakowczyk nie spełniają wymogów rzetelnych i pełnych wyjaśnień rażąco niskiej ceny, jednak zamiast odrzucić oferty tych wykonawców, niesłusznie zdecydował się wezwać ich do kolejnych wyjaśnień. Jednak, jako że pierwsze wyjaśnienia nie były w istocie wyjaśnieniami, to drugie wezwanie musiało dotyczyć tych samych okoliczności, co pierwsze. Takie działanie Zamawiającego, co wykazano powyżej, jest niedopuszczalne.

2.27. Nawet gdyby uznać, że Zamawiający zadziałał prawidłowo i skierowanie drugiego wezwania do wykonawców było zgodne z przepisami, to i tak wyjaśnienia wykonawców K., DawRoll i PURZ Krakowczyk nie pozwalają na przyjęcie, że ich oferty nie zawierają rażąco niskiej ceny.

3. Uzasadnienie zarzutów dotyczących rażąco niskiej ceny DawRoll (zarzut 4). Zarzut niezgodności z warunkami zamówienia (zarzut 7).

3.1. W pierwszej kolejności należy wskazać, że wezwanie do złożenia wyjaśnień rażąco niskiej ceny rodzi domniemanie, że oferta wykonawcy zawiera rażąco niską cenę. Dopiero wykonawca, składając wyjaśnienia, może to domniemanie obalić i wykazać, że jego oferta rażąco niskiej ceny nie zawiera. W przeciwnym razie, czyli jeśli wykonawca nie złoży wyjaśnień rażąco niskiej ceny lub będą one niekompletne, lakoniczne, niespójne, to Zamawiający jest zobowiązany do odrzucenia oferty wykonawcy (por. Wyrok KIO z 21.01.2026 r., KIO 5417/25).

3.2. W niniejszej sprawie Zamawiający wezwał m.in. wykonawców DawRoll, P.P. i K. do złożenia wyjaśnień rażąco niskiej ceny (a DawRoll i P.P. dwukrotnie) i w każdym z wezwań skierowanych do ww. wykonawców wskazał, że żąda złożenia szczegółowych wyjaśnień co do ceny, kosztu lub ich części składowych oraz złożenia dowodów.

3.3. Z samej treści wezwania wynika, że Zamawiający określił zakres przedmiotowy wyjaśnień, wskazał, jakie elementy powinny być w tych wyjaśnieniach ujęte. Zakres ten ma charakter otwarty. Dodatkowo Zamawiający zobowiązał wykonawców do przedstawienia dowodów dla potwierdzenia przyjmowanych przez wykonawców założeń co do ceny. Użyte przez Zamawiającego sformułowanie „Zamawiający żąda od Państwa wyjaśnień, w tym złożenia dowodów” prowadzi do wniosku, że wykonawcy obligatoryjnie powinni już do pierwszych wyjaśnień rażąco niskiej ceny dołączyć dowody potwierdzające wyliczenia ceny, kosztu oraz ich istotnych części składowych.

3.4. W niniejszym postępowaniu, w ocenie Odwołującego wykonawcy DawRoll, P.P. i K. nie sprostali wymogom sporządzenia prawidłowych wyjaśnień rażąco niskiej ceny, a zatem ich oferty powinny zostać odrzucone.

3.5. Odwołujący, z ostrożności wskazuje, że nawet gdyby przyjąć, że DawRoll uprawniony był do złożenia dodatkowych wyjaśnień w zakresie ceny, pierwotne wyjaśnienia wraz z dodatkowymi wyjaśnieniami również nie uzasadniają zaoferowanej przez niego ceny.

3.6. W pierwszej kolejności odnieść należy się do kilku ogólnych założeń wynikających ze złożonych wyjaśnień ceny. W tym Postępowaniu kosztorys ofertowy składa się z trzech pozycji rozliczeniowych:

- poz. 1 Ścinka poboczy o gr. do 15 cm, urobek do zagospodarowania przez Wykonawcę we własnym zakresie,
- poz. 2 Uzupełnienie poboczy materiałem kamiennym 0/31,5 z niezbędnym zagęszczeniem i profilowaniem oraz
- poz. 3 Odmulanie rowów (do 30 cm) z profilowaniem skarp, urobek do zagospodarowania przez Wykonawcę

we własnym zakresie.

Każda z pozycji ma różną specyfikę wykonywanych robót, w tym do jej wykonania zgodnie z SWZ konieczny jest różny sprzęt.

3.7. Pierwsze wyjaśnienia ceny DawRoll zostały skonstruowane w taki sposób, że od wynagrodzenia otrzymanego od Zamawiającego za wykonanie danej pozycji rozliczeniowej wykonawca odliczał – w każdej pozycji tak samo - paliwo, hotel, wyżywienie, ZUS i leasing (w każdej pozycji taką samą kwotę leasingu, co wskazuje na użycie do wykonania każdej z pozycji rozliczeniowych tej samej, jednej maszyny), wskazując, że wartość pozostała po tych odliczeniach jest zarobkiem wykonawcy. Jedynie w poz. 2 pojawiła się informacja, że wykonawca poniesie dodatkowo koszt „kamienia” (166,6 tony x 31 zł/tonę), bez wskazania żadnych dodatkowych danych w tym zakresie oraz bez uwzględnienia tej wartości w wyliczeniu „zarobku”.

3.8. Jak wynika z powyższego DawRoll nie założył żadnych kosztów zatrudnienia pracowników, co koresponduje ze stwierdzeniem (cyt.): Nie obowiązują mnie koszty pracownicze. Prowadzę jednoosobową działalność gospodarczą i wszystkie roboty ziemne zamierzam wykonać we własnym zakresie.

3.9. Założenie to, na co od początku wskazywał Odwołujący, jest nierealne. Po pierwsze, DawRoll nie spełnia

samodzielnie warunku udziału w postępowaniu dot. wiedzy i doświadczenia, a jeśli zamierza korzystać z wiedzy i doświadczenia podmiotu trzeciego, podmiot ten powinien wykonać tą część przedmiotu zamówienia, do realizacji której konieczna jest wiedza i doświadczenie wynikające z opisu warunku. W pierwszych wyjaśnieniach Zamawiający wprost wskazywał, że prosi o wyjaśnienia, w tym dowody w zakresie wyliczenia kosztów (...) wypełniania obowiązków związanych z powierzaniem wykonania części zamówienia podwykonawcy.

3.10. Po drugie, do wykonania większości robót konieczne jest zapewnienie jednoczesnej pracy kilku różnych sprzętów (nawet czterech), np. przy ścinie poboczy ścinany jedną maszyną, materiał musi być od razu załadowywany do pojazdu odwożącego go, a także konieczne jest na bieżąco sprzątanie drogi zmiatarką tak, by ziemia i kamienie nie zagrażały bezpieczeństwu ruchu drogowego. Dodatkowo konieczne jest odpowiednie zabezpieczenie robót, przy czym z uwagi na wykonywanie prac na wąskich i krętych drogach, zabezpieczenie to wymaga zazwyczaj ręcznego sterowania ruchem, a więc co najmniej pracy dwóch dodatkowych osób. Odwołujący, który również wykonuje takie zamówienie, do realizacji robót kieruje zespoły 5-6 osobowe, gdy tymczasem z wyjaśnień DawRoll wynika, że wykonawca zamierza wykonywać całość robót samodzielnie - jednoosobowo (!).

3.11. Zamawiający, jak się wydaje, również zdaje sobie sprawę z konieczności zatrudnienia do realizacji zamówienia dodatkowego personelu, skoro – mimo złożenia takich wyjaśnień – w dodatkowym wezwaniu do wyjaśnień, Zamawiający zażądał (cyt.:) Przedstawienia szczegółowej kalkulacji oraz dowodów potwierdzających koszty zatrudnienia personelu przewidzianego do realizacji zadania. W celu potwierdzenia realności przyjętych stawek Zamawiający żąda przedłożenia dowodów, np.: szczegółowy arkusz kalkulacyjny (rozbicie kosztów roboczogodziny), przykładowe umowy o pracę / umowy zlecenia pozbawione danych osobowych (zanonimizowane).

3.12. W odpowiedzi na dodatkowe wezwanie wykonawca podtrzymał stanowisko, że nie zakładał zatrudnienia pracowników do realizacji zamówienia, a wszystkie prace zamierza wykonać osobiście. Wyjaśnił także, że jeśli zatrudniałby pracownika, taka osoba byłaby zatrudniona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, np. na podstawie umowy zlecenia, z zachowaniem obowiązujących minimalnych stawek wynagrodzenia. Możliwe jest również skorzystanie z osoby skierowanej przez Powiatowy Urząd Pracy, np. odbywającej staż, jeżeli taka forma będzie dostępna i uzasadniona potrzebami realizacji zadania. Koszty, jakie się z tym wiążą, zdaniem wykonawcy, to 31,40 zł za godzinę pracy, co przy założeniu pracy 8-10 h, daje (cyt.:) średnią wartość kosztu robocizny na poziomie około 280 zł/dzień.

3.13. Wykonawca DawRoll nie tylko nadal nie wyjaśnił więc, jak zamierza dochować wszystkich wymagań SWZ, wykonując wszystkie prace jednoosobowo. W kontekście tego warto zadać pytanie, jak w tym samym czasie wykonawca zamierza obsługiwać co najmniej cztery różne sprzęty by zapewnić płynność pracy i bezpieczeństwo ruchu drogowego? Zaznaczyć należy, że sprzątanie drogi musi mieć miejsce bezpośrednio po przejściu równiarki/walca, inaczej drobne części materiału będą groziły uszkodzeniem przejeżdżających pojazdów. Podobnie załadunek nadmiaru materiału musi być wykonywany na bieżąco, a w sytuacji, gdy z ok. 6m² zbiera się co najmniej 1m³ materiału do wywiezienia, oznacza to w praktyce, przy większej ilości robót wykonywanych łącznie, konieczność zapewnienia więcej niż jednego pojazdu odwożącego nadmiar materiału. Pamiętać należy, że w momencie, kiedy pojazd odwozi nadmiar materiału, przy braku drugiego pojazdu prace są wstrzymywane. Tymczasem firma, która ma przyjąć od wykonawcy materiał znajduje się w odległości (w zależności od tego, który odcinek jest naprawiany) 30-60 km. Jak więc wykonawca chce wszystkie te prace wykonać samodzielnie i jednoosobowo? Dodatkowo należy mieć na uwadze zapisy OPZ, pkt 1 tiret 4: Na odcinkach przeznaczonych do wykonywania robót mogą występować: bariery ochronne, drzewa, znaki, pachołki itp. utrudniające pracę sprzętu mechanicznego, może zająć konieczność wykonywania robót ręcznie w zakresie ok 30%-40% podanych ilości w przedmiarze. Wykonawca wykonując osobiście, jednoosobowo prace w takich miejscach ręcznie, nie będzie mógł jednocześnie w innych miejscach obsługiwać ww. sprzętu, co istotnie wydłuża czas pracy.

3.14. Nadto DawRoll nadal nie wykazuje, że jakiegokolwiek roboty będą wykonywane przez podwykonawcę, potwierdzając (cyt.:) Na dzień składania oferty nie zatrudniam żadnych pracowników oraz nie ponoszę kosztów związanych z zatrudnieniem personelu. Realizacja zadania będzie wykonywana samodzielnie w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

3.15. Wreszcie, wyjaśnienia potwierdzają, że wykonawca nie uwzględnił wszystkich kosztów zatrudnienia pracowników – koszt 31,40 zł/h jest tylko kosztem wynagrodzenia płatnego pracownikowi, gdy tymczasem w większości przypadków umowa zlecenia będzie podlegała składkom ZUS w takim samym zakresie jak umowa o pracę, a więc wykonawca musi uwzględnić koszt całkowity zatrudnienia, obejmujący koszt składek na ubezpieczenia płacony przez

„pracodawcę”. Przy wynagrodzeniu pracownika 280 zł/dzień, pracodawca poniesie koszt ok. 337,35 zł. Na każdym dniu pracy, każdego pracownika DawRoll ma niedoszacowanie w wysokości 57,35 zł i to przy założeniu, że DawRoll zatrudni personel na podstawie umowy zlecenie, za najniższą krajową stawkę godzinową, co biorąc pod uwagę dostępność pracowników na rynku i okoliczność, że Zamawiający nie przesyła do wykonawców zleceń z dużym wyprzedzeniem wydaje się mało prawdopodobne, zwłaszcza jeśli pracownicy mieliby samodzielnie pokryć z wynagrodzenia koszt hotelu i wyżywienia (kalkulacja nie zakładała takich kosztów dla pracowników). Każdy z pozostałych wykonawców, jak można założyć, ma tak jak Odwołujący stały zespół pracowników by móc zapewnić realizację poleceń Zamawiającego w założonych terminach i w różnych możliwych lokalizacjach. SWZ nie gwarantuje bowiem, że wykonawca nie będzie musiał, w tym samym czasie, wykonywać tych samych lub różnych robót na różnych drogach Rejonu.

3.16.DawRoll, poza kosztem leasingu jednej maszyny, nie uwzględnił też w pierwotnych wyjaśnieniach żadnych kosztów zapewnienia pozostałych sprzętów niezbędnych do realizacji zamówienia, wyjaśniając jedynie ogólnie (cyt.): Posiadam własne maszyny budowlane oraz inny sprzęt.

3.17.W dodatkowym wezwaniu Zamawiający oczekiwał (cyt.):Przedłożenia dowodów oraz kalkulacji kosztów eksploatacji jednostek sprzętowych, które zostaną wykorzystane do realizacji zamówienia, np.: w przypadku sprzętu własnego wykazać koszty amortyzacji i konserwacji, jeżeli sprzęt jest finansowany zewnętrznym - koszty leasingu/najmu.

3.18.W odpowiedzi na takie wezwanie, DawRoll wyjaśnił (cyt.):1. Koparka – sprzęt finansowany w formie leasingu. Koszt leasingu koparki wynosi: 1 682,26 zł/miesiąc. Do kosztów eksploatacji należy zaliczyć również bieżące koszty utrzymania sprzętu, w szczególności przeglądy, konserwację oraz zużycie części eksploatacyjnych, które są ponoszone w trakcie użytkowania maszyny.

2. Ciągnik – sprzęt własny. W przypadku ciągnika koszty amortyzacji zostały określone na niskim poziomie ze względu na prostą konstrukcję maszyny oraz stosunkowo niski koszt części zamiennych. Elementy eksploatacyjne są wymieniane sukcesywnie w miarę zużycia, a ich zakup nie powoduje znaczących obciążeń finansowych. Koszty użytkowania obejmują bieżącą konserwację, drobne naprawy oraz wymianę zużywających się części. Przedstawione koszty odzwierciedlają przewidywane nakłady związane z utrzymaniem sprzętu w sprawności technicznej i zapewnieniem jego prawidłowej pracy podczas realizacji zamówienia. Wykazany sprzęt przeznaczony do realizacji zamówienia został wcześniej sprawdzony pod względem technicznym oraz przygotowany do pracy. W ramach bieżącego utrzymania zostały wykonane niezbędne czynności serwisowe, w tym wymiana zużytych części eksploatacyjnych, co pozwala na zapewnienie sprawności oraz ciągłości pracy sprzętu podczas realizacji zamówienia.

Wykonawca posiada odpowiednią wiedzę i doświadczenie techniczne w zakresie obsługi, konserwacji oraz wykonywania bieżących napraw sprzętu. Wszystkie prace związane z utrzymaniem maszyn w sprawności wykonywane są samodzielnie przez wykonawcę, co ogranicza koszty serwisowania zewnętrznego oraz pozwala na szybką reakcję w przypadku wystąpienia drobnych usterek.

Dzięki regularnej kontroli stanu technicznego oraz własnym umiejętnościom w zakresie napraw i konserwacji sprzęt jest utrzymywany w należytym stanie technicznym i pozostaje gotowy do wykorzystania przy realizacji zamówienia. Pozostałe jednostki sprzętowe wskazane w wykazie sprzętu stanowią zaplecze techniczne wykonawcy i będą wykorzystywane w zależności od faktycznych potrzeb wynikających z zakresu oraz charakteru wykonywanych prac. Nie wszystkie maszyny będą używane jednocześnie ani w całym okresie realizacji zamówienia, dlatego koszty ich eksploatacji będą ponoszone wyłącznie w przypadku rzeczywistego wykorzystania danego sprzętu.

Wykonawca posiada możliwość zabezpieczenia odpowiedniego sprzętu na potrzeby realizacji zamówienia, jednak racjonalne gospodarowanie zasobami wymaga dostosowania rodzaju i ilości używanego sprzętu do aktualnie wykonywanych prac. Stałe kalkulowanie pełnych kosztów eksploatacji wszystkich wykazanych urządzeń nie byłoby uzasadnione ekonomicznie, ponieważ część sprzętu może być wykorzystywana jedynie okresowo lub w sytuacjach wymagających zastosowania konkretnej maszyny. Przyjęta kalkulacja kosztów uwzględnia rzeczywiste i przewidywalne koszty związane z wykonaniem zamówienia, natomiast pozostały sprzęt pozostaje do dyspozycji wykonawcy jako zabezpieczenie techniczne umożliwiające sprawną realizację prac w przypadku wystąpienia takiej potrzeby.

3.19.Powyższe wyjaśnienia należałoby odnieść do wymogów OPZ. Na przykładzie poz. 1 – Ścinka poboczy, zgodnie z SSTWiORB załączonej do SWZ:

Cz. II. 5.6. Ścinanie zawyżonych poboczy

Przed przystąpieniem do ścinania poboczy Wykonawca wykona czynności określone w pktcie 5.3 niniejszej specyfikacji.

Wykonawca wykona ścinanie poboczy za pomocą ścinarek poboczy lub równiarek (można użyć też innych maszyn, jak np. koparek frezujących, ładowarek, spycharek). (...)

Samojezdną lub doczezną równiarką, najczęściej ścinanie pobocza można wykonać następująco: - przy pierwszym przejściu równiarki, prawą stroną drogi, z lemieszem ustawionym ukośnie, następuje odkładanie urobku wzdłuż krawędzi jezdni,

-urobek zostaje zebrany ładowarką, załadowany na samowyladowczy środek transportu i wywieziony poza obręb robót,

-przy drugim przejściu równiarki następuje rozplantowanie pozostałości gruntu po pracy ładowarki,

-pobocze zagęszcza się walcem (jak po ścięciu pobocza ścinarką),

-jezdnię oczyszcza się szczotką mechaniczną, np. zawieszoną na ciągniku.

3.20. Jak wynika z powyższego sama koparka i ciągnik nie są wystarczające do wykonania zamówienia zgodnie z OPZ, a użycie walca i szczotki mechanicznej jest wprost nakazane zapisami OPZ. Tymczasem DawRoll w kalkulacji pierwotnej ujął wyłącznie koszt leasingu jednego urządzenia (z dodatkowych wyjaśnień dowiadujemy się, że koparki), natomiast koszty pracy pozostałych sprzętów nie są już w kalkulacji w żaden sposób ujęte. Również mimo wyraźnego żądania ze strony Zamawiającego, także w dodatkowych wyjaśnieniach DawRoll nie przedstawił żadnych dodatkowych kosztów zapewnienia sprzętu, poprzestając na kilku ogólnych, mało wiarygodnych zapewnieniach. DawRoll, choć zapewnia, że nie każdy sprzęt będzie używany stale, potwierdza, że (1) takie sprzęty będą używane oraz że (2) ponosi koszty bieżącego utrzymania i konserwacji wszystkich sprzętów. Żadne jednak koszty z tego tytułu nie są w wyjaśnieniach wykazywane i uwzględnione. Strony są więc zgodne, że nie jest możliwe bez kosztowe użytkowanie nawet własnych sprzętów – konieczne jest bowiem ponoszenie co najmniej kosztów ubezpieczenia pojazdów, ich przeglądów, napraw, wymiany części i zużywanych płynów itd. Wyjaśnienia, które ujmują wyłącznie koszt leasingu jednego pojazdu nie uwzględniają realnych kosztów zapewnienia całości sprzętu wymaganego SWZ. Zaznaczyć należy, że koszt motogodziny pracy ciągnika (bez przyczepy) wynosi wg Sekocenbud nawet 100 zł, a walca 60 – 90 zł, natomiast koszt dobowy najmu tego typu sprzętów to ok. 300–550 zł netto. Tymczasem, mimo dodatkowego wezwania, nadal brak ze strony wykonawcy dowodów na posiadane wymaganego OPZ sprzętu oraz na wysokość kosztów zapewnienia sprzętu jako takiego. Całość wyjaśnień wykonawcy w tym zakresie opiera się na ogólnych zapewnieniach i deklaracjach, a jedynym dowodem na konkretny koszt jest potwierdzenie opłaty leasingowej za jeden z kilku wymaganych sprzętów. Brak ujęcia w kalkulacji kosztów wymaganych zapisami SWZ sprzętów świadczy przy tym również o niezgodności oferty z warunkami zamówienia, co stanowi samodzielną podstawę do odrzucenia oferty na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 5 Pzp.

3.21. W dodatkowych wyjaśnieniach DawRoll „zaktualizował” także koszty paliwa, wyjaśniając: W odniesieniu do kosztu pracy sprzętu informuję, że przyjęte wcześniej zużycie paliwa na poziomie 60 litrów/dzień stanowiło wartość maksymalną i zawierało bezpieczny zapas kalkulacyjny. Na podstawie doświadczenia z realizacji wygranego zadania nr 3, wykonywanego w trudnych warunkach terenowych, rzeczywiste zużycie paliwa przez wykorzystywany sprzęt wynosiło około 30 litrów/dzień. W związku z tym faktyczny koszt pracy sprzętu jest niższy niż pierwotnie przyjęty w kalkulacji. Przy aktualnej cenie paliwa z dnia 11 lipca br. w wysokości 7,03 zł/litr (potwierdzonej fakturą zakupu paliwa ze stacji ORLEN) koszt paliwa wynosi: $30 \text{ l} \times 7,03 \text{ zł/l} = 210,90 \text{ zł/dzień}$. Zmniejszenie przyjętego zużycia paliwa wpływa na obniżenie kosztów realizacji robót, co zostało uwzględnione przy kalkulacji ceny oferty.

3.22. Zaznaczyć należy, że w udostępnionych Odwołującemu dokumentach nie ma nowej czy dodatkowej kalkulacji cen jednostkowych, trudno więc stwierdzić, do jakiej kalkulacji odnosi się wykonawca. Natomiast założenie, że na jeden dzień pracy, np. w poz. 1 cztery sprzęty, na pracę i dojazd w miejsce świadczenia usługi zużyją tylko 30 litrów paliwa jest mało wiarygodne i gołosłowne.

3.23. Zauważyć należy, że DawRoll prowadzi działalność w Wałbrzychu, tymczasem zadanie nr 6 obejmuje Obwód Chocianów II, a prace wykonywane będą na obszarze ponad 120 km dróg tego rejonu, z których najdalsze odcinki znajdują się w odległości nawet 100 km od siedziby (bazy) wykonawcy. Każdy z ww. sprzętów, ale i ludzie do ich obsługi, muszą zostać więc dotransportowane w miejsce świadczenia usługi. Kosztów z tym związanych, kalkulacja w ogóle nie uwzględnia. Dojazd do najdalszych miejsc świadczenia usługi w jedną stronę może zająć ciągnikowi rolniczemu nawet 1,5 – 2h, zakładając nawet optymistycznie, że dojazd tam i z powrotem zajmie 3 godziny, samo zużycie paliwa na dojazd może sięgnąć 30 litrów. Warto także wskazać na wyjaśnienia drugiego z wykonawców (pierwotne), tj. P.P., który wskazywał, że paliwo do maszyny ścinającej pobocze $60\text{l}/12\text{h} \times 7,17 = 431 \text{ zł}$, paliwo ciągnik z

zamiatarką 50l/12h, a paliwo do walca 15l/12h. Nawet jeśli przyjmiemy, jak chce tego wykonawca, że walec lub zamiatarka pracują krócej niż np. koparka, to w świetle wyjaśnień wykonawcy pracuje przy ścinie poboczy przez 5 dni, gdzie więc w tej poprawionej kalkulacji jest miejsce na koszty paliwa do wszystkich sprzętów, uwzględniające także ich dojazd (co najmniej ciągnika) na miejsce świadczenia usługi?

3.24. Kolejno, odnieść należy się do kosztów zapewnienia materiału dla poz. 2. W pierwotnych wyjaśnieniach DawRoll wskazał, że koszt ten wynosi: $166.6T \times 31 \text{ zł} T = 5164.6 \text{ zł}$ kamień, jednak nie przedstawił ani sposobu ustalenia tej wartości (ilości ton), ani dowodu na to, że po zaoferowanej cenie możliwe jest zakupienie właściwego materiału. Zamawiający w dodatkowym wezwaniu wskazał, że oczekuje: W celu potwierdzenia realności tej ceny należy przedłożyć dowody, np. ofertę handlową dostawcy/producenta kruszywa lub faktury zakupowe, które potwierdzą dostępność materiału w cenie przyjętej do kalkulacji oferty. W odpowiedzi na wezwanie DawRoll przedstawił ofertę firmy MarAuto z dnia 3 lipca 2026r., a więc ofertę pozyskaną po dacie składania ofert. Dowód ten nie potwierdza więc, że w dacie składania ofert wykonawca miał zapewnioną możliwość zakupu materiału po założonej cenie. W dodatkowych wyjaśnieniach DawRoll wskazał także: Jednocześnie wskazuję, że zgodnie z przedstawioną ofertą dostawcy, transport kruszywa został uwzględniony w ramach ustalonych warunków handlowych i realizowany jest bez dodatkowych kosztów po stronie Wykonawcy. Tymczasem w przedstawionej ofercie czytamy: możliwość transportu – do uzgodnienia. Ze stwierdzenia tego nie wynika, ani że firma MarAuto zadeklarowała dowóz materiału w miejsce świadczenia usługi, ani że nie powstaną z tego tytułu żadne koszty. Kwestia ta miałaby być dopiero przedmiotem ustaleń pomiędzy stronami. Wyjaśnienia wykonawcy nie korespondują więc z przedstawionymi przez niego dowodami.

3.25. W kontekście kosztów materiału należy wskazać także na zapisy OPZ, pkt 1 tiret 7, gdzie czytamy: wybite pobocza należy wbudować materiał kamienny łamany stosowany do wykonywania podbudów drogowych o uziarnieniu 20–31,5 kłnowany materiałem 4-20, uzupełniany oraz wykończony w warstwie wierzchniej kruszywem 0–4. Pobocza powinny zostać zagęszczane warstwowo ubijkami stopowymi, a warstwa wierzchnia zagęszczarkami wibracyjnymi min. 400 kg lub walcami wibracyjnymi. DawRoll, zgodnie z treścią obu wyjaśnień, założył wykorzystanie jedynie jednego rodzaju kamienia - kamienia o uziarnieniu 0-31,5. Tymczasem wykonawcy powinni zastosować kruszywo o trzech różnych gramaturach, co oznacza niezgodność z warunkami zamówienia i stanowi podstawę do odrzucenia oferty na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 5 Pzp.

3.26. Odnośnie do kosztów utylizacji, DawRoll w wyjaśnieniach dla poz. 1 w pierwotnych wyjaśnieniach wskazał: Transport materiału w zamian za urobek z poboczy w celu przetworzenia go przez firmę zajmującą się przetwarzaniem ziemi na humus. Dodatkowo z załączonej do tych wyjaśnień oferty wynika, że będzie współpracował z firmą Feniks sp. z o.o., która to firma, na zasadzie współpracy barterowej, będzie odbierała urobek z poboczy, a następnie przetworzy go w humus. Założenie to zostało potwierdzone w dodatkowych wyjaśnieniach.

3.27. W tym kontekście należy wskazać, że materiał pochodzący z wykonywanych robót budowlanych (nadwyżka z poboczy, namul) stanowić będzie – po wywiezieniu poza miejsce wykonywania robót - odpad w rozumieniu ustawy o odpadach. Wykonawca jako wytwórca tych odpadów, zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy o odpadach może przekazać odpady tylko podmiotom uprawnionym, posiadającym jedną z określonych w tym przepisie decyzji lub wpisów do rejestru. Przekazanie odpadów podmiotowi nieuprawnionemu, zgodnie z art. 194 ustawy o odpadach, zagrożone jest karą od 1 000 do 1 000 000 zł. Podmiot przyjmujący odpady od Wykonawcy musiałby więc, by zgodnie z prawem przejąć je od wykonawcy, posiadać zezwolenie na zbieranie lub przetwarzanie odpadów. Firma Feniks sp. z o.o. nie posiada wpisu w rejestrze BDO, który wskazywałby, że posiada zezwolenie na zbieranie lub na przetwarzanie odpadów. Poniżej zrzut z tego rejestru dostępnego online.

3.28. Feniks sp. z o.o. nie ma więc uprawnień do odbierania urobku i do jego przetwarzania, a zatem wykonawca nie może skorzystać z takich usług, nie naruszając przepisów prawa. Wykonawca, zakłada więc realizację przedmiotu zamówienia w sposób niezgodny z wymaganiami prawa, ale i niezgodnie z OPZ.

3.29. Zgodnie z § 6 pkt 1.2 lit g PPU Wykonawca na terenie robót będzie prowadził gospodarkę odpadami. Każdy odpad musi być zagospodarowany zgodnie z obowiązującymi przepisami.

3.30. Natomiast zgodnie z OPZ, pkt 1 tiret 6: Grunt z odmulania rowów, profilowania skarp i ścinki poboczy należy wywieźć i zagospodarować we własnym zakresie zgodnie z obowiązującymi przepisami w dniu prowadzenia tych robót lub w terminie ustalonym z Inspektorem DSDiK.

3.31. Dodatkowo:

3.32. Zgodnie z pkt 5.6 STWiORB dot. równania poboczy.

Nadmiar gruntu uzyskanego ze ścinania poboczy należy odwieźć poza torowisko drogowe bądź wykorzystać do pokrycia ubytków w skarpach lub poboczach (np. na większych spadkach). Jeśli materiał uzyskany ze ścięcia poboczy może zawierać środki chemiczne do zwalczania śliskości zimowej oraz zanieczyszczone pyły z jezdni, wówczas powinien być natychmiast umieszczony:

na wysypisku publicznym lub składowisku własnym, urządzonym zgodnie z warunkami wydanymi przez właściwe władze ochrony środowiska,

w zagłębieniach terenu położonych na nieużytkach albo w innych miejscach, gdzie powoli może tracić swoje szkodliwe właściwości w sposób nie zagrażający środowisku.

Zgodnie natomiast z pkt 5.5 STWiORB dot. Odmulania:

5.5. Usunięcie namułu poza rów

Materiał zebrany z oczyszczenia rowu należy usunąć poza drogę. Nie powinien być składany ani na poboczach, ani tuż za skarpią rowu (patrz zał. 2, rys. 2.2b) w postaci niskich wałów ziemnych, gdyż sprzyja to ponownemu zamuleniu rowów przez obsuwanie się ziemi do rowu. Ponadto taki wał nadaje drodze i jej sąsiedztwu nieestetyczny wygląd oraz zwiększa niebezpieczeństwo dla szybkiego ruchu samochodowego.

Ponieważ wydobyty z rowu materiał może być zanieczyszczony nie należy go umieszczać poza obrębem drogi, w zagłębieniach terenu lub rozrzucać po przyległych polach w okresach wolnych od zasiewów.

Z zasady, namuł i grunt usunięty z rowu powinien być wywieziony na składowisko odpadów, zlokalizowane na:

–wysypisku publicznym (np. gminnym, miejskim),

–składowisku własnym, urządzonym zgodnie z warunkami i decyzjami wydanymi przez właściwe władze ochrony środowiska.

3.33. Jak wynika z wyjaśnień DawRoll wykonawca zaoferował wykonania przedmiotu zamówienia w sposób naruszający zobowiązanie wynikające z ww. zapisów SWZ, a w szczególności z § 6 pkt 1.2 lit g PPU, zakładając przekazanie odpadów podmiotowi nieuprawnionemu w rozumieniu przepisów ustawy o odpadach. Niezgodność polega także na tym, że wykonawca zamiast założyć zeskładowanie odpadów (zwłaszcza przy namule z rowów jest to z uwagi na zanieczyszczenia jedyny możliwy sposób zagospodarowania odpadów) zakłada oddanie go firmie w celu przetworzenia na humus (a więc odzysku). Treść oferty DawRoll jest więc niezgodna z warunkami zamówienia, co stanowi w świetle art. 226 ust. 1 pkt 5 Pzp samodzielną podstawę do odrzucenia oferty. Analogiczna sytuacja, jak ta była przedmiotem oceny Izby w wyroku z dnia 13 czerwca 2025 r., KIO 1572/25 i nast. We wskazanej sprawie wykonawca założył w wyjaśnieniach przewożenie odpadów zebranych w ciągu drogi na swoją bazę i przekazywanie ich dalej po uzbieraniu partii transportowej. Wobec wyraźnego zakazu magazynowania odpadów na bazach – wynikające z SWZ, ale z przepisów ustawy o odpadach, które dla takiej czynności wymagałyby zezwolenia na zbieranie – oferta wykonawcy została odrzucona jako niezgodna z warunkami zamówienia.

3.34. Niezależnie od powyższego złożone wyjaśnienia potwierdzają, że oferta DawRoll jest niedoszacowana w zakresie kosztów utylizacji, w sposób zgodny z prawem, urobku wytworzonego przy wykonywaniu co najmniej prac z poz. 1 i 3. Dodatkowo ze zobowiązania Feniks sp. z o.o. nie wynika, że podmiot ten będzie transportował urobek, a jedynie, że będzie go przyjmował/odbierał. Prowadzi to do wniosku, że w wyjaśnieniach DawRoll nie ujęto kolejnego elementu kosztotwórczego – ceny transportu urobku z miejsca wykonania zamówienia do miejsca odbioru/przyjęcia/zagospodarowania.

3.35. Wykonawca nie ma także gwarancji, że w miejscu ścinki poboczy będzie jednocześnie uzupełniał pobocze (te pozycje mogą być zlecane rozłącznie), a co za tym idzie, że np. materiał z poboczy będzie mógł w tym samym miejscu i w tym samym czasie wykorzystać do uzupełnienia poboczy. Także więc pozostałe założenia przedstawione w wyjaśnieniach są nierealne i niezgodne z OPZ pkt 1.

Dodatkowo podnieść należy co następuje:

3.36. Do uzupełnienia poboczy ma zastosowanie pkt 5.5 ww. specyfikacji technicznej, zgodnie z którym Wykonawca uzupełnienia i profilowania poboczy Przed przystąpieniem do wykonania uzupełnienia poboczy Wykonawca użyje gruntów opisanych w pktach od 2.2.2 do 2.2.5, uzgodnionych z Inżynierem. Używany grunt powinien posiadać optymalną wilgotność. Grunt powinien być równomiernie rozkładany na całej szerokości pobocza oraz profilowany do wymaganego spadku poprzecznego za pomocą równiarek. Zagęszczenie gruntu o optymalnej wilgotności powinno być dokonywane za pomocą walców, których rodzaj Wykonawca uzgodni z Inżynierem. Zagęszczenie gruntu należy prowadzić od krawędzi

poboczy w kierunku krawędzi nawierzchni. Zagęszczona powierzchnia powinna być równa, posiadać jednakowy spadek poprzeczny zgodny ze spadkiem założonym oraz nie posiadać śladów kół od walców. Wskaźnik zagęszczenia uzupełnionych poboczy powinien być zgodny ze wskaźnikiem zagęszczenia podanym w pkt 5.4. Jak wynika z tego Wykonawca musi zastosować co najmniej równiarkę i walce oraz dowieźć materiał i ludzi (tu również potrzebne jest zabezpieczenie prac) w miejsce świadczenia usługi oraz odpowiednio zabezpieczyć i posprzątać teren po zakończeniu prac.

3.37. Skoro więc 31 zł jest kosztem samego materiału, to jak z tej ceny wykonawca pokryje pozostałe koszty wykonania robót? Dla przypomnienia w zakresie poz. 2 dla Zadania nr 6 DawRoll zaoferował cenę jednostkową 31 zł (w przeliczeniu na jednostkę określoną jako tona, nie jest więc to cena liczona w przeliczeniu na m²). Skoro więc z wyjaśnień ceny wynika, że koszt samego materiału to 31 zł/tonę, to cena ta nie pozwala na pokrycie nawet tych kosztów, które zostały zidentyfikowane przez wykonawcę w wyjaśnieniach.

3.38. Należałoby zwrócić uwagę także, że DawRoll w pierwszych wyjaśnieniach w ogóle nie wskazał, na jakiej podstawie przyjął cenę 31 zł za tonę kamienia, nie przedstawił w tym zakresie ani wyjaśnień, ani żadnej oferty, ani nie powołał się na żadne ustalenia czy sytuację rynkową. Dopiero w drugich wyjaśnieniach przedłożył w tym zakresie ofertę. Należy jednak zaznaczyć, że cena ok 31 zł za cenę choć jest spotykana na rynku, to jest to cena wyłącznie zakupu materiału. Tymczasem materiał musi być jeszcze dowieziony w miejsce wykonywania robót. Koszty z tym związane również nie są ujęte w cenie ofertowej (w ofercie wskazano jedynie, że transport jest do uzgodnienia, a nie że jest wliczony w cenę, jak twierdzi DawRoll). Wykonawca wskazał też,

że niedaleko wykonywanych prac znajdują się także kopalnie, od których można pozyskać kruszywo. Z takim twierdzeniem trudno się zgodzić, skoro nie ma kamieniołomów w pobliżu Złotoryi (najbliższe są w okolicach Strzegomia, Strzelina, Wałbrzycha, Kamiennej Góry), a więc średnio od 80 do 150 km od miejsca realizacji zamówienia. Nawet gdyby wykonawca chciał z tych kamieniołomów skorzystać – ponownie – musiałby uwzględnić tę kwestię w swoim kosztorysie (zarówno cenę materiału jak i transportu), czego nie zrobił przedstawiając w to miejsce ofertę od firmy, która zajmuje się wynajmem i sprzedażą pojazdów.

3.39. Co do odmulania rowów przyjęte przez DawRoll założenia są analogiczne i równie nieprzejrzyste jak te przy ścinie poboczy.

3.40. Zgodnie z powyżej wskazaną specyfikacją techniczną (część IV) podstawowe czynności przy wykonywaniu robót obejmują: roboty przygotowawcze, wydobywanie i usunięcie namułu na przyległy teren lub odwiezienie na składowisko odpadów, wyprofilowanie dna i skarp rowu oraz roboty wykończeniowe. Nadto, zgodnie z pkt IV.5.6 5.6. Po wykonaniu robót oczyszczających dna rowu z namułu należy doprowadzić przekrój rowu do pierwotnego wyglądu. Wszystkie uszkodzenia skarp w postaci wyrw, wypełnia się właściwym gruntem, ubezpieczając jednocześnie powierzchnię jak na przyległym otoczeniu. Na wszystkich odcinkach rowu, gdzie nastąpiły deformacje skarp i dna, zmieniające profil podłużny i przekrój poprzeczny rowu należy dokonać wyprofilowania tych elementów, doprowadzając do odnowienia rowu. Roboty te należy wykonać „pod szablon” i ze sprawdzeniem spadku podłużnego rowu.

3.41. Ani w pierwszych, ani w drugich wyjaśnieniach DawRoll nie uwzględnił w kalkulacji kosztów żadnych materiałów, jakie będą potrzebne do odtworzenia rowu. Nie ma też w kalkulacji kosztów sprzętów potrzebnych do wykonania tej części robót. Brak również kosztów utylizacji namułu. Wszystko świadczy to o założeniu wykonywania robót niezgodnie z STWIORB, a więc o niezgodności oferty z warunkami zamówienia.

3.42. Ponownie DawRoll wskazuje właściwie wyłącznie na koszty paliwa, wyżywienia i hotelu właściciela firmy w przeliczeniu na 15 dni. Ponownie nie wiadomo też, na jakiej podstawie zostały wykonane wyliczenia, skąd pochodzą założenia, skąd pochodzą przyjęte wartości kosztów. Nie wiadomo również ponownie, jak wykonawca sam, jednoosobowo chce wykonać te roboty, skoro do wykonania koniecznych jest szereg różnych czynności, z wykorzystaniem różnych sprzętów i odpowiednim zabezpieczeniem miejsca wykonywania robót, co przy odcinkach wąskich, krętych dróg oznacza przecież także konieczność ręcznego sterowania ruchem.

3.43. Co do oświadczeń, że DawRoll zamierza wykonać zamówienie samodzielnie należy jeszcze wskazać, że DawRoll przedstawił zobowiązanie P.P. do oddania do dyspozycji DawRoll swoich zasobów. Podmiot udostępniający zasoby, zgodnie z art. 118 ust. 2 Pzp, a także z SWZ (np. z pkt 9.5. SWZ) powinien być podwykonawcą w zakresie robót, do realizacji których potrzebna jest wiedza i doświadczenie objęte warunkiem udziału w postępowaniu. Skoro P.P. udostępnia zasoby DawRoll, musi działać jako jego podwykonawca DawRoll, a więc DawRoll poniesie w związku z tym koszty zaangażowania takiego podwykonawcy, a w ogóle nie uwzględnił ich w kalkulacji (szersza argumentacja w

odniesieniu do relacji podwykonawczej znajduje się również w uzasadnieniu zarzutu 5 niniejszego odwołania). Z tej przyczyny należy uznać, że DawRoll nie uwzględnił w swojej kalkulacji wszystkich elementów kosztotwórczych oraz nie złożył wyjaśnień rażąco niskiej cenie w zakresie w jakim powinny one dotyczyć „wypełniania obowiązków związanych z powierzeniem wykonania części zamówienia podwykonawcy”, której to informacji zażądał Zamawiający.

3.44. Co do oświadczeń co do innych sprzyjających okoliczności mających wpływ na wysokość ceny oferty należałoby z kolei zwrócić uwagę, że nie odnoszą się one do przedmiotu zamówienia. Nie sposób uznać za adekwatne powoływanie się na fakt, że wykonawca ma więcej klientów na identyczny produkt niż samego organizatora przetargu. Taka okoliczność uzasadnia niższą cenę ofertową, np. wtedy jeśli wykonawca ponosi koszty zatrudnienia pracowników/ współpracowników, które można obniżyć, jeśli angażuje się te same osoby do kilku analogicznych zamówień, albo jeśli korzysta z narzędzi, których koszt utrzymania można podzielić na kilka zamówień. Trudno jednak jednoznacznie stwierdzić, w jaki sposób ta okoliczność miałaby wpłynąć na obniżenie kosztów realizacji analizowanego zamówienia wykonywanego samodzielnie przez przedsiębiorcę. Wykonawca nie przedstawił w tym zakresie szerszych wyjaśnień, nie przedstawił też żadnych dowodów w tym zakresie (np. umów innymi zamawiającymi, inne informacje o wykonaniu innych zamówień, faktury dotyczące ponoszonych kosztów utrzymania maszyn), wreszcie nie wykazał, że zlecenia na rzecz różnych zamawiających będą realizowane w różnym czasie, a więc, że nie będzie takiej sytuacji, że te same zasoby (a więc fizycznie właściciel firmy) nie będzie musiał w tym samym czasie realizować takich samych zadań, w różnych miejscach i na rzecz różnych podmiotów.

3.45. Wyjaśnienia DawRoll co do wyliczenia ceny nie pozwalają więc na weryfikację czy zaproponowana przez niego cena nie jest rażąco niska. Wyjaśnienia są ogólnikowe, wewnętrznie sprzeczne, nie ujmuje wszystkich kosztów realizacji zamówienia i co istotne nie są adekwatne do wymogów SWZ, czy jak w zakresie utylizacji odpadów, pozostają w oczywistej sprzeczności z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, zakładając przekazanie odpadów podmiotom nieuprawnionym. Nie wynika z nich, na jakiej podstawie określono poszczególne elementy ceny (są założenia, ale brak jest wskazania skąd założenia wynikają, są podane pewne koszty, ale ich wysokość nie ma oparcia w dowodach). Nie sposób również w sposób jednoznaczny ustalić czy w wyjaśnieniach ujęto wszystkie elementy ceny, a powyżej wskazana argumentacja świadczy, że raczej tak nie jest. Pozycje przyjęte w obliczeniach nie wiążą się z pozycjami z kosztorysu ofertowego dla zadania nr 6. Dodatkowo w wyliczeniach nie uwzględniono rezerwy, a jedynie zarobek. Wykonawca nie przedstawił również żadnych dowodów co do ceny dotyczącej istotnych części zamówienia. Mając na względzie, że oświadczenia własne wykonawcy mogą niejako zastępować dowód, jak wielokrotnie podkreślała Izba, że: „z uwagi na brak definicji „dowodu”, oświadczenia własne wykonawcy mogą być uznane za wypełniające normę z art. 224 ust. 1 ustawy PZP w zakresie konieczności „udowodnienia”, jeśli wraz ze złożonymi wyjaśnieniami szczegółowo, konkretnie i wyczerpująco uwiarygadniają zaoferowaną cenę w stosunku do każdego aspektu wymaganego przez Zamawiającego.” (por. Wyrok KIO z 15.04.2025 r., KIO 1143/25). O wyjaśnieniach DawRoll nie można powiedzieć, że szczegółowo, konkretnie i wyczerpująco uwiarygadniają zaoferowaną cenę, nie można zatem uznać, że DawRoll złożył wyjaśnienia i dowody, zgodne z żądaniem Zamawiającego.

3.46. Podsumowując:

a)nieprawdziwe jest założenie, które stanowi punkt wyjścia dla uzasadnienia rażąco niskiej ceny, mianowicie, że wykonawca DawRoll samodzielnie będzie realizował zamówienie, co wynika z faktu, że

b)ilość, specyfika, zakres prac do wykonania, w tym wymagania SWZ, wykluczają możliwość wykonania tych robót jednoosobowo oraz

c)P.P. udostępnił DawRoll swoje zasoby, a co za tym idzie to ten podmiot powinien realizować zamówienie jako podwykonawca, wobec tego należy przyjąć, że

d)kalkulacja przeprowadzona przez Dawroll jest niewiarygodna i mimo dwukrotnego wzywania do wyjaśnień nie obejmuje wszystkich niezbędnych elementów kosztotwórczych – nie uwzględnia m.in. kosztów zaangażowania podwykonawcy, kosztów ewentualnego zaangażowania osób na podstawie umów cywilnoprawnych, a także wszystkich kosztów niezbędnych do realizacji zamówienia, w tym kosztów zapewnienia sprzętów wymaganych Specyfikacją techniczną;

e)w pierwszych wyjaśnieniach nie przedstawiono żadnych dowodów co do kosztów istotnych części zamówienia, wykonawca poprzestał wyłącznie na przedłożeniu potwierdzeń przelewów co do kosztów podatkowych i księgowych, a przedstawione przy drugich wyjaśnieniach oferty również nie wykazują kompleksowo ponoszonych kosztów, a w szczególności nie stanowią odpowiedzi na wszystkie pytania zawarte w dodatkowym wezwaniu do złożenia wyjaśnień z

dnia 10 lipca 2026r. Mimo więc dwukrotnego wezwania, DawRoll nie odpowiedział na wszystkie pytania Zamawiającego;

f) dodatkowo oświadczenia własne wykonawcy nie wyjaśniały ceny w sposób szczegółowy, konkretny i wiarygodny, nie sposób więc zweryfikować czy zaproponowane przez wykonawcę kwoty są prawidłowe;

g) złożone wyjaśnienia potwierdzają niezgodność oferty z warunkami zamówienia, co najmniej w zakresie w jakim wykonawca (1) zakłada odzysk odpadów (np. namułu) przez podmiot nieuprawniony, zamiast zeskładowanie ich na składowisku oraz (2) zastosowanie do wykonania poboczy tylko kruszywa o jednym uziarnieniu 0-31,5 bądź nie przewiduje zastosowania sprzętów wymaganych STWiORB.

3.47. Ze wskazanych powyżej powodów, należałoby uznać, że wyjaśnienia rażąco niskiej ceny nie są wystarczające, a więc DawRoll nie obalił domniemania, że jego oferta zawiera rażąco niską cenę, a nadto potwierdziły niezgodność z warunkami zamówienia, więc w konsekwencji oferta podlega odrzuceniu.

4. Uzasadnienie zarzutu dotyczącego wyjaśnień RNC wykonawcy PURZ Krakowczyk (Zarzut 5). Zarzut niezgodności z warunkami zamówienia (zarzut 7).

4.1. Dla zadania nr 9 Zamawiający ponownie jako ofertę najkorzystniejszą wybrał ofertę wykonawcy P.P.. W ocenie Odwołującego takie działanie Zamawiającego jest niezgodne z obowiązującymi przepisami, ponieważ wykonawca nie wykazał, także ponownymi wyjaśnieniami ceny, że jego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny, a co za tym idzie jego oferta powinna zostać odrzucona w trybie art. 224 ust. 6 w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp. Takie założenie jest uzasadnione z następujących przyczyn.

4.2. Uzasadniając zaproponowaną dla zadania nr 9 cenę w pierwotnych wyjaśnieniach wykonawca P.P. i odnosząc się do znaczącej różnicy między jego ofertą, a ofertami pozostałych wykonawców wskazał, że: „ceny złożonych pozostałych ofert przez wykonawców są oderwane od rzeczywistości, są zdecydowanie wyższe, a cena jednej oferty jest w ogóle nieracjonalna, ponieważ jest trzykrotnie wyższa od mojej ceny ofertowej, która jest ceną rynkową.” Jako uzasadnienie takiego założenia podniósł, że firmy te najprawdopodobniej kierują do wykonania zamówienia nadmiarową liczbę pracowników, a dodatkowo zdecydowanie zawyżają ceny swoich ofert.

4.3. Następnie wykonawca P.P. przedstawił wyliczenia dotyczące m.in. zadania nr 9.

4.4. Uzasadniając przyjęte wartości wykonawca P.P. wskazał, że:

a) nie ponosi kosztów pracowniczych i wszystkie roboty zamierza wykonać we własnym zakresie, ewentualnie przy współpracy z pracownikami zatrudnionymi w oparciu o umowy cywilno-prawne;

b) posiada własne maszyny i sprzęt;

c) od lat ściśle współpracuje z firmą, która będzie się zajmować wywożeniem urobku;

d) zamówienie charakteryzuje się niskim poziomem skomplikowania.

4.5. Pozostała część wyjaśnień rażąco niskiej ceny odnosi się do ogólnych oświadczeń co do innych sprzyjających okoliczności mających wpływ na wysokość ceny oferty, które w istocie sprowadzają się do tego, że:

e) cena jest niska, ponieważ zamówienie będzie wykonywane jednoosobowo przez wykonawcę – w tym kontekście P.P. wskazuje na okoliczności takie jak:

- stały personel do realizacji i zarządzania świadczonymi usługami (czyli osoba wykonawcy);

- korzystanie w jak najszerszym zakresie ze swojego potencjału kadrowego jakim jest właściciel firmy;

- samodzielne wykonywanie zamówienia, co pozwala zoptymalizować procesy i uczynić je bardziej efektywnymi;

f) wykonawca ma dostęp do gotowych rozwiązań i korzysta z usprawnionych procesów, a zatem firma ma więcej klientów na identyczny produkt niż samego organizatora przetargu;

g) wynagrodzenie zastosowane przez Zamawiającego jest ryczałtowe

4.6. Do pierwszych wyjaśnień zostały dołączone wyłącznie dowody co do przyjmowania urobku przez spółkę Feniks sp. z o.o. oraz potwierdzenia przelewów (usługi księgowe, ZUS).

4.7. Przed przedstawieniem dalszej argumentacji wskazać należy, że wyjaśnienia P.P. stanowią swoistą kalkę z omówionych powyżej wyjaśnień DawRoll (lub odwrotnie). Niezależnie od tego, że część pierwotnych wyjaśnień obu wykonawców jest identyczna, to także sposób wyjaśnienia poszczególnych cen jest tożsamy. Obaj wykonawcy mają taką samą metodologię wyliczenia ceny, przedstawiają takie same dowodowy oraz mają bardzo podobne, jeśli nie identyczne założenia, przy czym nie jest to konsekwencją specyfiki wyliczanej ceny jednostkowej, a raczej wynika ze skopiowania wyjaśnień. Już tylko to w ocenie Odwołującego powoduje, że wyjaśnienia obu ww. wykonawców są niewiarygodne, ale dodatkowo, w ujęciu praktycznym, wszystkie powyżej poczynione zastrzeżenia co do wyjaśnień DawRoll można odnosić do wyjaśnień P.P.. Odwołujący nie chcąc zbytnio rozbudowywać swojej argumentacji wskazuje

więc, że wszystkie zarzuty odnoszące się do wyjaśnień DawRoll odnosi także do drugiego wykonawcy, poniżej skupiając się na różnicach i dalszych uchybieniach drugiego z wykonawców.

4.8.Co do ścinki poboczy (poz. 1). W dodatkowym wezwaniu do wyjaśnień ceny z dnia 10 lipca 2026r. Zamawiający odnośnie do tej pozycji rozliczeniowej wprost wskazał, że oczekuje: Przedstawienia szczegółowej kalkulacji, która zobrazuje strukturę kosztów (np. koszty robocizny, pracy sprzętu, transportu oraz ewentualnego zagospodarowania urobku) pozwalających Państwu na zaoferowanie ceny na wskazanym poziomie. Zamawiający, który jest profesjonalistą i zna przedmiot swojego zamówienia wskazywał, że przy wykonywaniu tego typu robót powstają co najmniej koszty robocizny, pracy sprzętu, transportu i zagospodarowania urobku.

4.9.W odpowiedzi na wezwanie do przedstawienia szczegółowej kalkulacji wykonawca przedstawił dokładnie takie same wyjaśnienia, jakie przedstawił Zamawiającemu pierwotnie, zmieniając jedynie – bez dodatkowego uzasadnienia - ilość pracy możliwą do wykonania w jednym dniu roboczym z 9000 m2 na 6000 m2, co jednak nie przełożyło się na dalszą kalkulację dla zadania nr 9 (choć miałoby wpływ na kalkulację przedstawioną dla zadania nr 8).

4.10.W tej sytuacji, jak wynika z wyjaśnień, Wykonawca w związku z wykonywaniem ww. pozycji ponosić będzie wyłącznie koszt zapewnienie paliwa do trzech urządzeń, tj. maszyny ścinającej pobocza, zamiatarki i walca. Żadnych innych kosztów, wykonawca w związku z realizacją tej pozycji nie zamierza ponosić, co powoduje, że wyjaśnienia wykonawcy pozostają niewiarygodne.

4.11.Odnośnie do kosztów pracy sprzętów, wykonawca na wstępie pierwszych wyjaśnień wskazał, że „W momencie podpisania umowy zostanie zakupiona maszyna do profesjonalnego ścinania poboczy co oszczędzi mój czas w oczekiwaniu na podwykonawców i zmniejszy koszt wykonania prac.” W kolejnych wyjaśnieniach założenie to zostało podtrzymane i uzupełnione stwierdzeniem, że (cyt.): Wymieniony w dokumentacji sprzęt, w tym m.in. samojezdna ścinarka do poboczy oraz inne urządzenia niezbędne do realizacji zamówienia, zostaną zakupione z moich prywatnych środków finansowych. Jak wynika więc z tego wykonawca zamierza zakupić na potrzeby realizacji zamówienia także pozostałe sprzęty, aczkolwiek z uwagi, że zakupuje je z „prywatnych środków finansowych”, żadnych kosztów związanych z zakupem sprzętu w cenie ofertowej nie ujmuje. Tytułem wyjaśnienia należy wskazać, że Odwołujący również planował zakup takiej maszyny, a co za tym idzie jeszcze w kwietniu tego roku pozyskał oferty na jego zakup. Takie urządzenie, o jakim mówi P.P. w swoich wyjaśnieniach kosztuje około 370 000 zł netto, a okres oczekiwania na jego przygotowanie wynosi 10 tygodni. Odwołujący, chcąc obniżyć koszty, rozważał zakup urządzenia używanego, a także sprowadzenie tego typu urządzenia np. z Niemiec, jednak z uwagi na specyfikę tego typu sprzętów i żadność ich zastosowania, sprzęty używane, także za granicą, są rzadko spotykane. Zaznaczenia wymaga, że Odwołujący zakupił tego typu sprzęt z myślą o realizacji większej liczby zamówień, które ma już przyznane (skala działalności Odwołującego jest nieporównywalnie większa). Zaznaczyć należy, że jest to koszt zakupu tylko jednego urządzenia, tymczasem w uzupełniających wyjaśnieniach wykonawca pisze także o zakupie innych sprzętów.

4.12.Założenie, że wykonawca kupuje sprzęt niezbędny do realizacji zamówienia „z prywatnych środków” uprawnia go do nieujmowania w kalkulacji kosztów realizacji zamówienia żadnych kosztów z tego tytułu jest nieuprawnione. Taka maszyna musi stać się środkiem trwałym w prowadzonej przez wykonawcę działalności, skoro służy jej prowadzeniu, a z uwagi na jej wartość będzie podlegała księgowej amortyzacji. Amortyzacja obrazuje zmniejszenie się wartości rzeczy w określonym czasie, które następuje wskutek jej użytkowania. Używanie maszyny do wykonywania robót budowlanych, powoduje jej zużycie, a więc i zmniejszenie wartości, a więc „kosztuje” wykonawcę. Nie jest więc tak, że wykonawca może kosztów zapewnienia sprzętu nie ujmować w cenie ofertowej. Taka kalkulacja jest niepełna, nie obrazuje bowiem faktu, że na skutek użytkowania maszyny traci ona swoją wartość, zużywa się.

4.13.Taka argumentacja prowadzi do wniosku, że w związku z korzystaniem ze sprzętu do ścinki poboczy wykonawca (i innych) wykonawca nie poniesie żadnego kosztu poza kosztem paliwa, co jest oczywiście niezgodne z doświadczeniem i wiedzą życiową. Każda z używanych przez wykonawcę maszyn/sprzętów poza kosztami paliwa wiąże się co najmniej z kosztami zapewnienia sprzętu (najem, koszty zakupu lub amortyzacji – tu także leasing odnosi się do jednego sprzętu, tj. koparki, a więc wykonawca nie ujął w wycenie kosztów zapewnienia pozostałych sprzętów), ale i ich utrzymania (ubezpieczenia, naprawy, serwis, przeglądy itd.). Takich kosztów tymczasem w kalkulacji ceny jednostkowej brak, mimo iż Zamawiający jednoznacznie w dodatkowym wezwaniu wskazał, że żąda szczegółowej kalkulacji tej ceny.

4.14.Idąc dalej należy zauważyć, że także ten wykonawca nie wyjaśnia, jak zamierza wszystkie roboty wymagane OPZ dla tej pozycji wykonać samodzielnie, jednoosobowo.

4.15. Zgodnie z pkt 5.6 właściwej STWiORB dla ścinki poboczy Przed przystąpieniem do ścinania poboczy Wykonawca wykona czynności określone w pkt 5.3 niniejszej specyfikacji, tj.: Wykonawca jest zobowiązany, w zależności od charakteru wykonywanej naprawy, dokonać:

a) usunięcia z naprawianych powierzchni zanieczyszczeń takich jak gałęzie, kamienie, liście z drzew, skoszenia trawy i chwastów, a w razie wykonywania ścinki poboczy, również pachołków bądź innych elementów, których usunięcie czasowe nie spowoduje zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego. Usunięcie pachołków, słupków kilometrowych, hektometrowych itp. lub innych elementów Wykonawca uzgodni z

Inżynierem,

b) wyznaczenia szerokości pobocza i ustalenia krawędzi korony drogi,

c) odwodnienia naprawianych powierzchni w przypadku stwierdzenia zastoisk wodnych, przez wykopanie rowków odwadniających,

d) spulchnienia powierzchni lub rozdrobnienia darniny w przypadkach niezbędnych przy wykonywaniu ścinki poboczy,

e) spulchnienia powierzchni poboczy na głębokość od 2 do 3 cm przy ich uzupełnianiu dla dobrego związania warstw,

f) spryskania wodą powierzchni naprawianych w przypadku nadmiernie suchego gruntu poboczy.

Kolejno: Samojezdną ścinarką poboczy pracę należy wykonać następująco: maszyna kompleksowo ścina pobocze (frezem ślimakowym), ładuje urobek przenośnikiem taśmowym na środek transportowy i oczyszcza nawierzchnię szczotką, zgarniając resztki gruntu na pobocze, następuje zagęszczenie gruntu walcem statycznym gładkim, ogumionym lub wibracyjnym (...) jezdnię oczyszcza się szczotką mechaniczną, np. zawieszoną na ciągniku. (...) W pobliżu przeszkód na poboczu, utrudniających pracę sprzętu mechanicznego (np. przy drzewach, znakach drogowych, barierach ochronnych, nie usuniętych na czas robót pachołkach itp.), wszystkie drobne roboty, związane ze ścinaniem poboczy - należy wykonać ręcznie. Zgodnie z OPZ, na co wskazywano powyżej, należało założyć, że ręcznie należy wykonać ok 30%-40% prac podanych ilości w przedmiarze. Również zgodnie z OPZ grunt ze ścinki poboczy należy wywieźć i zagospodarować we własnym zakresie zgodnie z obowiązującymi przepisami w dniu prowadzenia tych robót lub w terminie ustalonym z Inspektorem DSDiK. Jeśli materiał uzyskany ze ścięcia poboczy może zawierać środki chemiczne do zwalczania śliskości zimowej oraz jest zanieczyszczony pyłami z jezdni, a tak jest zazwyczaj, zgodnie z powołanymi powyżej zapisami STWiORB materiał powinien być natychmiast umieszczony na składowisku odpadów (SWZ nie dopuszcza innego sposobu zagospodarowania tego materiału).

4.16. Dodatkowo, o czym również pisano powyżej, konieczne jest odpowiednie zabezpieczenie wykonywanych robót, co w przypadku odcinków dróg wąskich, z zakrętami może oznaczać konieczność ręcznego sterowania ruchem.

4.17. W związku z powyższym należałoby zadać pytanie, jak wykonawca zamierza np. równocześnie obsługiwać samojezdną ścinarkę pobocza i środek transportowy, który to zestaw pojazdów musi poruszać się równolegle? Jak wykonawca wyobraża sobie organizację pracy przy np. przy zagęszczaniu poboczy – wykonawca będzie np. przejeżdżał metr pobocza walcem, a następnie przenosił się na zamiarkę mechaniczną by zapewnić, aby drobne kamienie i inne pozostałości z robót nie zagraziły bezpieczeństwu ruchu drogowego. Jak zamierza połączyć to z wykonywaniem szeregu prac ręcznie i jeszcze zabezpieczaniem drogi?

4.18. Jak wyjaśniono powyżej większość wykonawców działających na rynku, by dostosować się do wymagań SWZ, zatrudnia co najmniej kilkusobowe zespoły do takich prac. Tymczasem wykonawca zakłada prace samodzielne, co jest wręcz absurdalnym założeniem, nie wyjaśniając, jak zamierza zorganizować swoją pracę by dochować wszystkich wymogów SWZ, ani czy posiada uprawnienia do prowadzenia wszystkich sprzętów wymaganych SWZ (np. walca drogowego).

4.19. W kalkulacji brak jest także ujęcia kosztów dowozu sprzętów (ale w ocenie Odwołującego i ludzi) do miejsca świadczenia usługi. Zadanie nr 9 obejmuje obwód Wądroże Wielkie o długości dróg do utrzymania wynoszącej ok. 110 km. Do miejsca świadczenia usługi z siedziby wykonawcy jest ok. 50 – 60 km (Wądroże Wielkie), natomiast do poszczególnych miejsc na trasie jest jeszcze większa odległość. Podobne albo i większe odległości są do miejsca rzekomego zeskładowania urobku licząc od miejsca świadczenia usługi. Tymczasem wszystkie koszty są policzone przez wykonawcę tak, jakby nie ponosił on kosztów związanych z dojazdem do miejsca świadczenia usługi.

4.20. W tym zakresie Odwołujący wskazuje także na brak ujęcia kosztów utylizacji urobku oraz niezgodność z zapisami SWZ oraz prawa założenia o możliwości przekazania takiego urobku podmiotowi, który nie dysponuje żadnymi

zezwoleńiami na gospodarowanie odpadami wymaganymi przepisami ustawy o odpadach. Odwołujący szeroko argumentację w tym zakresie przedstawił w części odwołania dotyczącej DawRoll i w tym miejscu, nie chcąc powielać tej argumentacji, odsyła do niej w całości. Obaj wykonawcy mają bowiem w tym zakresie dokładnie takie samo założenie, a nadto korzystają z oferty tego samego podmiotu, tj. firmy Feniks sp. z o.o. Podkreślić w tym miejscu wyraźnie należy, że zgodnie z przywołanymi powyżej zapisami STWiORB zanieczyszczony urobek, a taki z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością będzie urobek z wykonywania tych robót, zwłaszcza jeśli roboty będą wykonywane w okresie wiosennym, nie może zostać przekazany nawet do odzysku, a może zostać wyłącznie zeskładowany (unieszkodliwiony) na składowisku urządzonym zgodnie z warunkami wydanymi przez właściwe władze ochrony środowiska. Wobec występujących w tym materiale zanieczyszczeń pochodzących z drogi nie można go przerobić – zgodnie z SWZ – na humus czy cokolwiek innego, nawet jeśli firma Feniks sp. z o.o. miałaby do tego stosowne zezwolenia, a jak wynika z danych powszechnie dostępnych – nie ma. Oferta wykonawcy jest więc niezgodna z warunkami zamówienia.

4.21.Co do uzupełniania poboczy (poz. 2). W dodatkowym wezwaniu do wyjaśnień Zamawiający przede wszystkim wskazał, że W celu potwierdzenia realności tej ceny należy przedłożyć dowody, np. ofertę handlową dostawcy/producenta kruszywa lub faktury zakupowe, które potwierdzą dostępność materiału w cenie przyjętej do kalkulacji oferty. Niezależnie od tego, że wezwanie to wykraczało poza to, na co zezwala art. 224 ust. 1 Pzp (wobec żądania stosownych dowodów już w pierwszym wezwaniu) wskazać należy, że na ceny kruszywa 0-31,5 wynoszą na rynku od ok 30 do 50-60 zł/tonę w zależności od kopalni i materiału (cena loco kopalnia). Wykonawca dla zadania nr 8 założył cenę 30 zł/tonę, DawRoll ma cenę 31,40 zł. Wykonawca P.P. założył dla zadania nr 9 cenę 20 zł/tonę, nie dając do pierwotnych wyjaśnień żadnego dowodu na poprawność tego założenia. Do dodatkowych wyjaśnień załączona została oferta firmy BRUKARSTWO M.L. i MATBRUK Ł.L. na tą właśnie cenę, jednak odnotować należy, że oferta pochodzi z 13 lipca 2026r., a więc z daty po składaniu ofert. Wykonawca nie wykazał więc, że dysponował taką ofertą (miał wynegocjowaną cenę jak zapewniał poprzednio) przed datą składania ofert.

4.22.Dodać przy tym należy, że wykonawca przyznał, iż poniesie koszty transportu tego materiału, przy czym koszt taki nie jest ujęty w kalkulacji. Stanowi on bliżej nieokreśloną „oszczędność”, tymczasem konieczność zakupu paliwa, zużycie pojazdu do transportu i czas pracy kierowcy jest kosztem, a nie oszczędnością i jako taki powinien zostać uwzględniony w cenie ofertowej.

4.23.Także w przypadku tego wykonawcy, analogicznie jak DawRoll, wykonawca założył zakup wyłącznie kruszywa 0-31,5 w sytuacji, gdy zgodnie z powołanymi powyżej zapisami OPZ konieczne jest zapewnienie także kruszywa o uziarnieniu 0-4 oraz 4-22. Brak ujęcia takiego materiału w kalkulacji kosztów świadczy o niezgodności z warunkami zamówienia.

4.24.Odnośnie do tej pozycji Odwołujący podtrzymuje zarzuty dotyczące:

- nieujęcia w cenie ofertowej pełnych kosztów robocizny, a w zasadzie niewykazania, że możliwe jest zrealizowanie całości robót (także w sytuacji, gdy możliwe jest zlecenie przez Zamawiającego wykonywania w tym samym czasie różnych robót w różnych częściach Rejonu, a także w tym przypadku różnych robót z różnych zadań w różnych częściach różnych Rejonów) fizycznie przez jedną i tą samą osobę;
- nieujęcia kosztów zapewnienia sprzętów – kosztów amortyzacji lub najmu, kosztów utrzymania sprzętów, kosztów ich dowozu do miejsca świadczenia usługi,
- kosztów utylizacji materiałów nienadających się do użycia;

W ślad za tym Odwołujący stoi na stanowisku, że kalkulacja wykonawcy dla poz. 2 zakładająca, że w związku z wykonywaniem prac polegających na „Uzupełnienie poboczy materiałem kamiennym 0/31,5 z niezbędnym zagęszczeniem i profilowaniem” wykonawca poniesie wyłącznie koszt zakupu kruszywa 0-31,5 (w sytuacji, gdy OPZ nakazuje wykorzystanie trzech różnych rodzajów kruszywa) oraz paliwa do walca w cenie 215 zł (30 l, co oznacza zgodnie z wcześniejszymi założeniami pracę walca przez 24h, a więc przez dwa dni robocze) jest po prostu niewiarygodna. Wykonawca zakłada, że samodzielnie „przerzuci” i kolejno wbuduje w pobocze 200 ton kruszywa (a więc ok 7 samochodów ciężarowych), uprzednio przygotowując teren pod wykonanie robót, zabezpieczając teren na czas wykonywania robót, wykonując część prac ręcznie i końcowo porządkując cały teren, wykorzystując do tego wyłącznie jeden walec drogowy (!).

4.25.Co do odmulania rowów przyjęte przez P.P. założenia są analogiczne i równie nieprzejrzyste jak omówione przy pozostałych pozycjach.

4.26.Po pierwsze, wykonawca zamierza do wykonania tej pozycji użyć koparki i ciągnika z zmiataarką. Tymczasem zgodnie z STWiORB, pkt 5.4 odnoszący się do odmulania Roboty oczyszczające rowu wykonuje się przeważnie ręcznie przy pomocy łopat, szpadli, sztychówek itp. Przy większym zakresie robót i przy specjalnie dogodnych warunkach można do tego celu stosować równiarki. Dodatkowo zgodnie z OPZ należało założyć, że ok. 30 – 40% prac będzie musiało być wykonywane ręcznie z uwagi na miejscowe utrudnienia. Wykonawca zakłada tymczasem, że wszystkie prace wykona maszyną i to urządzeniem niezgodnym z SWZ. Już samo to świadczy o niezgodności oferty z warunkami zamówienia, co stanowi samodzielną podstawę do odrzucenia oferty wykonawcy na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 5 Pzp.

4.27.Po drugie, Wykonawca nie wyjaśnia, zwłaszcza przy założeniu bardzo dużej wydajności robót, jak wszystkie prace objęte zamówieniem wykona samodzielnie, osobiście, zwłaszcza w sytuacji, gdy w tym samym czasie Zamawiający może zlecić mu wykonywanie innych robót w innych częściach Rejonu lub w oparciu o inne umowy – na innych Rejonach. Analogicznie jak przy pozostałych pozycjach, namuł usuwany z rowów musi być na bieżąco ładowany na pojazd załadowczy (przy większej ilości prac wykonywanych w jednym dniu pojazd musi odwieźć namuł na składowisko i wrócić, a w tym czasie wykonawca nie będzie mógł wykonywać robót, co opisano przy zarzutach dot. DawRoll), a front robót należy wpięrow odpowiednio przygotować, a kolejno uprzątnąć, równocześnie zaś w całym okresie wykonywania robót stale zabezpieczać drogę.

4.28.Po trzecie, zgodnie z STWiORB pkt 5.5 dot. odmulania Materiał zebrany z oczyszczenia rowu należy usunąć poza drogę. Nie powinien być składany ani na poboczach, ani tuż za skarpą rowu (...) Ponieważ wydobyty z rowu materiał może być zanieczyszczony nie należy go umieszczać poza obrębem drogi, w zagłębieniach terenu lub rozrzucać po przyległych polach w okresach wolnych od zasiewów. Z zasady, namuł i grunt usunięty z rowu powinien być wywieziony na składowisko odpadów, zlokalizowane na: wysypisku publicznym (np. gminnym, miejskim), składowisku własnym, urządzonym zgodnie z warunkami i decyzjami wydanymi przez właściwe władze ochrony środowiska. Wykonawca założył oddanie namułu podmiotowi trzeciemu, który będzie przetwarzał go na humus (a więc prowadził odzysk odpadów) w sytuacji, gdy (1) odpad ten zgodnie z SWZ ma być zeskładowany, a więc SWZ nie dopuszcza innych form zagospodarowania tego namułu, w szczególności jego odzysku oraz (2) podmiot, któremu odpad ma zostać przekazany nie posiada uprawnień do tego by go przetwarzać wymaganych przepisami ustawy o odpadach. Taki założony przez wykonawcę sposób realizacji zamówienia świadczy o niezgodności z warunkami zamówienia, a więc stanowi podstawę do odrzucenia oferty wykonawcy na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 5 Pzp, a nadto świadczy o nieujęciu w wycenie wszystkich kosztów niezbędnych do realizacji zamówienia. W tym zakresie Odwołujący szerszą argumentację zawarł powyżej i do niej również w tym miejscu odwołuje się.

4.29.Po czwarte, wykonawca pomija, że zgodnie z ww. STWiORB do jego obowiązków należy również przywrócenie rowu do stanu pierwotnego, co oznacza konieczność napraw uszkodzonych skarb, usunięcie wyrw i ponowne wyprofilowanie rowu. Naprawy wymagają zastosowania właściwego materiału i urządzeń, co również nie zostało ujęte w wycenie.

4.30.Po piąte, zgodnie z dodatkowym wezwaniem obowiązkiem wykonawcy było Przedłożenie dowodów oraz kalkulacji kosztów eksploatacji jednostek sprzętowych, które zostaną wykorzystane do realizacji zamówienia, np.: w przypadku sprzętu własnego wykazać koszty amortyzacji i konserwacji, jeżeli sprzęt jest finansowany zewnętrznym - koszty leasingu/najmu. W odpowiedzi na wezwanie wykonawca wyjaśnił, że: w wyliczeniach podałem dzienną wartość przeznaczoną na eksploatację maszyn (ewentualne naprawy, konserwacja) w wysokości 1000 zł. Przeliczając to na okres samego odmulania rowu daje nam to już naprawdę bardzo wysoką kwotę, bo aż 138 tys. zł. Takie wyjaśnienie nie czyni zadość wezwaniu. Z wyjaśnienia nie wynika, w jaki sposób kwota ta została ustalona i co dokładnie obejmuje, brak jest także dowodów pozwalających na jej zweryfikowanie. Dodać przy tym należy, że jeżeli kwota ta służyć ma pokryciu napraw i konserwacji urządzeń, to nadal w cenie ofertowej brak jest uwzględnienia kosztów zapewnienia sprzętów innych niż koparka (tylko dla tego urządzenia podano wartość leasingu), tymczasem z samych wyjaśnień wynika, że wykonawca będzie używał jeszcze co najmniej ciągnika z zmiataarką – nie wiadomo, czy własnego, najmowanego? Warto przy tym dodać, że ww. koszt sprzętu liczony jest na dzień pracy. Wykonawca zakłada, że samodzielnie i maszynowo wykona roboty dla 800mb/dziennie, co daje 138 dni pracy (dokładnie 138,75 dnia). Jak wyjaśniono założenie to nie uwzględnia zapisów SWZ, które wskazują na to, że prace będzie trzeba wykonywać głównie ręcznie co zwiększa

czasochłonność robót. Dodatkowo tempo prac będzie dużo niższe, jeśli wykonawca w między czasie będzie musiał samodzielnie obsługiwać inne sprzęty, odwozić urobek, zabezpieczać roboty, naprawiać uszkodzenia skarp rowów i porządkować drogę. Nadto, nie sposób pominąć i tego, że Zamawiający może zlecać wykonanie prac częściowo (a więc nie zawsze będzie to wielokrotność odcinków 800 mb). Wszystko to powoduje, że założenie o 138 dniach prac jest nierealne, a każde zwiększenie ilości dni pracy to kolejne 1000 zł kosztów.

4.31.Podsumowując:

a)kalkulacja przeprowadzona przez P.P. jest niewiarygodna i nie obejmuje wszystkich niezbędnych elementów kosztotwórczych – nie uwzględnia m.in. kosztów ponoszonych w związku z nabyciem nowego sprzętu czy kosztów ewentualnego zaangażowania dodatkowych osób, a także wszystkich kosztów niezbędnych do realizacji zamówienia, np. kosztów utylizacji – zeskładowania odpadów;

b)wyjaśnienia potwierdzają, że wykonawca założył niezgodny z warunkami zamówienia sposób realizacji zamówienia, co najmniej w zakresie w jakim (1) zakłada przekazanie urobku podmiotowi trzeciemu nie mającemu zezwoleń z zakresu gospodarki odpadami i do celów innych niż składowanie namuły i gruntu usuniętego z poboczy, (2) do wykonania poboczy zakłada wykorzystanie wyłącznie kruszywa o uziarnieniu 0-31,50 oraz (3) do wykonania odmulania zakłada wykorzystanie innej technologii (wyłącznie mechaniczna) i innego sprzętu (koparka zamiast równiarki) niż wymagany SWZ);

c)nadal nie przedstawiono dowodów co do istotnych kosztów realizacji zamówienia, a wykonawca nie zrealizował dodatkowego wezwania zamawiającego czy to poprzestając na ponowieniu tych samych wyjaśnień, czy to nie odpowiadając na konkretne i jednoznaczne pytania zamawiającego.

4.32.Ze wskazanych powyżej powodów, należałoby uznać, że wyjaśnienia rażąco niskiej ceny nie są wystarczające, a więc P.P. nie obalił domniemania, że jego oferta zawiera rażąco niską cenę, więc w konsekwencji podlega odrzuceniu.

5.Podstawy do odrzucenia oferty wykonawcy K. – zarzut nr 6 i 7

5.1.Analogicznie jak w przypadku pozostałych dwóch wykonawców wskazać należy, że nawet uzupełnione przez wykonawcę K. wyjaśnienia nie potwierdzają, że zaoferowana przez niego cena ma charakter rynkowy, a wręcz przeciwnie – potwierdzają, że wykonawca w jej kalkulacji nie uwzględnił wszystkich koniecznych do poniesienia kosztów. Brak wyceny części zakresu robót koniecznych w świetle OPZ, wskazuje przy tym również na niezgodność oferty tego wykonawcy z warunkami zamówienia. I tak:

5.2.Poz. 1 – mechaniczne ścinanie poboczy.

5.3.Po pierwsze, kalkulacja złożona przez wykonawcę potwierdza, że całość zleconych robót, tj. 8000 m² wykonawca zamierza wykonywać mechanicznie z użyciem samojezdnej ścinaki. Jak wyjaśniono powyżej, odwołując się do właściwych zapisów OPZ, każdy z wykonawców powinien był założyć, że 30-40% robót będzie wykonywanych ręcznie (z uwagi na utrudnienia występujące w pasie drogowym). Założony przez wykonawcę sposób realizacji zamówienia jest więc niezgodny z zapisami OPZ, pkt 1. Okoliczność ta prowadzi przy tym do niedoszacowania kosztów realizacji zamówienia. Czasochłonność wykonywania ww. robót ręcznie jest zdecydowanie wyższa.

5.4.Po drugie, wykonawca ujął w kalkulacji sprzętu koszty zapewnienia tylko maszyny samojezdnej do ścinki poboczy i pojazdu samowyladowczego, w sytuacji, gdy zgodnie – z przywołanymi powyżej zapisami pkt 5.6 odnośnie STWiORB – konieczne jest również zagęszczenie pobocza walcem oraz uporządkowanie terenu przy użyciu zamiatarki mechanicznej. Wykonawca nie uwzględnił więc pracy wszystkich sprzętów wymaganych SWZ, co stanowi o niezgodności z warunkami zamówienia i powoduje niedoszacowanie kosztów.

5.5.Po trzecie, z kalkulacji wynika, że Wykonawca nie uwzględnił w wycenie kosztów odwozu (ponad 1 km) i utylizacji ściętego gruntu (odpadu). Urobek w świetle wyjaśnień ma zostać użyty do pokrycia ubytków w skarpach lub poboczach. Przyjmując takie założenie wykonawca pomija, że zgodnie z pkt 5.6 właściwej STWiORB (...)Jeśli materiał uzyskany ze ścięcia poboczy może zawierać środki chemiczne do zwalczania śliskości zimowej oraz zanieczyszczone pyły z jezdni, wówczas powinien być natychmiast umieszczony: - na wysypisku publicznym lub składowisku własnym, urządzonym zgodnie z warunkami wydanymi przez właściwe władze ochrony środowiska, - w zagłębieniach terenu położonych na nieużytkach albo w innych miejscach, gdzie powoli może tracić swoje szkodliwe właściwości w sposób nie zagrażający środowisku. Materiał usunięty w czasie wykonywania robót, zwłaszcza w okresie wiosennym będzie zawierał ww. zanieczyszczenia, a więc zgodnie z SWZ może trafić wyłącznie na jedno z wymienionych tu składowisk, co wiąże się z kosztami. Dodatkowo, wykonawca nie wykazał, by przyjęte przez niego założenie o możliwości

ponownego wbudowania całości materiału w skarpy i pobocza było możliwe. Zgodnie z art. 2 pkt 3 ustawy o odpadach przepisów ustawy o odpadach nie stosuje się do niezanieczyszczonej gleby i innych materiałów występujących w stanie naturalnym, wydobytych w trakcie robót budowlanych, pod warunkiem, że materiał ten zostanie wykorzystany do celów budowlanych w stanie naturalnym na terenie, na którym został wydobyty. Wykonawca może więc wbudować uzyskany materiał tylko w skarpy i pobocza „naprawiane” równocześnie z wykonywaniem robót polegających na ścinie poboczy i w tym samym miejscu. Konieczność odwiezienia ww. materiału na odkład i ponowne jego wykorzystanie w innym miejscu oznacza, że wykonawca wbudowuje odpady, na co wymagane jest zgodnie z art. 41 ust. 1 ww. ustawy zezwolenie na przetwarzanie odpadów. By założenie wykonawcy o wbudowaniu całości materiału uzyskanego w ramach poz. 1 było realne, wykonawca musiałby wykazać, że (1) żadna część urobku nie będzie zanieczyszczona, (2) równocześnie z pracami z poz. 1 Zamawiający zleci mu do wykonania w tym samym miejscu i czasie prace np. z poz. 2, a nadto (2), że bilans mas ziemnych do usunięcia i wbudowania będzie taki, że nie pozostaną żadne pozostałości. Każdy z wykonawców z własnego doświadczenia może potwierdzić, że taka idealna sytuacja nie występuje. Założenie przyjęte przez wykonawcę prowadzi więc do niezgodności z warunkami zamówienia oraz niedoszacowania kosztów wykonania zamówienia.

5.6.Poz. 2 – Uzupełnienie poboczy kruszywem –odnośnie do tej pozycji wskazać należy, że w pierwszych wyjaśnieniach wykonawca w zasadzie nie wyjaśnił w jaki sposób skalkulował cenę tejże pozycji, jedynie wskazując, że posiada własny materiał konieczny do jej realizacji (kruszywo 0-31,50). W dodatkowych wyjaśnieniach wykonawca doprecyzował, że ta pozycja będzie realizowana przez podwykonawcę – firmę Orfin, przedstawiając ofertę tego podmiotu na wykonanie robót za cenę 170 zł/tonę. Trudno przyjąć, by było to rzetelne i wiarygodne wyjaśnienie.

5.7.Za wyrokiem Izby z dnia 14 lutego 2022 r., KIO 220/22: Przypomnienia wymagało, że celem procedury wyjaśniającej, o której mowa w art. 224 ustawy Pzp, jest umożliwienie zamawiającemu zweryfikowania poprawności dokonanej przez wykonawcę kalkulacji ceny, a nie złożenie ogólnego zapewnienia, że wykonawca wykona zamówienie za oszacowaną przez siebie cenę. Od obowiązku ujawnienia tych czynników nie zwalnia wykonawcy robót fakt, że daną część robót zamierza wykonać przy pomocy podwykonawcy. Podkreślenia wymagało bowiem, że cena ofertowa podwykonawcy również może być nieprawidłowo skalkulowana. Aby umożliwić jej weryfikację konieczne są dane, które umożliwiają zbadanie elementów cenotwórczych, jakie legły u podstaw kalkulacji podwykonawcy. Takich zaś elementów próżno było szukać w treści wyjaśnień przystępującego z dnia 24 listopada 2021 r. Konieczność przedstawienia elementów cenotwórczych również w stosunku do tych części przedmiotu zamówienia, które mają być powierzone podwykonawcom, nie budzi wątpliwości w orzecznictwie zarówno Izby, jak i sądów okręgowych (por. wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach z 7 lutego 2017 r. sygn. akt X Ga 535/16/za, w którym podtrzymano rozstrzygnięcie wynikające z wyroku Izby z 9 listopada 2016 r. sygn. akt KIO 2036/16).

5.8.Wykonawca w świetle powyższego nie może skutecznie wyjaśnić sposobu kalkulacji ceny ofertowej dla danej pozycji poprzestając na przedstawieniu ogólnej oferty podwykonawcy, tj. oferty, która nie wskazuje, w jaki sposób podwykonawca skalkulował cenę. To, że określony podmiot oferuje wykonanie danego zakresu za kwotę x, nie oznacza jeszcze, że kalkulacja taka jest rzetelna.

5.9.Dodatkowo dla tej pozycji wykonawca przedstawił kilka faktur za zakup kruszywa w 2018r., przy czym trudno ustalić, jaki jest ich związek z wyjaśnianą pozycją. Obecnie Wykonawca K. twierdzi, że prace wykona w tym zakresie podwykonawca firma Orfin, a jego oferta ma obejmować - jak się wydaje - robociznę z materiałem (w ofercie tylko dla zad. 6 jednoznacznie wskazano, że oferowana stawka 80 zł/t nie obejmuje materiału, a tylko robociznę, natomiast w zad. 9 nie ma takiego zastrzeżenia, co oznaczałoby, że stawka 170 zł/t jest stawką całościową, to też uzasadniałoby odmienne oferty cenowe przy obu zadaniach). Jeśli stawka 170 zł/t oferowana przez podwykonawcę nie obejmuje kosztów materiału, a materiał ma dostarczyć K. wskazać należy dodatkowo, że większość przedstawionych faktur dotyczy zakupu kruszywa przez firmę R.W., a tylko dwie faktury dotyczą zakupu materiału przez K. od R.W.. Jeśli jest to dokładnie ten sam materiał, który uprzednio zakupił R.W. odnotowania wymaga, że jest to tylko kruszywo 0-31,5 w sytuacji, co wyjaśniono szerzej powyżej, OPZ wymaga użycia także dwóch innych rodzajów kruszywa. Założenie o wykorzystaniu wyłącznie kruszywa 0-31,5 jest więc niezgodne z warunkami zamówienia. Wreszcie, biorąc pod uwagę, że zakup kruszywa nastąpił w 2018r., a więc ponad 8 lat temu konieczne byłoby wykazanie przez wykonawcę K., że ten materiał nadal jest w jego posiadaniu i że przez tak długi okres magazynowania nie utracił on właściwości użytkowych. Nadto, w kalkulacji konieczne byłoby również w tej sytuacji ujęcie co najmniej kosztów dowozu tego materiału w miejsce wbudowania.

5.10.Poz. 3 – odmulanie rowów.

5.11.Po pierwsze, opis pozycji podlegającej kalkulowaniu jednoznacznie potwierdza, że K. skalkulował pozycję, która nie odpowiada opisowi z SWZ. Wykonawca zakłada, że odmulanie będzie wykonywane wyłącznie maszynowo, bez uszkodzenia skarb i z rozplanowaniem/odrzućeniem namułu. W ślad za tym K. nie ujął w cenie ofertowej kosztów odwozu i utylizacji namułu. Tymczasem co szczegółowo opisano powyżej, SWZ, w tym OPZ, przesądzają, że (1) znaczna część prac będzie wykonywana ręcznie, (2) wykonawcy powinni byli ująć w wycenie koszty naprawy skarp (w tym materiału i sprzętu do tego) oraz (3) namuł nie może być rozplantowany, a powinien być zeskładowany (por. pkt 5.5 właściwej STWiOR cyt. Powyżej).Wyjaśnienia wykonawcy K. potwierdzają, że wykonawca zaoferował zakres i sposób realizacji tej części zamówienia niezgodny z warunkami zamówienia, co stanowi podstawę do odrzucenia jego oferty na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 5 Pzp. Założenia te prowadzą także w sposób oczywisty do niedoszacowania ceny ofertowej.

5.12.Po drugie, wykonawca zakłada zgodnie z kalkulacją wykorzystanie do tych prac pojazdu do typu ścinarka do poboczy (analogia) i samochód samowyladowczy, określając nakłady tego sprzętu, jednak ostatecznie koszt ujęty w cenie ofertowej wynosi 0 zł. Tymczasem przy przyjętych założeniach koszt bezpośredni pierwszego sprzętu wynosi 4,23 na m ($166,41 \times 0,0255$), a drugiego sprzętu odpowiednio 5,15 zł na m ($140,43 \times 0,0367$). Koszty bezpośrednie sprzętu wynoszą więc dodatkowo 9,38 zł na m, a więc łącznie koszty bezpośrednie powinny wynosić 23,96 zł. Trudno przyjąć by koszt sprzętu dla tej pozycji nie powstał, skoro użycie sprzętu jest przewidziane SWZ, a sam wykonawca K. podaje konieczne w tym zakresie nakłady (czas pracy sprzętu potrzebny do wykonania 1m roboty) i koszt pracy danego sprzętu w jednostce czasu. Co jednak najistotniejsze, już same koszty bezpośrednie podane przez wykonawcę K. w kalkulacji – 14,582/m (koszty robocizny) przekraczają stawkę za pozycję rozliczeniową przyjętą w kosztorysie ofertowym wykonawcy. Cena jednostkowa wykonawcy K. za poz. 3 wynosi 10 zł/m, gdy tymczasem wykonawca K. dostarczył dowody (kalkulację), która potwierdza, że sam koszt bezpośredni robocizny w tym zakresie będzie większy i wyniesie 14,582 zł/m.

5.13.Zaznaczyć przy tym należy, że stawka robocizny, liczona wg Sekocenbudu – tu: 34,72 zł/h jest wyłącznie kosztem netto i nie ujmuje kosztów pracodawcy (część składek na ubezpieczenie społeczne płatne przez pracodawcę). Te w tym modelu kalkulacji pokrywane są z kosztów pośrednich liczonych od robocizny. Wykonawca K. ustalił je na poziomie 20% od kosztów robocizny i sprzętu, a wobec wyceny sprzętu na poziomie 0 zł, jest to wyłącznie narzut 20% na robociznę. Narzut w tej wysokości nie pozwala na pokrycie kosztów pracodawcy związanych z zatrudnieniem, wynikający z obowiązujących przepisów prawa, a co za tym idzie także koszt robocizny jest w tym przypadku niedoszacowany.

5.14.Oceny w zakresie niedoszacowania tej pozycji nie zmieniają wyjaśnienia ogólne, w których wykonawca wskazał, jakie ponosi koszty w zakresie zapewnienia i utrzymania Koparkoładowarki JCB 4CX i Ciągnika rolniczego John Dere 5080. Wykonawca jedynie wskazał, że określone koszty z tytułu zapewnienia tych sprzętów ponosi (okoliczność bezsporna), jednak koszty te nie są ujęte w wycenie (kalkulacji), a jak wyjaśniona kalkulacja oparta wyłącznie o koszty robocizny i opracowana na podstawie błędnych założeń (brak kosztów utylizacji, pracy ręcznej, kosztów materiałów do uzupełnienia ubytków itd.) i tak jest wyższa niż cena jednostkowa zaproponowana w przetargu. Dowody K. wprost więc potwierdzają niedoszacowanie tej, największej wartościowo, pozycji rozliczeniowej.

5.15.Podsumowując:

a)wyjaśnienia wykonawcy K. są niewiarygodne i nie obejmują wszystkich niezbędnych elementów kosztotwórczych, względnie opierają się na założeniach niezgodnych z SWZ;

b)wyjaśnienia w zakresie poz. 3 wprost potwierdzają niedoszacowanie kosztów;

c)wyjaśnienia potwierdzają, że oferta wykonawcy nie odpowiada warunkom zamówienia.

5.16.Ze wskazanych powyżej powodów, należałoby uznać, że wyjaśnienia rażąco niskiej ceny nie są wystarczające, a więc K. nie obalił domniemania, że jego oferta zawiera rażąco niską cenę, więc w konsekwencji podlega odrzuceniu.

6.Pozorne wykazanie spełnienia warunku udziału w postępowaniu – zarzut nr 8

6.1.Zgodnie z pkt 6.2.4.1. SWZ warunkiem udziału w postępowaniu – w zakresie zdania nr 6 – było:

minimum 1 zadania w zakresie odmulania i/lub profilowania skarp rowów i/lub ścinki poboczy i/lub uzupełniania poboczy o wartości brutto minimum 150 000,00 zł.

6.2.Warunek ten DawRoll chciał spełnić dzięki zasobom podmiotu trzeciego - PURZ Krakowczyk. W tym celu

DawRoll do oferty załączył zobowiązanie wskazanego podmiotu, a kolejno – w ramach podmiotowych środków dowodowych – przedstawił Wykaz robót, gdzie wskazano zadania realizowane przez ww. podmiot.

6.3. Pierwsze zadanie to zadanie pn. „Roboty związane z odmulaniem i profilowaniem skarp rowów, ścinką zawyżonych poboczy oraz uzupełnieniem wybitych poboczy w ciągu dróg wojewódzkich z podziałem na zadania w latach 2023 – 2025” – ZADANIE NR 6 – RUDNA. Drugie zadanie to zadanie pn. „Udrożnianie rowów, ścinka zawyżonych poboczy w ciągu dróg powiatowych w Kłodzku: Obwód drogowy SZCZYTNA, Obwód drogowy NOWA RUDA, Obwód drogowy BYSTRZYCA

KŁODZKA. Drugie z powołanych zadań samodzielnie nie spełniało warunku co do wartości robót, a co za tym idzie zadaniem referencyjnym jest przede wszystkim zadanie nr 1, które odnosiło się do wykonania robót budowlanych objętych każdą z pozycji rozliczeniowych.

6.4. W doktrynie wskazuje się, że: „W odniesieniu do udostępniania potencjału w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych lub doświadczenia w art. 118 ust. 2 PZP określony jest wymóg wykonania przez podmioty udostępniające zasoby robót budowlanych lub usług, do realizacji których zasoby te są wymagane. Wymóg wykonania części zamówienia, z którą wiąże się udostępniany zasób, należy rozumieć jako obowiązek faktycznego zrealizowania części zamówienia w charakterze podwykonawcy lub przy udziale wykonawcy, np. poprzez oddelegowanie przez podmiot trzeci swoich pracowników wraz z niezbędnym know-how do bezpośredniej realizacji zamówienia.” (por. M. Jaworska [w:] M. Jaworska (red.), Prawo zamówień publicznych. Komentarz, wyd. 7, 2026, art. 118.).

6.5. W niniejszej sprawie mamy tymczasem do czynienia z taką sytuacją, w której wykonawca DawRoll, mimo jednoznacznych wymogów z SWZ oraz zobowiązania wynikającego z art. 118 ust. 2 Pzp, nie wskazał w ofercie, że będzie korzystał z usług podwykonawcy. Także z treści wyjaśnień rażąco niskiej ceny oraz formularza oferty wynikało, że DawRoll z usług podwykonawcy nie będzie korzystał.

6.6. W zobowiązaniu podmiotu udostępniającego zasoby do oddania do dyspozycji wykonawcy niezbędnych zasobów, na potrzeby wykonania zamówienia wskazano:

sposób i okres udostępnienia i wykorzystania przez Wykonawcę zasobów podmiotu udostępniającego te zasoby przy wykonywaniu zamówienia będzie następujący:

zasoby zostaną udostępnione na czas realizacji zamówienia, poczynwszy od dnia zawarcia umowy z Wykonawcą do dnia zakończenia realizacji zamówienia, w sposób umożliwiający ich faktyczne wykorzystanie przy wykonywaniu prac objętych zamówieniem.

c) zakres mojego udziału przy wykonywaniu zamówienia będzie następujący:

będę wspierać Wykonawcę w zakresie udostępnionych zasobów poprzez ich zapewnienie oraz bieżące wsparcie merytoryczne/techniczne, bezpośrednio związane z realizacją zamówienia.

d) charakter stosunku łączącego mnie z Wykonawcą będzie następujący:

stosunek cywilnoprawny oparty na zobowiązaniu do udostępnienia zasobów na potrzeby wykonania zamówienia. mianowicie, że wykonawca P.P. udostępni DawRoll zasoby co do zdolności technicznych i doświadczenia.

6.7. Z powyższego wynika więc, że P.P. nie przyjął na siebie zobowiązania do faktycznego wykonywania prac, do realizacji której konieczne jest posiadania wiedzy i doświadczenia objętego warunkiem udziału w postępowaniu, tj. do bycia podwykonawcą, a jedynie zobowiązał się do wsparcia merytorycznego/technicznego, co w świetle przepisów i orzecznictwa Izby nie świadczy o realnym udostępnieniu potencjału przez podmiot trzeci. Z tym zobowiązaniem korespondują oświadczenia wykonawcy, który wskazuje na brak podwykonawstwa oraz na osobiste wykonanie całego zamówienia przez właściciela firmy.

6.8. W tej sytuacji mamy do czynienia z pozornym, jedynie formalnym udostępnieniem zasobów niezbędnych do realizacji zamówienia, co stoi w sprzeczności z obowiązującymi przepisami prawa. DawRoll nie przewiduje pracy podwykonawcy (chce wykonać zamówienie osobiście, nawet bez udziału pracowników), gdy tymczasem wiedzę i doświadczenie niezbędne do realizacji zamówienia ma P.P., który z kolei nie deklaruje udziału w realizacji zamówienia w charakterze podwykonawcy. O ile więc oświadczenia obu tych podmiotów są spójne, o tyle Zamawiający nie mógł ich zaakceptować, bowiem nie świadczą o realnym spełnieniu warunku udziału w postępowaniu.

6.9. W Odwołaniu 1 Odwołujący wskazywał w związku z powyższym, że Zamawiający powinien był wezwać DawRoll do złożenia wyjaśnień i odpowiedniego uzupełnienia dokumentów w trybie art. 128 ust. 1 Pzp i dopiero po uzyskaniu takich wyjaśnień i ewentualnych wyjaśnień, mógłby przyjąć – przy założeniu, że DawRoll przekonał Zamawiającego, iż w sposób realny zamierza wykorzystywać przy realizacji zamówienia zasoby podmiotu trzeciego

niezbędne do prawidłowego wykonania zamówienia – że wykonawca wykazał spełnienie warunku udziału w postępowaniu.

6.10. Zamawiający, po unieważnieniu wyboru oferty najkorzystniejszej, pismem z dnia 3 lipca 2026r. wystosował do DawRoll wezwanie, w którym wskazał (cyt.): W świetle utrwalonego orzecznictwa Krajowej Izby Odwoławczej oraz art. 118 ust. 2 ustawy Pzp, doświadczenie jest zasobem nierozdzielnie związanym z podmiotem, który je nabył. Nie jest możliwe „przeniesienie” lub „udostępnienie” doświadczenia w postaci czysto teoretycznego doradztwa, konsultacji czy „wsparcia merytorycznego”. Jedyną legalną i realną formą udostępnienia doświadczenia przy realizacji usług/robót budowlanych jest fizyczne i osobiste wykonawstwo (podwykonawstwo) tych części zamówienia, dla których dane doświadczenie było wymagane.

W związku z powyższym Zamawiający na podstawie art. 223 ust. 1 ustawy Pzp wzywa Państwa do jednoznacznego wyjaśnienia: Czy podmiot udostępniający zasoby (Przedsiębiorstwo Usługowe Roboty Ziemne P.K.) będzie faktycznym podwykonawcą części zamówienia związanej z rzeczonym doświadczeniem? W przypadku odpowiedzi TWIERDZĄCEJ (TAK): Zamawiający – na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy Pzp – wzywa do uzupełnienia podmiotowego środka dowodowego, tj. Zobowiązania podmiotu udostępniającego zasoby. Nowe zobowiązanie musi w sposób jednoznaczny, bezwarunkowy i zgodny z art. 118 ust. 2 ustawy Pzp potwierdzać, że podmiot ten będzie realizował jako podwykonawca czynności, do wykonania których wymagane było doświadczenie.

W przypadku odpowiedzi NEGATYWNEJ (NIE) Zamawiający – na podstawie art. 122 ust. 1 ustawy Pzp – wzywa do wykazania, że samodzielnie spełniacie Państwo warunki udziału w postępowaniu, i przedłożenia stosownych podmiotowych środków dowodowych na potwierdzenie tego faktu.

W dniu 6 lipca 2026r. DawRoll udzielił następującej odpowiedzi: Dzień dobry, Podmiot udostępniający zasoby (Przedsiębiorstwo Usługowe Roboty Ziemne P.K.) wskazany w ofercie będzie faktycznym podwykonawcą części zamówienia związanej z rzeczonym doświadczeniem. W załączeniu przesyłam podmiotowy środek dowodowy - zobowiązanie tego podmiotu, że będzie faktycznym podwykonawcą - treść wpisana jak sugerował Zamawiający.

6.11. Do wyjaśnienia załączono nowe zobowiązanie podmiotu trzeciego z dnia 5 lipca 2026r., gdzie P.P. oświadczył:

zakres mojego udziału przy wykonywaniu zamówienia będzie następujący:

będę realizował jako podwykonawca czynności, do wykonania których wymagane było doświadczenie oraz jednocześnie

będę wspierać Wykonawcę w zakresie udostępnionych zasobów poprzez ich zapewnienie oraz bieżące wsparcie merytoryczne/techniczne, bezpośrednio związane z realizacją zamówienia. charakter stosunku łączącego mnie z Wykonawcą będzie następujący:

stosunek cywilnoprawny oparty na zobowiązaniu do realizacji jako podwykonawca czynności, do wykonania których wymagane było doświadczenie oraz jednocześnie do udostępnienia zasobów na potrzeby wykonania zamówienia.

6.12. Analizując treść złożonej przez DawRoll oferty nie można jednak pominąć treść dodatkowych wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny z dnia 10 lipca 2026r., w których DawRoll wskazał (cyt.): Realizacja zadania będzie wykonywana samodzielnie w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. (...) Na dzień składania oferty nie występują koszty zatrudnienia personelu, ponieważ zadanie planowane jest do realizacji własnymi zasobami. (...) Posiadam odpowiednie doświadczenie, zaplecze oraz możliwości organizacyjne pozwalające na samodzielną realizację zamówienia o wartości przekraczającej 600 000 zł.

6.13. W dodatkowych wyjaśnieniach ceny DawRoll powtórzy więc kilkakrotnie, że wykona zamówienie samodzielnie, a w zasadzie właściciel firmy będzie wykonywał je osobiście bez zatrudnienia dodatkowych pracowników. W ślad za tym koszty realizacji zamówienia zostały ustalone jako wynagrodzenie wykonawcy pomniejszone o wylistowane, pojedyncze koszty sprzętu i materiałów oraz koszt podatku i ZUS odprowadzany od jednoosobowej działalności gospodarczej (ZUS właściciela firmy). W wyjaśnieniach ceny brak jest przy tym wzmianki o tym, by jakkolwiek część robót miała być wykonywana przez podwykonawcę, a także brak jest ujęcia w kalkulacji kosztów zatrudnienia podwykonawcy.

6.14. DawRoll formalnie uzupełnił ofertę o dokument – zobowiązanie podmiotu trzeciego spełniające wymaganie art. 118 ust. 2 Pzp, jednak w wyjaśnieniach odnoszących się do merytorycznej treści złożonej Zamawiającemu oferty, w wyjaśnieniach wskazujących sposób, w jaki ma być realizowane zamówienie, co miało uzasadniać podawane w tych

wyjaśnieniach koszty, DawRoll jednoznacznie potwierdził, że zamierza realizować zamówienie samodzielnie, bez udziału podwykonawcy. Takie deklaracje były złożone zarówno w pierwszych, jak i drugich wyjaśnieniach ceny, a nadto korespondują one z przedstawioną przez tego wykonawcę kalkulacją kosztów wykonania zamówienia. Nie może więc być tu mowy o żadnej omyłce.

6.15. Skoro więc DawRoll jednoznacznie, kilkakrotnie potwierdził zamiar osobistego wykonania całego przedmiotu zamówienia i z takim zamiarem ustalił koszty wykonania zamówienia, to przyjąć należy, że jego zapewnienie z dnia 6 lipca 2026r. o zamiarze współpracy z podwykonawcą

jest nieprzekonywujące, a zobowiązanie podmiotu trzeciego, a raczej wykazanie spełnienia warunku udziału w postępowaniu przez DawRoll ma charakter pozorny, formalny i nie gwarantuje, że ten podmiot, który ma wiedzę i doświadczenie niezbędne do należytego wykonania zamówienia rzeczywiście będzie realizował tą część zamówienia, do realizacji której te zasoby są potrzebne.

7. Uzasadnienie zarzutu dotyczącego zмовы przetargowej oraz czynu nieuczciwej konkurencji – zarzut nr 9.

7.1. W ocenie Odwołującego odrzucenie ofert wykonawców DawRoll oraz P.P. jest uzasadnione również z tej przyczyny, że na podstawie wiarygodnych przesłanek można stwierdzić, że wykonawcy zawarli z porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji, a ich działania w Postępowaniu wskazują na koordynację i współpracę, która pozwoliła im uniknąć wzajemnej konkurencji pomiędzy sobą, a przy przyjęciu, że P.P. faktycznie będzie realizował jako podwykonawca przedmiot zamówienia w zakresie zadania nr 6 dodatkowo umożliwiły P.P. obejście zakazu składania ofert na więcej niż dwa zadania.

7.2. Zgodnie z art. 108 ust. 1 pkt 5 Pzp „jeżeli zamawiający może stwierdzić, na podstawie wiarygodnych przesłanek, że wykonawca zawarł z innymi wykonawcami porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji, w szczególności jeżeli należąc do tej samej grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, złożyli odrębne oferty, oferty częściowe lub wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, chyba że wykażą, że przygotowali te oferty lub wnioski niezależnie od siebie.”

7.3. Pojęcie „wiarygodnych przesłanek” należy rozumieć w ten sposób, że „równoznaczne jest z uprawdopodobnieniem w wysokim stopniu, że doszło do naruszenia zakazu porozumień antykonkurencyjnych. Nie jest zatem wymagane dysponowanie dowodem bezpośrednim, aby można było wykluczyć wykonawcę na tej podstawie. Wystarczającym jest by całokształt okoliczności sprawy pozwalał na racjonalne i logiczne wyprowadzenie wniosku, że doszło do zawarcia zмовы przetargowej.” (por. Wyrok KIO z 20.09.2024 r., KIO 3009/24). W orzecnictwie Izby podkreśla się, że wniosek, że doszło do zawarcia zмовы przetargowej powinien być jedynym wnioskiem jaki można ustalić na podstawie przeanalizowanych okoliczności – poszlak (por. wyroku KIO z 20.11.2018 r., KIO 2095/18; wyrok KIO z 25.11.2022 r., KIO 2938/22).

7.4. Z kolei zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 7 Pzp Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli została złożona w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

7.5. Czynem nieuczciwej konkurencji, w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta.

7.6. Pojęcie "dobre obyczaje" jest pojęciem nieostrym i dopiero w konkretnych sytuacjach można mu przypisać określone treści. W literaturze przedmiotu podkreśla się, że dobre obyczaje nie są normami prawnymi, lecz normami postępowania, podobnie jak zasady współżycia społecznego (...) oraz ustalone zwyczaje (...) które powinny być przestrzegane zarówno przez osoby fizyczne jak i podmioty (jednostki organizacyjne) prowadzące działalność gospodarczą (por. E. Nowińska, M. du Vall, Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, Komentarz do art. 3, Warszawa 2013).

7.7. Istotnym jest również w kontekście stosowania omawianego przepisu, aby działanie wykonawcy, stojące w sprzeczności z prawem lub z dobrymi obyczajami, powodowało powstanie stanu zagrożenia, albo naruszenia interesu prawnego osób trzecich - innego przedsiębiorcy, czy zamawiającego, a także winien istnieć związek pomiędzy naruszeniem (powstaniem stanu zagrożenia), a zasługującym na ochronę interesem uczestnika rynku zamówień publicznych (por. wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 2 kwietnia 2024 r., sygn. akt KIO 802/24).

7.8. W orzecnictwie sądów powszechnych wskazuje się również, że przepisy ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji mają na celu ochronę rynku, a poprzez to podmiotów biorących w nich udział. Konkurencja zakłada rywalizację, chodzi zatem tylko o takie zachowania, które tę rywalizację zakłócają. Ocena konkretnego zachowania

przedsiębiorcy musi następować z uwzględnieniem wpływu tego zachowania na stosunki rynkowe. Stąd niezbędne jest wykazywanie nie tylko nagannego postępowania, ale również jego następstw (lub zagrożenie ich powstania) powodujących zakłócenie pracy innego przedsiębiorcy. Fakt nadużycia zasad uczciwej konkurencji wymaga stanowczego i pewnego dowodu, a ciężar tego dowodzenia spoczywa na podmiocie domagającym się ochrony prawnej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 30 maja 2017 r., sygn. akt V ACa 699/16).

7.9.W niniejszym Postępowaniu, co wskazano na wstępie, Zamawiający założył, że każdy z wykonawców może złożyć ofertę maksymalnie na 2 spośród 18 zadań, których dotyczyło Postępowanie. Wykonawcy musieli więc, przed złożeniem ofert, podjąć decyzję odnośnie do tego, w jakich zadaniach złożą ofertę, co obejmowało analizę, które z zadań są dla nich najkorzystniejsze w realizacji (które z zadań będą miały najniższe koszty), ale i które z zadań daje szansę na uzyskanie zamówienia, oceniając potencjalne zainteresowanie innych wykonawców danym zadaniem.

7.10.Przy założeniu, że dwóch wykonawców weszło w porozumienie odnośnie do tego, który z nich złoży ofertę na dane zamówienie, wykonawcy wykluczają konkurencję pomiędzy sobą i zwiększają szansę na uzyskanie zamówienia na wszystkie części (zadania), na które składają oferty. Rywalizacja pomiędzy wykonawcami będąca podstawą równej i uczciwej konkurencji nie ma miejsca. Jeśli dodatkowo uwzględni się, że jeden spośród tych wykonawców nie ma wiedzy i doświadczenia niezbędnych do spełnienia warunku udziału w postępowaniu, a więc złożenia oferty, a drugi z wykonawców działających w tym porozumieniu udostępnia mu własne wiedzę i doświadczenie, zaburzenie to jest jeszcze bardziej widoczne, zwłaszcza jeśli uwzględni się, że tym samym wykonawca udostępniający zasoby zwiększa sobie de facto liczbę zadań, które może faktycznie realizować. Przepis art. 118 ust. 2 Pzp wymusza występowanie podmiotu udostępniającego wiedzę i doświadczenie w charakterze podwykonawcy, a biorąc pod uwagę, że w Postępowaniu warunek dotyczący wiedzy i doświadczenia dotyczy w zasadzie całości przedmiotu zamówienia, uzyskanie zamówienia przez wykonawcę nie mającego własnego doświadczenia, powinno być równoznaczne z tym, że podmiot udostępniający zasoby będzie co najmniej w przeważającej części realizował także to zamówienie. Wykonawcy, współpracując w ten sposób, zwiększają sobie wzajemnie szansę na uzyskanie zamówienia, a jednocześnie ograniczają konkurencję w Postępowaniu, działając na szkodę innych wykonawców. Wykonawcy nie będący w porozumieniu nie wiedzą, z jakimi wykonawcami przyjdzie im konkurować w danym zadaniu, a co za tym idzie mogą podejmować inne decyzje odnośnie do zadań, na jakie złożą ofertę i ceny w daniu zadaniu niż gdyby wiedzieli, czy dany wykonawca złoży ofertę w danym zadaniu.

7.11.Mając na względzie powyższe należy wskazać, że w niniejszej sprawie można zidentyfikować szereg okoliczności, których łączne rozpoznanie prowadzi do jednoznacznego wniosku, że wykonawcy DawRoll i P.P. zawarli porozumienie mające na celu ograniczenie konkurencji.

7.12.Po pierwsze, obaj przedsiębiorcy jako główne miejsce wykonywania działalności mają wskazane miasto Wałbrzych, a dodatkowo przez lata byli pracownikami Odwołującego. Znajdą się więc osobiście.

7.13.Po drugie, każdy z wykonawców złożył oferty na dwa różne niekonkurujące ze sobą zadania z przedmiotowego zamówienia. DawRoll na zadania nr 3 i 6, a P.P. na zadania nr 8 i 9.

7.14.Po trzecie, zarówno wykonawca DawRoll jak i wykonawca P.P. złożyli na pierwsze wezwanie Zamawiającego wyjaśnienia rażąco niskiej ceny o niemal identycznej formie i treści. Różnice dotyczyły wyłącznie wartości liczbowych i informacji stricte powiązanych z konkretnym zamówieniem, jednak całość ogólnego uzasadnienia była niemal identyczna. Co więcej, kalkulacja ceny również została przeprowadzona w analogiczny sposób. Tytułem przykładu poniżej Odwołujący przedstawia wyciąg z wyjaśnień rażąco niskiej ceny każdego z tych wykonawców.

WYJAŚNIENIA RNC DAWROLL	WYJAŚNIENIA RNC PURZ PAWEŁ KRAKOWCZYK
[...] dla tego zamówienia, zadania nr 3 w sumie złożonych zostało 3 oferty, gdzie po zsumowaniu kwota to 2.847.438,68 zł brutto, gdzie średnia arytmetyczna wynosi 949.146,23 zł brutto. Następnie od tej średniej należało odjąć co najmniej 30%, co daje nam wartość brutto 664.402,36 zł.	[...] dla tego zamówienia, zadania nr 8 w sumie złożonych zostało 4 oferty, gdzie po zsumowaniu kwota to 4.097.929,50 zł brutto, gdzie średnia arytmetyczna wynosi 1.024.482,38 zł brutto. Następnie od tej średniej należało odjąć co najmniej 30%, co daje nam wartość brutto 717.137,66 zł.

Jednocześnie w związku z powyższym stwierdzić należy jednoznacznie w zakresie zadania nr 6 zamówienia, iż ceny złożonych pozostałych ofert przez wykonawców są oderwane od rzeczywistości, są zdecydowanie wyższe, a cena jednej oferty jest w ogóle nieracjonalna, ponieważ jest ponad dwukrotnie wyższa od mojej ceny ofertowej, która jest ceną rynkową.	Jednocześnie w związku z powyższym stwierdzić należy jednoznacznie w zakresie zadania nr 9 zamówienia, iż ceny złożonych pozostałych ofert przez wykonawców są oderwane od rzeczywistości, są zdecydowanie wyższe, a cena jednej oferty jest w ogóle nieracjonalna, ponieważ jest trzykrotnie wyższa od mojej ceny ofertowej, która jest ceną rynkową.
Należy również zauważyć, że przedmiot zamówienia charakteryzuje niski poziom skomplikowania, więc oferowana cena ma również odzwierciedlenie w poziomie trudności przedmiotu umowy.	Należy również zauważyć, że przedmiot zamówienia charakteryzuje niski poziom skomplikowania, więc oferowana cena ma również odzwierciedlenie w poziomie trudności przedmiotu umowy.
Nasza oferta w zakresie zadania nr 3 i zadania nr 6 obejmuje wykonanie przedmiotu zamówienia w całości, zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia.	Nasza oferta w zakresie zadania nr 8 i zadania nr 9 obejmuje wykonanie przedmiotu zamówienia w całości, zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia.
Warto bowiem zauważyć, że realizacja niektórych zamówień zmusza niejednego wykonawcę do pozyskania dodatkowych osób z rynku na potrzeby wykonania danego zlecenia. W mojej sytuacji to moja	Warto bowiem zauważyć, że realizacja niektórych zamówień zmusza niejednego wykonawcę do pozyskania dodatkowych osób z rynku na potrzeby wykonania danego zlecenia. W mojej sytuacji to moja
osoba stanowi wykwalifikowany, stały personel do realizacji i zarządzania świadczonymi usługami.	osoba stanowi wykwalifikowany, stały personel do realizacji i zarządzania świadczonymi usługami.
(..) pozwoliło to na uwzględnieniu w ofercie elementów niezbędnych do wykonania kompletnego przedmiotu zamówienia, bez uwzględniania zbędnych elementów które mogłyby zawyżyć oferowaną cenę.	(...) pozwoliło to na uwzględnieniu w ofercie elementów niezbędnych do wykonania kompletnego przedmiotu zamówienia, bez uwzględniania zbędnych elementów które mogłyby zawyżyć oferowaną cenę
Należy również zauważyć, że przedmiot zamówienia charakteryzuje niski poziom skomplikowania, więc oferowana cena ma również odzwierciedlenie w poziomie trudności przedmiotu umowy.	Należy również zauważyć, że przedmiot zamówienia charakteryzuje niski poziom skomplikowania, więc oferowana cena ma również odzwierciedlenie w poziomie trudności przedmiotu umowy.
Jako przedsiębiorca prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą, samodzielnie wykonujący zadania lub ewentualnie zatrudniający sporadycznie pracowników w oparciu o umowy cywilno-prawne, mogę znacząco obniżyć koszty prowadzenia działalności gospodarczej, przez co ceny oferowanych usług mogą być dużo niższe od konkurencji.	Jako przedsiębiorca prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą, samodzielnie wykonujący zadania lub ewentualnie zatrudniający sporadycznie pracowników w oparciu o umowy cywilno-prawne, mogę znacząco obniżyć koszty prowadzenia działalności gospodarczej, przez co ceny oferowanych usług mogą być dużo niższe od konkurencji.

7.15. Zaznaczyć należy, że powyższe zestawienie to tylko wyciąg z wyjaśnień obu wykonawców, w istocie by oddać podobieństwa tych wyjaśnień należałoby je przywołać w całości, skoro w zasadzie całość wyjaśnień obu wykonawcy, z drobnymi tylko różnicami wskazującymi na numer zadania, ilość prac do wykonania czy inne podobne szczegóły, jest taka sama.

7.16. Jednak już tylko z powyższego wyciągu wyraźnie wynika, że wykonawcy DawRoll i P.P. złożyli wyjaśnienia ceny o takiej samej treści (w obu wyjaśnieniach powtarzają się całe fragmenty wyjaśnień, są identyczne zdania, głównie te wskazujące na możliwość skalkulowania ceny na danym poziomie), różnicując je tylko pojedynczymi danymi, głównie zaczerpniętymi z OPZ. Obaj wykonawcy mają w ślad za tym takie same założenia do kalkulacji, np. co do poziomu zużycia paliwa, co do czasochłonności zadań, przyjęli taką samą metodologię wskazywania kosztów (np. podając koszty obsługi księgowej, ZUS, żywienia itd).

7.17. W kontekście wyjaśnień rażąco niskiej ceny należy również wskazać, że wykonawcy DawRoll oraz P.P. dołączyli analogiczne dowody – potwierdzenia przelewów dotyczące płatności składek na ZUS oraz oświadczenie o współpracy z podmiotem trzecim. Równocześnie wyjaśnienia tych wykonawców są zdecydowanie odmienne od wyjaśnień innych wykonawców.

7.18. Po czwarte, zarówno wykonawca DawRoll jak i wykonawca P.P. korzystają z usług tego samego podmiotu Feniks sp. z o.o., od którego uzyskali identyczne oświadczenie, dołączone przez każdego z wykonawców do wyjaśnień rażąco niskiej ceny. Podmiot ten zobowiązał się do odebrania i zagospodarowania urobku w zamian za możliwość przetworzenia go na humus.

7.19. Po piąte, wykonawca P.P. jest podmiotem udostępniającym DawRoll zasoby i de facto powinien być jego podwykonawcą. Ze zobowiązania podmiotu udostępniającego zasoby wynika bowiem, że P.P.:

a) udostępni DawRoll zasoby niezbędne do należytego wykonania zamówienia – zdolności techniczne,

doświadczenie - zgodnie z treścią zobowiązania i wymaganiami zamówienia

b)zasoby zostaną udostępnione na czas realizacji zamówienia, począwszy od dnia zawarcia umowy z Wykonawcą do dnia zakończenia realizacji zamówienia, w sposób umożliwiający ich faktyczne wykorzystanie przy wykonywaniu prac objętych zamówieniem;

c)będzie wspierać Wykonawcę w zakresie udostępnionych zasobów poprzez ich zapewnienie oraz bieżące wsparcie merytoryczne/techniczne, bezpośrednio związane z realizacją zamówienia;

d)nawiąże z DawRoll współpracę na podstawie stosunku cywilnoprawnego opartego na zobowiązaniu do udostępnienia zasobów na potrzeby wykonania zamówienia.

7.20.Z powyższych lakonicznych i ogólnych oświadczeń należy wyprowadzić wniosek, że P.P. nie tylko udostępnia DawRoll zasoby dotyczące zdolności technicznej lub zawodowej niezbędne dla spełnienia warunków udziału w postępowaniu, ale – jeśli ma spełnić wymagania Pzp – także na podstawie umowy cywilnoprawnej, powinien współpracować z wykonawcą DawRoll, jako jego podwykonawca przy realizacji zamówienia. Takie działanie wyraźnie świadczy o tym, że w przypadku udziału w tym postępowaniu, udział wykonawcy DawRoll został wyodrębniony niejako sztucznie, ponieważ wykonawca ten samodzielnie nie spełniałby warunków udziału w postępowaniu. Złożenie oferty także przez DawRoll umożliwiło więc wykonawcom, ocenianym jako współdziałająca grupa, na wspólne złożenie ofert aż na 4 zadania, a nie tylko na 2 (zgodnie z ograniczeniem Zamawiającego) w sytuacji, gdy faktycznie ostatecznie wszystkie cztery części zamówienia będą wykonywane przez P.P. (dwie samodzielnie, a dwie powinny być wykonywane jako kluczowy podwykonawca).

7.21.Po szóste, należy odnotować, że ceny jednostkowe obu wykonawców za poszczególne prace są bardzo do siebie zbliżone, a zarazem istotnie odbiegają od ceny jednostkowych innych wykonawców. Takie zbieżności, także w kontekście późniejszych wyjaśnień ceny, uznać należy za nieprzypadkowe. Trudno bowiem by dwaj w pełni samodzielnie działający wykonawcy zaoferowali prawie identyczne ceny jednostkowe i kolejno prawie identycznie je tłumaczyli. Zasadny jest więc wniosek, że wykonawcy wzajemnie chcieli uwiarygodnić swoje ceny w tym Postępowaniu.

7.22.Podsumowując, oceniając łącznie wszystkie wskazane powyżej okoliczności, niekwestionowanym wnioskiem powinno być, że wykonawcy DawRoll i P.P. współpracowali ze sobą przy przygotowywaniu ofert składanych w postępowaniu, co pozwoliło im ostatecznie złożyć wspólnie oferty na cztery zadania i to w taki sposób by nie konkurowali ze sobą (oferty nie pokrywają się dla poszczególnych zadań). Zakres tej współpracy obejmował ustalenie zadań, w których wykonawcy złożą oferty, ustalenie treści ofert i zasad współpracy przy wykonaniu zamówień (podwykonawstwo P.P.), aż po wspólne przygotowywanie wyjaśnień rażąco niskiej ceny – zarówno co do założeń jak i co do samej treści. Współpraca o takim charakterze powinna być potraktowana jako porozumienie ograniczające konkurencję, zwłaszcza, że jej skutkiem jest „obsadzenie” przez wykonawców DawRoll i P.P. czterech zadań z zamówienia, mimo że Zamawiający wprowadził ograniczenie, że jeden wykonawca może złożyć oferty wyłącznie co do dwóch zadań. Gdyby współpraca DawRoll i PURZ Krakowczyk miała charakter oficjalny, a nie stanowiła porozumienie ograniczające konkurencję, powinni oni wystąpić w postępowaniu jako wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia, wtedy jednak mogliby wspólnie złożyć oferty tylko na dwa zadania.

7.23.Istniejące w tym postępowaniu podobieństwa i zależności pomiędzy działaniami obu wykonawców wskazują, że działali oni w porozumieniu, co w sposób opisany powyżej naruszyło konkurencję w postępowaniu, stanowiąc również czyn nieuczciwej konkurencji.”.

Pismem z dnia 14 sierpnia 2026 r. Zamawiający oświadczył, że uwzględni w całości zarzuty przedstawione w odwołaniu nie przedstawiając motywów swojej decyzji.

Pismem z dnia 31 sierpnia 2026 r. Przystępujący – Przedsiębiorstwo Usługowe Roboty ZiemneP.K. – w związku z wniesionym sprzeciwem wobec uwzględnienia przez Zamawiającego odwołania CEROMA S.C. wnosił o:

1.odwołanie odwołania w zakresie odnoszącym się do oferty Przystępującego i zadania nr 9, w szczególności w zakresie zarzutów nr 2 i 5 oraz zarzutów nr 7 i 9 w części dotyczącej Przystępującego;

2.dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentacji Postępowania znajdującej się w aktach sprawy, w szczególności:

o wezwania Zamawiającego z dnia 20 kwietnia 2026 r. do złożenia wyjaśnień dotyczących ceny,

o wyjaśnień Przystępującego z dnia 29 kwietnia 2026 r. wraz z załącznikami, o wezwania Zamawiającego z dnia 10 lipca 2026 r., o dodatkowych wyjaśnieniach Przystępującego z dnia 13 lipca 2026 r. wraz z załącznikami,

o oferty i kosztorysu ofertowego Przystępującego dla zadania nr 9, o SWZ, OPZ oraz właściwych STWiORB

oświadczenia Feniks Sp. z o.o. dotyczącego odbioru materiału powstającego podczas wykonywania robót, o dokumentów dotyczących dotychczasowych realizacji Przystępującego na rzecz DSDiK, w szczególności realizacji OD Rudna z marca 2025 r., października 2025 r. oraz 2026 r., a także realizacji OD Chocianów,

o oświadczenia PrawnikInżynier24online Sp. z o.o. z dnia 5 sierpnia 2026 r., o oferty wykonawcy InfraRoad A.B. oraz zobowiązania CEROMA S.C. do udostępnienia temu wykonawcy zasobów i realizacji części zamówienia jako podwykonawca;

3. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii z zakresu badań poligraficznych nr 209/08/2026 z dnia 31 sierpnia 2026 r., sporządzonej na podstawie badania P.K. przeprowadzonego 28 sierpnia 2026 r. – na okoliczność braku uzgadniania z D.O. cen lub stawek ofertowych, braku wymiany informacji dotyczących cen i kalkulacji oraz braku uzgadniania treści wyjaśnień rażąco niskiej ceny;

4. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z wydruków publicznie dostępnych informacji dotyczących zakresu działalności Feniks Sp. z o.o. – na okoliczność rzeczywistego profilu działalności tego podmiotu, obejmującego w szczególności sprzedaż ziemi i humusu, transport ziemi, przesiewanie ziemi i humusu, rekultywację oraz roboty ziemne;

5. ewentualnie – w razie zakwestionowania okoliczności wynikających z oświadczenia PrawnikInżynier24online Sp. z o.o. – dopuszczenie dowodu z zeznań osoby, która sporządzała stanowiska dla Przystępującego oraz DawRoll, na okoliczność odrębnego przekazywania przez obu przedsiębiorców informacji i instrukcji oraz braku uzgadniania przez nich cen i treści ofert;

6. zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego stosownie do wyniku sprawy, według rachunku.

Przystępujący przedstawił następujące stanowisko w sprawie.

„I. Stan sprawy

Odwołanie CEROMA w zakresie zadania nr 9 zmierza do wyeliminowania oferty Przystępującego, która została ponownie wybrana przez Zamawiającego jako oferta najkorzystniejsza. Oferta CEROMA zajmuje w tym zadaniu miejsce trzecie, za Przystępującym i wykonawcą K..

W odniesieniu do Przystępującego Odwołujący kwestionuje przede wszystkim dopuszczalność skierowania dodatkowego wezwania dotyczącego ceny, prawidłowość i wystarczalność wyjaśnień rażąco niskiej ceny, zgodność przyjętego sposobu realizacji zamówienia z dokumentami zamówienia, w szczególności w zakresie gospodarowania urobkiem, oraz zarzuca Przystępującemu zawarcie z DawRoll D.O. porozumienia mającego na celu zakłócenie konkurencji. Zarzuty te nie zasługują na uwzględnienie.

Odwołujący w znacznej części opiera swoje stanowisko nie na rzeczywistej treści oferty Przystępującego i dokumentów zamówienia, lecz na własnych założeniach dotyczących tego, w jaki sposób jego zdaniem zamówienie powinno być wykonywane, ilu pracowników powinno w nim uczestniczyć, jaki sprzęt powinien zostać zaangażowany oraz jaki sposób gospodarowania każdym przyszłym materiałem będzie konieczny.

Nie może natomiast ująć uwadze, że Przystępujący prowadzi przedsiębiorstwo w odmiennym modelu organizacyjnym niż CEROMĄ korzysta w szerokim zakresie z własnego sprzętu, osobiście wykonuje roboty oraz posiada praktyczne doświadczenie w realizacji dokładnie tego rodzaju robót dla tego samego Zamawiającego.

II. Zarzut nr 2 – ponowne wezwanie do wyjaśnień ceny było dopuszczalne

Podstawowym założeniem argumentacji Odwołującego jest twierdzenie, że wyjaśnienia z dnia 29 kwietnia 2026 r. były tak ogólne, iż Zamawiający nie mógł skierować do Przystępującego żadnego dodatkowego wezwania, lecz powinien automatycznie odrzucić jego ofertę.

Założenie to jest niezgodne z rzeczywistą treścią pierwszych wyjaśnień.

Przystępujący nie ograniczył się w nich do stwierdzenia, że „cena jest rynkowa” lub że „posiada doświadczenie”. Przedstawił konkretne założenia dotyczące sposobu wykonania zamówienia i źródeł kosztów.

Nawet sam Odwołujący przyznaje w odwołaniu, że Przystępujący wskazał brak kosztów pracowniczych wynikający z osobistego wykonywania robót, posiadanie własnych maszyn i sprzętu, współpracę w zakresie odbioru urobku oraz przedstawił konkretne wyliczenia dotyczące zadania nr 9.

Pierwsze wyjaśnienia zawierały przy tym model kalkulacyjny obejmujący m.in. koszty prowadzenia działalności, paliwa, noclegów i żywienia, eksploatacji sprzętu, materiałów, a także przewidywany czas wykonania robót i wynik ekonomiczny.

Nie był to zatem przypadek, w którym wykonawca nie złożył merytorycznych wyjaśnień, a Zamawiający dopiero kolejnym wezwaniem umożliwił mu ich sporządzenie od początku.

Drugie wezwanie z dnia 10 lipca 2026 r. miało zdecydowanie bardziej szczegółowy charakter. Zamawiający wskazał konkretne elementy, które wymagały dalszego wyjaśnienia, dotyczące w szczególności ścinki poboczy, kruszywa, paliwa, personelu i eksploatacji sprzętu. Sama CEROMA przytacza treść tego wezwania, z której wynika, że Zamawiający żądał przede wszystkim uszczegółowienia struktury określonych kosztów. Drugie wezwanie było wynikiem działania CEROMY, co podkreśla sam Zamawiający w wezwaniu. Twierdzenie, że Zamawiający miał wątpliwości jest nieprawdziwe, gdyż Zamawiający pozytywnie ocenił pierwsze wyjaśnienia Przystępującego. Drugie wezwanie jest wynikiem pierwszego odwołania CEROMY.

Co istotne w niniejszej sprawie pierwszych wyjaśnień Odwołujący w zasadzie nie kwestionuje, w szczególności nie kwestionuje ogólnego wyliczenia. (!)

Taka sytuacja odpowiada przypadkowi analizowanemu w wyroku KIO z dnia 9 marca 2026r., KIO 237/26. Izba uznała tam za prawidłowe dodatkowe wezwanie, które służyło doprecyzowaniu pozycji i zagadnień wynikających z pierwszych wyjaśnień. KIO wyraźnie stwierdziła, że przesłanką kolejnego wezwania może być potrzeba dalszego wyjaśnienia lub uszczegółowienia informacji już przedstawionych, zaś nie jest konieczne wystąpienie „nadzwyczajnych okoliczności”. Właśnie taki charakter miało wezwanie z dnia 10 lipca 2026 r.

W wyroku tym Izba stwierdziła, że Zamawiający miał prawo do ponownego wezwania do wyjaśnień, gdy konieczność taka wynikała z potrzeby uszczegółowienia wcześniejszych wyjaśnień.

W analizowanym przypadku konieczność uszczegółowienia wynikała z faktu wniesienia pierwszego odwołania przez CEROMA.

Nie sposób również zgodzić się z twierdzeniem Odwołującego, jakoby samo unieważnienie przez Zamawiającego pierwszej czynności wyboru oferty było równoznaczne z „przyznaniem”, że pierwotne wyjaśnienia były wadliwe.

Zamawiający w piśmie z dnia 11 czerwca 2026 r. wskazał jedynie na potrzebę ponownego przeprowadzenia badania i oceny ofert w celu zapewnienia zgodności postępowania z zasadami uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. Nie stwierdził natomiast, że oferta Przystępującego podlega odrzuceniu ani że pierwsze wyjaśnienia nie stanowią wyjaśnień w rozumieniu art. 224 Pzp.

Dodatkowe wyjaśnienia nie doprowadziły również do zmiany ceny oferty, cen jednostkowych ani przedmiotu świadczenia. Zarzut nr 2 powinien zatem zostać oddalony. Tym bardziej, że drugie wezwanie do wyjaśnień Zamawiającego jest wynikiem działań Odwołującego, a w niniejszym odwołaniu wyliczeń co do całości ceny ofertowej w pierwszych wyjaśnieniach Odwołujący nie kwestionuje.

III. Zarzut nr 5 – Przystępujący wykazał realność zaoferowanej ceny

Przystępujący ma świadomość wynikającego z art. 537 pkt 1 Pzp rozkładu ciężaru dowodu i nie ogranicza stanowiska do wykazywania słabości argumentacji Odwołującego.

Należy jednak oceniać złożone wyjaśnienia łącznie, w kontekście indywidualnego modelu prowadzenia przedsiębiorstwa Przystępującego, jego rzeczywistych zasobów i doświadczenia. Przede wszystkim kalkulacja wskazywała znaczną przestrzeń ekonomiczną do realizacji zamówienia.

Oczywiście wskazanie nadwyżki nie zwalniało Przystępującego z obowiązku wyjaśnienia składników kosztowych, ale Przystępujący przecież wszędzie wskazał konkretne i precyzyjne składniki kosztowe.

Ma jednak zasadnicze znaczenie dla oceny twierdzeń CEROMA, która z każdego zakwestionowanego przez siebie elementu wyprowadza od razu wnioski o nierealności całej ceny.

Nawet istnienie niedokładności w kalkulacji pojedynczego kosztu nie jest jeszcze równoznaczne z wykazaniem, że cena całej oferty nie pozwala na wykonanie zamówienia.

Należy w tym miejscu wskazać na szczegółowe wyliczenia Przystępującego w zakresie zadania 9; (...)

Samych ogólnych założeń i zarobku końcowego w wysokości 523 656, 15 złotych netto Odwołujący nie kwestionuje. Kwestionuje wyliczenia, co do ścinki pobocza i ceny kruszywa, jednakże nie jest w stanie wykazać nawet przy hipotetycznym przyjęciu jego danych, że wartości kwestionowane przekroczą kwotę 523 656, 15 złotych netto.

Także w zakresie osobistego wykonania robót przez Przystępującego Odwołujący nie jest w stanie zakwestionować, przedstawić dowodu poza własnym stwierdzeniem.

Osobiste wykonywanie robót nie jest założeniem hipotetycznym – Przystępujący wykonywał już analogiczne roboty dla tego Zamawiającego.

Szczególnie zdecydowanie należy sprzeciwić się przedstawianiu przez CEROMA modelu osobistej realizacji

robót jako założenia „absurdalnego”. Tak właśnie Odwołujący określa koncepcję Przystępującego. Przystępujący jednak nie opiera swojego modelu na założeniu teoretycznym, czy absurdalnym jak twierdzi Odwołujący.

W marcu 2025 r. wykonał SAMODZIELNIE na rzecz tego samego Zamawiającego – DSDiK w ramach OD Rudr m.in.:

- 3.000 m odmulania rowów z profilowaniem skarp,
- 8.770 m² ścinki poboczy,
- uzupełnienie poboczy w ilości 510 ton.

Roboty wykonywano od 10 do 28 marca 2025 r. i zostały odebrane przez Zamawiającego jako wykonane terminowo, zgodnie z dokumentacją kontraktową, bez wad, z oceną jakości „dobra”. Dokumentacja zawiera również oświadczenie o wykonaniu robót własnymi siłami, bez udziału podwykonawcy.

W październiku 2025 r. Przystępujący wykonał w ramach OD Rudna 5.200 m odmulania rowów oraz 4.660 m² ścinki poboczy. Także te roboty zostały odebrane przez DSDiK jako wykonane prawidłowo i dobrej jakości, a dokumentacja ponownie potwierdza wykonanie ich własnymi siłami, bez podwykonawcy.

Jeszcze bardziej wymowna jest realizacja z 2026 r., obejmująca 12.100 m odmulania rowów, wykonana pomiędzy 18 czerwca a 2 lipca 2026 r., a zatem w okresie około dwóch tygodni. Zamawiający potwierdził terminowe i należyte wykonanie tych robót oraz ich dobrą jakość. Przystępujący wykonywał również dla DSDiK roboty objęte realizacją OD Chocianów o końcowej wartości przekraczającej 1,13 mln zł brutto, także odebrane bez wad i z oceną jakości „dobra”.

Przystępujący wskazuje przy tym, że wymienione roboty wykonywał osobiście – sam jeden. Dokumenty odbiorowe co najmniej obiektywnie potwierdzają, że roboty wykonywano własnymi siłami, bez angażowania podwykonawców.

Twierdzenie Odwołującego o obiektywnej niemożliwości przyjętego sposobu realizacji zostało zatem zweryfikowane przez rzeczywistość.

Prace można wykonać w pojedynkę, stosując przy tym odpowiednie oznakowanie, stosując wyłączenie pasa drogowego. Następnym etapem jest usypanie kamienia na poboczach, uformowanie go z odpowiednim spadkiem, zagęszczenie i posprzątanie pasa drogowego tj. zamiatanie i tak prace realizuje samodzielnie Przystępujący. Co więcej, wcześniejsze realizacje dotyczyły tego samego rodzaju robót i tego samego Zamawiającego, który osobiście nadzorował i odbierał ich wykonanie.

Przystępujący wskazuje także, że Odwołujący nigdzie nie wykazał, że zgodnie z przedmiotem zamówienia wymagana jest taka intensyfikacja prac, że Przystępujący nie podola samodzielnie. Oparł to tylko i wyłącznie na absurdalności założeń ale obiektywnego dowodu na tą okoliczność nie wskazał.

CEROMA próbuje natomiast uczynić własny model działalności – oparty na zatrudnianiu wieloosobowych zespołów – jedynym prawidłowym modelem kalkulacji ceny.

Art. 224 Pzp służy jednak ocenie indywidualnej kalkulacji konkretnego wykonawcy, nie zaś sprawdzeniu, czy jego struktura przedsiębiorstwa odpowiada strukturze kosztów konkurenta.

Odwołujący w kilku miejscach przedstawia dokumentację w sposób bardziej kategoryczny niż wynika to z jej rzeczywistego brzmienia.

OPZ stanowi bowiem, że na odcinkach robót mogą występować bariery, drzewa, znaki, pacholki i inne przeszkody oraz że w związku z tym „może zająć konieczność” wykonywania ręcznie około 30–40% podanych ilości. Nie jest to postanowienie oznaczające, że w każdym zleceniu dokładnie 30–40% zakresu musi zostać wykonane ręcznie.

Rzeczywisty zakres takich prac będzie zależał od konkretnego odcinka wskazanego w przyszłym zleceniu. Odwołujący tymczasem zamienia zwrot „może zająć konieczność” w twierdzenie, że wykonawca „musiał założyć” 30–40% prac ręcznych i na tej podstawie buduje argument o niezasadności ceny.

Nie można także utożsamiać informacji Przystępującego, że określony sprzęt sfinansuje ze środków własnych, z twierdzeniem, że sprzęt ten ekonomicznie „nic nie kosztuje”.

Nie oznacza to jednak również – jak w istocie przyjmuje CEROMA – że do kosztu jednego zamówienia należy przypisać całą cenę nabycia środka trwałego, który pozostanie w przedsiębiorstwie i będzie służył realizacji kolejnych zleceń przez wiele lat.

Odwołujący wskazuje, że cena profesjonalnej ścinarki może wynosić około 370.000 zł netto. Nawet gdyby

wyłącznie na potrzeby zobrazowania skali i przy skrajnie niekorzystnym dla Przystępującego założeniu przypisać pełną wartość 370.000 zł do jednego kontraktu – co ekonomicznie byłoby nieuzasadnione – kwota ta nadal nie przewyższa wykazanej w kalkulacji nadwyżki wynoszącej ponad 523.000 zł.

Tymczasem faktycznym kosztem ekonomicznym konkretnego zamówienia jest jedynie odpowiednia część kosztu korzystania i zużycia środka trwałego.

Ponadto Przystępujący w dodatkowych wyjaśnieniach wskazał rezerwę na eksploatację, ewentualne naprawy i konserwację sprzętu w wysokości 1.000 zł za dzień, co dla samego okresu przyjętego do odmulania dawało około 138.000 zł. Sam Odwołujący tę informację przytacza. Należy także twierdzeniu, że na taką maszynę oczekuje się kilka tygodni przeciwstawić argument, że zamówienie ma być realizowane 3 lata, więc Przystępujący ma czas, aby kupić tę maszynę i proporcjonalnie koszty rozłożyć na ten przetarg i ewentualnie inne zlecenia. Jednak należy te koszty rozłożyć proporcjonalnie, a nie przyjąć całość kosztów maszyny na jedno zamówienie, skoro będzie ona służyła przez lata. Nawet gdyby Przystępujący kupił ją na kredyt trzeba założyć ewentualne raty przez 3 lata, a nie całość kwoty. Także twierdzenia Odwołującego także i w tym zakresie są chybione.

W dodatkowych wyjaśnieniach Przystępujący przedstawił ofertę BRUKARSTWO M.L. / MATBRUK Ł.L. z dnia 7 lipca 2026 r., potwierdzającą możliwość nabycia 200 ton kruszywa 0–31,5 mm po cenie 20 zł netto za tonę, tj. łącznie 4.000 zł netto.

Odwołujący zarzuca zarówno datę tego dokumentu, jak i fakt, że dotyczy on jednego rodzaju kruszywa. Należy jednak odróżnić dowód potwierdzający konkretną cenę materiału od treści zobowiązania ofertowego.

Przystępujący wskazuje, że takie są ceny kruszyw na rynku, na potwierdzenie powyższego wskazujemy ceny z Piekar Śląskich;

RC Granit podaje 24 zł/t netto loco kopalnia za mieszanekę granitową 0–31,5 mm, z możliwością negocjacji przy dużych ilościach. ..

Zatem są to obowiązujące ceny na rynku. Dlatego też Przystępujący nie miał obowiązku dowodzenia w tym zakresie, gdyż zgodnie z orzecznictwem KIO dowody przedstawia się na okoliczności szczególne przysługujące tylko danemu wykonawcy. Zgodnie z KIO 359/22 cyt; „Zamawiający co do zasady nie może wymagać, aby wykonawca składał dowód na każdą kwotę przewijającą się w wyjaśnieniu. Jednakże wydaje się to niezbędne dla kluczowych składników zamówienia, czyli szczególnie tych, w odniesieniu do których wykonawca sięga po argumenty o szczególnie korzystnych warunkach rynkowych. „

Cena kruszywa dostępna na rynku jest spójna z założeniami Przystępującego, więc Przystępujący nie musiał przedstawiać na tą okoliczność dowodów, bo nie jest to szczególny korzystny warunek Przystępującego, a normalna cena rynkowa. Przystępujący ustnie ustalił ceny kruszywa, a jak Zamawiający poprosił o dowód to go przedstawił. Nie może być zatem zarzutem, iż oferta jest z 13 lipca 2026 roku.

Co istotne Odwołujący nie przedstawia dowodu przeciwnego, że BRUKARSTWO M.L. / MATBRUK Ł.L. wycenił się z tej ceny, a tego wymaga ciężar dowodu.

Z przedstawienia oferty handlowej dotyczącej kruszywa 0–31,5 mm nie wynika także, że Przystępujący odmówił zastosowania innych frakcji wymaganych dokumentacją techniczną. Przystępujący w wyjaśnieniach jednoznacznie podtrzymywał wykonanie pełnego zakresu zgodnie ze specyfikacjami.

Jeżeli natomiast Odwołujący uważa, że zastosowanie pozostałych frakcji powoduje powstanie określonego dodatkowego kosztu wpływającego na realność ceny, powinien co najmniej wykazać jego skalę, czego w odwołaniu nie ma.

CEROMA poprzestaje na stwierdzeniu braku określonego szczegółu kalkulacji, po czym automatycznie utożsamia go zarówno z rażąco niską ceną, jak i niezgodnością oferty z SWZ.

Takie rozumowanie jest zbyt daleko idące.

Zarzut nr 7 – z wyjaśnień nie wynika zaoferowanie świadczenia sprzecznego z SWZ. Przesłanka z art. 226 ust. 1 pkt 5 Pzp dotyczy niezgodności treści zobowiązania ofertowego z warunkami zamówienia.

Przystępujący złożył ofertę na wykonanie pełnego zakresu zadania nr 9 zgodnie z SWZ, OPZ i STWiORB. Nie zastrzegł wyłączenia któregośkolwiek z obowiązków wynikających z dokumentacji. Odwołujący próbuje natomiast z poszczególnych elementów kalkulacji ceny konstruować nowe, niewyrażone przez Przystępującego zastrzeżenia dotyczące sposobu wykonania umowy.

Szczególnie widoczne jest to w zakresie gospodarki materiałem powstającym podczas robót.

1. Dokumentacja nie nakazuje składowania każdego materiału powstającego podczas robót CEROMA przyjmuje, że całość materiału z odmulania i ścinki poboczy stanowić będzie odpad, który obligatoryjnie musi zostać przekazany na składowisko.

Takiej treści dokumentacja zamówienia nie zawiera.

§ 6 ust. 1.2 lit. g projektowanych postanowień umowy stanowi:

„Każdy odpad musi być zagospodarowany zgodnie z obowiązującymi przepisami”, a wykonawca odpowiada za przechowywanie dowodów potwierdzających jego zagospodarowanie.

To jest rzeczywisty obowiązek Przystępującego, wbrew twierdzeniom Odwołującego dokument nie stanowi: „każdy urobek należy zeszkładować”.

Również OPZ – w brzmieniu przytoczonym przez samego Odwołującego – wymaga, aby grunt z odmulania rowów, profilowania skarp i ścinki poboczy wywieźć i zagospodarować we własnym zakresie zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jeszcze bardziej jednoznaczna jest STWiORB dotycząca ścinki poboczy.

Przewiduje ona wprost, że nadmiar gruntu uzyskanego ze ścinania poboczy można odwieźć poza torowisko drogowe bądź wykorzystać do pokrycia ubytków w skarpach lub poboczach. Dopiero w odniesieniu do materiału mogącego zawierać określone zanieczyszczenia wskazano dalsze sposoby jego zagospodarowania.

Tymczasem Odwołujący, po przytoczeniu tego postanowienia, wyprowadza twierdzenie, że „SWZ nie dopuszcza innego sposobu zagospodarowania tego materiału”.

Jest to wniosek sprzeczny z literalną treścią przywoływanej przez niego specyfikacji.

CEROMA zmienia „może być zanieczyszczony” na „z pewnością będzie zanieczyszczony”, ale analogicznie nie przedstawia na tą okoliczność żadnego dowodu. (!)

W tym miejscu należy wskazać, że Przystępujący załączył dowody z wykonania prac z Rudnej i Chocianowa, gdzie jest analogiczny zakres przedmiotu zamówienia i nie miał do czynienia z odpadami zanieczyszczonymi, a wszystkie odpady zagospodarował Feniks. Ponadto Przystępujący wskazuje, że obecnie przedmiot zamówienia na Chocianów realizuje Odwołujący z dostępnych mu informacji, wie, że również korzysta z podmiotu Feniks w zakresie zagospodarowania odpadów.

Analogiczny zabieg interpretacyjny zastosowano do materiału z odmulania.

STWiORB stanowi, że wydobyty z rowu materiał „może być zanieczyszczony”, a następnie, że „z zasady” namul i grunt „powinien być” wywieziony na składowisko odpadów.

Odwołujący zmienia jednak te sformułowania w kategorię twierdzenia, że materiał „z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością” będzie zanieczyszczony, nie może być poddany odzyskowi i może zostać wyłącznie zeszkładowany.

„Może być zanieczyszczony” nie oznacza „będzie zanieczyszczony”, podobnie jak zwrot „z zasady powinien” nie jest równoznaczny z bezwarunkowym „musi w każdym przypadku”. Co więcej, zamówienie będzie realizowane do 30 listopada 2028 r. poprzez kolejne indywidualne zlecenia wydawane przez Inspektora terenowego DSDiK, których termin wykonania, co do zasady wynosi do 30 dni.

W chwili składania oferty nie są zatem znane konkretne miejsca, terminy i warunki wszystkich przyszłych prac ani właściwości całego materiału, jaki powstanie przy ich wykonywaniu.

Nie można dzisiaj przyjąć – jak czyni CEROMA – że każdy metr sześcienny gruntu powstający przez okres niemal trzech lat będzie posiadał identyczny status i identyczne właściwości. Ponadto CEROMA tak to przyjmuje, ale nie przedstawia na tą okoliczność żadnego dowodu.

W zakresie współpracy z Feniks jest ona rzeczywista i gospodarczo racjonalna. Dowyjaśnień Przystępującego załączono oświadczenie Feniks Sp. z o.o., w którym podmiot ten potwierdził gotowość odbierania materiału powstającego przy odmulaniu rowów i ścinie poboczy oraz jego wykorzystania do produkcji humusu. Oświadczenie pochodzi z 21 kwietnia 2026 r., a więc nie zostało sporządzone dopiero po powstaniu obecnego sporu.

Nie można przy tym przedstawiać Feniks jako przypadkowego podmiotu, który nie ma żadnego gospodarczego związku z ziemią i materiałem gruntowym.

Publicznie dostępne informacje dotyczące działalności Feniks wskazują, że przedsiębiorstwo zajmuje się m.in. sprzedażą ziemi i humusu, transportem ziemi, przesiewaniem ziemi i humusu, rekultywacją oraz pracami ziemnymi.

Profil działalności Feniks pozostaje zatem bezpośrednio związany z gospodarowaniem materiałem gruntowym.

Odwolujący miesza przy tym dwie różne kwestie:

po pierwsze – czy współpraca z Feniks jest rzeczywistym i gospodarczo racjonalnym rozwiązaniem,

po drugie – jakie dokładnie zezwolenia wymagane będą dla odebrania konkretnego materiału posiadającego status odpadu.

Pierwsza z tych okoliczności znajduje racjonalne potwierdzenie zarówno w oświadczeniu Feniks, jak i rzeczywistym profilu działalności spółki. Druga musi być oceniana każdorazowo w odniesieniu do konkretnego materiału, jego właściwości, klasyfikacji oraz planowanego procesu zagospodarowania.

Przystępujący nie twierdzi, że Feniks może odebrać każdy możliwy rodzaj odpadu niezależnie od jego kodu i posiadanych decyzji.

Przeciwnie – jego zobowiązaniem ofertowym pozostaje dokładnie to, czego żąda PPU: każdy odpad ma zostać zagospodarowany zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Jeżeli zatem w toku wykonywania konkretnego zlecenia powstanie materiał posiadający status odpadu, którego Feniks nie będzie mógł zgodnie z prawem przyjąć, Przystępujący będzie zobowiązany zastosować inny, zgodny z prawem sposób jego zagospodarowania.

Oświadczenia Feniks nie można odczytywać jako modyfikacji oferty polegającej na zastrzeżeniu prawa do naruszania przepisów ustawy o odpadach.

Należy także podkreślić, że wyrok KIO 1572/25 nie dotyczył analogicznego stanu faktycznego. Odwołujący powołuje wyrok z dnia 13 czerwca 2025 r., KIO 1547/25, KIO 1562/25, KIO 1568/25 KIO 1572/25. Stan faktyczny tego rozstrzygnięcia był jednak zasadniczo inny.

W tamtej dokumentacji Zamawiający wprost przewidział obowiązek wywiezienia i utylizacji zanieczyszczeń na koszt wykonawcy, wykonywania wywozu tego samego dnia, a dla określonych odpadów wprost wskazano ich przekazywanie na składowisko.

W niniejszym postępowaniu dokumentacja posługuje się natomiast zwrotami:

- „zagospodarować zgodnie z obowiązującymi przepisami”,
- przy ścinie poboczy wprost dopuszcza ponowne wykorzystanie gruntu,
- przy namule stanowi, że materiał „może” być zanieczyszczony i „z zasady powinien” zostać wywieziony na składowisko.

Nie można więc mechanicznie przenosić skutków prawnych z KIO 1572/25 na odmiennie sformułowane warunki niniejszego zamówienia.

Zarzut nr 9 – brak wiarygodnych przesłanek zawarcia umowy przetargowej.

Zarzut umowy jest najdalej idącym zarzutem odwołania.

CEROMA twierdzi, że o porozumieniu pomiędzy DawRoll i Przystępującym mają świadczyć łącznie m.in.:

- wcześniejsza znajomość przedsiębiorców,
- złożenie ofert na różne zadania – DawRoll na zadania 3 i 6, a Przystępującego na 8 i 9,
- podobieństwo wyjaśnień rażąco niskiej ceny,
- korzystanie z usług Feniks,
- oraz udostępnienie DawRoll doświadczenia przez Przystępującego.

Odwolujący dochodzi na tej podstawie do wniosku, że przedsiębiorcy uzgodnili podział zadań, treść ofert, zasady współpracy, a następnie wspólnie przygotowali wyjaśnienia RNC.

Tak daleko idącego wniosku zgromadzony materiał dowodowy nie uzasadnia.

Przystępujący nie kwestionuje, że umowa przetargowa może być wykazywana przy pomocy dowodów pośrednich. Nie oznacza to jednak, że każdy zbiór podobieństw stanowi „wiarygodną przesłankę” w rozumieniu art. 108 ust. 1 pkt 5 Pzp.

W wyroku z dnia 11 maja 2026 r., KIO 1104/26, Izba podkreśliła, że całokształt okoliczności musi pozwalać na racjonalne wyprowadzenie wniosku o porozumieniu antykonkurencyjnym, zaś w badanej sprawie uznała za istotne istnienie racjonalnego alternatywnego wyjaśnienia podobieństw ofert i późniejszych dokumentów.

Takie alternatywne wyjaśnienia w niniejszej sprawie istnieją i zostały poparte konkretnymi dowodami.

CEROMA nadaje fundamentalne znaczenie podobieństwom wyjaśnień RNC DawRoll i Przystępującego. Wskazuje na analogiczną konstrukcję wywołu, kolejność argumentów i podobne określenia.

Okoliczność ta nie pozostaje jednak niewyjaśniona.

PrawnikInżynier24online Sp. z o.o. w oświadczeniu z dnia 5 sierpnia 2026 r. potwierdził, że świadczy obsługę na rzecz dwóch odrębnych przedsiębiorców i w ramach tej obsługi sporządzał dla nich pisma i stanowiska dotyczące tej samej problematyki. Jednocześnie podmiot ten wyraźnie oświadczył, że każdy z przedsiębiorców podejmuje decyzje samodzielnie, we własnym imieniu i na własny rachunek, a czynności wykonywane są na podstawie informacji i instrukcji przekazywanych przez konkretnego klienta.

W oświadczeniu wskazano również, że podobieństwo argumentacji może być naturalną konsekwencją zbliżonego stanu faktycznego i problematyki prawnej i nie powinno być utożsamiane z uzgadnianiem stanowisk pomiędzy reprezentowanymi przedsiębiorcami. Odwołujący dostrzega zatem skutek w postaci podobieństwa dokumentów, lecz pomija znaną już przyczynę tego podobieństwa.

Z faktu istnienia wspólnego zewnętrznego źródła redakcyjnego dokumentów próbuje wyprowadzić wniosek o wspólnym gospodarczym przygotowaniu ofert.

Wyrok KIO z dnia 11 maja 2026 r., KIO 1104/26, ma w tym zakresie szczególne znaczenie.

W sprawie tej Odwołujący również wskazywał m.in. na zbieżność sposobu wyceny ofert oraz podobieństwo treści składanych później wyjaśnień.

Okazało się jednak, że obaj wykonawcy korzystali przy kalkulowaniu ofert z konsultacji tej samej osoby. Izba przeprowadziła dowód z przesłuchania tej osoby, która potwierdziła, że konsultowała kwestie wyceny z oboma wykonawcami, ale wykonawcy nie konsultowali ofert między sobą. KIO uznała to wyjaśnienie za wiarygodne.

Izba uznała również, że sama zbieżność fragmentów późniejszych wyjaśnień nie jest wystarczającą wiarygodną przesłanką zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję. Mechanizm występujący w niniejszej sprawie jest analogiczny: istnieje konkretne, zewnętrzne i udokumentowane źródło podobieństwa warstwy redakcyjnej dokumentów, inne niż wymiana informacji pomiędzy Przystępującym a DawRoll.

Natomiast nawet bardzo podobne wyjaśnienia RNC nie oznaczają automatycznie zmowy wyrok KIO z dnia 17 marca 2026 r., KIO 300/26.

W tamtej sprawie wykonawcy byli wcześniej silnie powiązani, wskazywano na podobieństwo ich wyjaśnień RNC, sposób prezentowania kosztów i układ dokumentów, a nawet przedstawiono ekspertyzę cyfrową wskazującą tę samą informację o autorze dokumentów, tę samą licencję oprogramowania i zbliżony czas ich utworzenia.

Pomimo tego KIO nie stwierdziła zmowy. Izba oddzieliła możliwość zakwestionowania prawidłowości samych wyjaśnień RNC od zupełnie odrębnej kwestii wykazania antykonkurencyjnego porozumienia.

KIO wskazała, że niewystarczające jest wykazanie jakiegokolwiek związku czy porozumienia pomiędzy wykonawcami – musi to być porozumienie antykonkurencyjne, a materiał poszlakowy musi tworzyć taki ciąg faktów, z którego można wyprowadzić właśnie taki wniosek.

To rozróżnienie ma podstawowe znaczenie również w niniejszej sprawie. Nawet gdyby Izba miała zastrzeżenia do określonych fragmentów kalkulacji RNC, nie oznacza to automatycznie, że P.K. i D.O. wspólnie ustalali swoje oferty.

Przystępujący nie zaprzecza, że zna D.O., ani że przedsiębiorcy pozostają w określonych relacjach gospodarczych. Przedmiotem art. 108 ust. 1 pkt 5 Pzp nie jest jednak jakakolwiek współpraca gospodarcza, lecz porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji. Przystępujący jawnie udostępnił DawRoll określone doświadczenie i ma uczestniczyć w odpowiednim zakresie realizacji robót jako podwykonawca. Jest to relacja ujawniona Zamawiającemu i realizowana przy wykorzystaniu instytucji wprost przewidzianej przez art. 118 Pzp. Nie można z faktu jawnego zgłoszenia takiej relacji wyprowadzać automatycznie wniosku, że przedsiębiorcy wcześniej ustalali pomiędzy sobą ceny ofert.

Również w KIO 1104/26 Izba wyraźnie podkreśliła, że współpraca przedsiębiorców, w tym wcześniejsze podwykonawstwo, nie oznacza jeszcze, że w kolejnym postępowaniu zawarli oni niedozwolone porozumienie.

Także udostępnienie zasobów nie powoduje, że Przystępujący staje się wykonawcą zadania nr 6. CEROMA buduje istotną część zarzutu na twierdzeniu, że DawRoll złożył oferty na zadania 3 i 6, Przystępujący na zadania 8 i 9, a poprzez udostępnienie DawRoll doświadczenia Przystępujący w rzeczywistości miałby uczestniczyć w realizacji większej liczby części niż dopuszczone przez SWZ.

Tymczasem SWZ stanowi, że jeden wykonawca może złożyć ofertę na maksymalnie dwa zadania. Przystępujący złożył ofertę na dwa zadania, podobnie DawRoll.

Udział w charakterze podmiotu udostępniającego zasoby i podwykonawcy nie powoduje, że podmiot ten staje się automatycznie wykonawcą składającym ofertę na daną część.

Wyjątkowo trafny jest tutaj wyrok KIO z dnia 9 stycznia 2024 r., KIO 3799/23 i KIO 3805/23. W tamtej sprawie Zamawiający również uznał, że wykonawcy złożyli oferty na różne części, a jeden z nich poprzez udostępnienie doświadczenia i późniejsze podwykonawstwo miał w istocie obchodzić ograniczenie liczby części.

Izba tego stanowiska nie zaakceptowała. Uznała, że dla zastosowania art. 108 ust. 1 pkt 5 Pzp konieczne jest wykazanie porozumienia, a podmiot udostępniający zasoby i realizujący część świadczenia jako podwykonawca nie staje się tylko z tego powodu wykonawcą składającym ofertę na tę część.

Dokładnie ten sam wniosek należy przyjąć w niniejszej sprawie.

Twierdzenie Odwołującego jest tym bardziej nieprzekonujące, że sam Odwołujący w tym samym Postępowaniu korzysta z analogicznego modelu współpracy.

Z dokumentacji Postępowania wynika, że InfraRoad A.B. złożył oferty na zadania nr 5 i 8, wskazując CEROMA jako podwykonawcę w zakresie odmulania i ścinki poboczy.

CEROMA złożyła jednocześnie na rzecz InfraRoad zobowiązanie podmiotu udostępniającego zasoby, udostępniając wiedzę i doświadczenie i deklarując podwykonawstwo w zakresie odmulania rowów i ścinki zawyżonych poboczy.

Równocześnie CEROMA złożyła własne oferty na zadania nr 6 i 9.

W praktyce występuje więc dokładnie ta konstrukcja, którą Odwołujący chce przedstawiać jako symptom obejścia ograniczenia przez Przystępującego i DawRoll:

Okoliczność ta dowodzi czegoś przeciwnego: sam Odwołujący swoim zachowaniem potwierdził, że instytucję udostępnienia doświadczenia i podwykonawstwa traktuje jako normalny, dopuszczalny sposób współpracy, odrębny od złożenia oferty na daną część.

Nie sposób zatem racjonalnie twierdzić, że identyczna konstrukcja prawna tylko w przypadku Przystępującego i DawRoll stanowi sama przez się przesłankę antykonkurencyjnego podziału rynku, ale już dokonana przez Ceromę i Infraroad znową przetargową nie będzie.

Odwołujący wskazuje również, że zarówno DawRoll, jak i Przystępujący uzyskali oświadczenie Feniks dotyczące odbioru materiału. Również ta okoliczność posiada zwykłe gospodarcze wyjaśnienie.

Wykonawcy działają na tym samym lokalnym rynku, wykonują ten sam rodzaj robót i szukają podmiotów zainteresowanych odbiorem gruntu.

Feniks prowadzi działalność przedmiotowo związaną z ziemią, humusem, transportem, przesiewaniem i rekultywacją. Nie ma nic nadzwyczajnego w tym, że ten sam lokalny podmiot oferuje analogiczną możliwość współpracy więcej niż jednemu przedsiębiorcy wykonującemu podobne roboty.

Odwołujący nie przedstawił jakiegokolwiek dowodu, że Feniks przekazywał DawRoll informacje dotyczące ceny lub kalkulacji Przystępującego albo odwrotnie.

Przystępujący przedkłada również opinię nr 209/08/2026 z zakresu badań poligraficznych, wydaną 31 sierpnia 2026 r., na podstawie badania P.K. przeprowadzonego 28 sierpnia 2026 r.

Przystępujący nie nadaje temu dowodowi charakteru rozstrzygającego i nie twierdzi, że wynik badania poligraficznego zastępuje ocenę całokształtu materiału dowodowego dokonywaną przez Izbę. Jest to natomiast dodatkowy dowód, którego przedmiotem były dokładnie te konkretne zachowania faktyczne, których wystąpienie CEROMA domniemywa z poszlak.

W badaniu P.K. zadano trzy pytania:

1. czy przed terminem składania ofert wspólnie z D.O. podejmował decyzje w kwestii cen lub stawek do przetargu;
2. czy przed terminem składania ofert w tym Postępowaniu wymieniał z D.O. informacje o cenach lub kalkulacji;
3. czy przed terminem składania ofert w tym Postępowaniu uzgadniał z D.O. treść wyjaśnień rażąco niskiej ceny.

Na każde z powyższych pytań P.K. odpowiedział „nie”.

W wyniku analizy pięciu serii testowych uzyskano wynik całkowity +8, zakwalifikowany jako NDI – no deception indicated, tj. brak oznak wprowadzania w błąd. W opinii wskazano dla uzyskanego rezultatu wartość prawdopodobieństwa błędu $p = 0,017$.

Badaniu poddano konkretne fakty stanowiące istotę zarzutu CEROMA: ustalanie cen, wymianę informacji o kalkulacji i uzgadnianie wyjaśnień RNC.

Opinia ta koresponduje z pozostałym materiałem dowodowym:

- brak jest dowodu przekazania DawRoll ceny oferty Przystępującego przed jej złożeniem,

- brak jest dowodu przekazania Przystępującemu ceny DawRoll,
- brak jest dowodu wzajemnego przekazywania kalkulacji,
- podobieństwo późniejszych pism posiada konkretne zewnętrzne źródło redakcyjne,
- współpraca w zakresie udostępnienia doświadczenia była jawna wobec Zamawiającego. Jednocześnie

Przystępujący nie ukrywa wcześniejszej znajomości i kontaktów gospodarczych z D.O..

Czym innym jest jednak wiedza techniczna dotycząca sposobu wykonywania robót i wskazywanie typowych czynników kosztotwórczych, zwłaszcza w ramach jawnego o udostępnienia doświadczenia, a czym innym wymiana informacji o własnej cenie ofertowej, własnych stawkach, szczegółowej kalkulacji lub wspólne ustalanie warunków ofert.

Zwrócić należy również uwagę na całkowity brak mechanizmu, który w typowych sprawach dotyczących umowy pozwala wyjaśnić gospodarczy cel działania wykonawców.

Nie wystąpiła sytuacja, w której P.K. i DawRoll złożyli konkurencyjne oferty w tej samej części, a następnie wykonawca tańszy wycofał ofertę, odmówił uzupełnienia dokumentów lub doprowadził do własnego odrzucenia, aby umożliwić wybór droższej oferty drugiego przedsiębiorcy. Nie występuje mechanizm „oferty zabezpieczającej”, czy rotacyjne wycofywanie ofert. Nie występuje także zachowanie gospodarczo nieracjonalne jednego wykonawcy, którego jedynym beneficjentem jest drugi.

W wyroku KIO 300/26 Izba zwróciła uwagę właśnie na brak takiego mechanizmu i podkreśliła, że fakt, iż obaj wykonawcy rzeczywiście składali wymagane wyjaśnienia i nie doprowadzali celowo do eliminacji swoich ofert, przemawiał przeciwko tezie o umowie przetargowej.

Podobnie w KIO 1104/26 Izba uznała, że także współpraca w innych postępowaniach nie dowodzi niedozwolonego porozumienia w konkretnym przetargu. W niniejszej sprawie Odwołujący w istocie przedstawia następujące rozumowanie:

znali się → współpracują → startują na różnych zadaniach → korzystają z tego samego podmiotu → ich wyjaśnienia są podobne → zatem uzgodnili ceny i podzieliли zadania.

Pomiędzy pierwszymi pięcioma okolicznościami, a ostatnim wnioskiem brakuje jednak najważniejszego ogniwa: dowodu albo zespołu poszlak wskazujących, że przed terminem składania ofert rzeczywiście doszło do uzgodnienia warunków konkurencji.

Tymczasem dla każdego ze wskazanych przez CEROMA faktów istnieje odrębne, racjonalne i poparte materiałem dowodowym wyjaśnienie:

- wcześniejsza znajomość wynika z historii zawodowej przedsiębiorców;
- współpraca gospodarcza jest jawna;
- podwykonawstwo i udostępnienie zasobów są instytucjami przewidzianymi przez Pzp;
- korzystanie z Feniks odpowiada lokalnemu profilowi działalności tego przedsiębiorstwa;
- podobieństwo redakcyjne dokumentów wynika z korzystania z obsługi tego samego podmiotu;
- każdy przedsiębiorca złożył ofertę na liczbę zadań dopuszczoną przez SWZ;
- brak jest dowodu uzgodnienia cen i wymiany kalkulacji;
- przeprowadzone badanie poligraficzne nie wykazało oznak wprowadzania w błąd przy zaprzeczeniu takim uzgodnieniom.

Nie jest zatem spełniony standard, o którym mowa w sprawie KIO 1104/26: przedstawione okoliczności można racjonalnie wyjaśnić inaczej niż poprzez zawarcie porozumienia ograniczającego konkurencję.

Odwołanie w zakresie dotyczącym P.K. opiera się w znacznej części na przyjęciu przez CEROMA własnego modelu organizacji robót jako jedyne go możliwego, a następnie uznaniu każdego odstępstwa od tego modelu za dowód nierealności ceny lub niezgodności z SWZ.

Natomiast, po pierwsze wyjaśnienia Przystępującego zawierały konkretne dane i model kalkulacyjny, co uzasadniało ich dalsze uszczegółowienie, a nie automatyczne odrzucenie oferty; Po drugie, Przystępujący posiada szczególny model prowadzenia działalności, oparty w dużej mierze na osobistym wykonywaniu robót i własnych zasobach, którego realność potwierdzają wcześniejsze wykonane i odebrane przez tego samego Zamawiającego roboty o praktycznie analogicznym charakterze i znacznych zakresach;

Po trzecie, Odwołujący nadaje OPZ bardziej kategorię treść niż w rzeczywistości –30–40% prac ręcznych nie jest stałym, bezwzględnym zakresem, lecz możliwością zależną od warunków konkretnego odcinka. Po czwarte, dokumentacja zamówienia nie stanowi, że każdy materiał powstający podczas robót musi zostać zeskładowany.

Przeciwnie, przewiduje różne sposoby zagospodarowania materiału, a podstawową zasadą PPU jest zgodność gospodarowania każdym odpadem z obowiązującymi przepisami. Po piąte, współpraca z Feniks posiada rzeczywiste gospodarcze uzasadnienie, a sam profil działalności tego przedsiębiorstwa pozostaje bezpośrednio związany z ziemią i humusem. Po szóste, podobieństwo dokumentów Przystępującego i DawRoll posiada konkretne, udokumentowane źródło w postaci korzystania z tego samego zewnętrznego podmiotu świadczącego obsługę i przygotowującego stanowiska; Po siódme, sam Odwołujący korzysta w tym samym Postępowaniu z analogicznej konstrukcji udostępnienia doświadczenia i podwykonawstwa na rzecz InfraRoad, równolegle składając własne oferty na inne zadania. Po ósme, nie wykazano wymiany pomiędzy DawRoll i Przystępującym informacji o cenach, kalkulacji ani uzgodnienia treści wyjaśnień RNC, a dodatkowy dowód z badania poligraficznego potwierdza brak oznak wprowadzania w błąd przy zaprzeczeniu przez P.K. wystąpieniu właśnie takich zachowań; Po dziewiąte, w sprawie nie występuje żaden charakterystyczny dla zмовы mechanizm ekonomiczny polegający na wycofywaniu lub celowym eliminowaniu jednej oferty dla osiągnięcia korzyści przez drugiego wykonawcę.

Zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala zatem na stwierdzenie ani że oferta

Przystępującego zawiera rażąco niską cenę, ani że Przystępujący zaoferował wykonanie zamówienia w sposób sprzeczny z dokumentacją, ani tym bardziej że zawarł porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji.

W konsekwencji odwołanie w zakresie zarzutów dotyczących oferty Przystępującego powinno zostać oddalone w całości.”.

Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła i zważyła, co następuje.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności w oparciu o treść akt sprawy odwoławczej, w tym treść Specyfikacji Warunków Zamówienia, zwanej dalej SWZ, odwołania, oferty Przystępującego: Przedsiębiorstwa Usługowego Roboty Ziemne P.K. z siedzibą w Wałbrzychu, a także ofert wykonawcy: F.H.U. „K.” P.P., a także wykonawcy DawRoll D.O., informacji z otwarcia ofert, a także wezwania wykonawców przez Zamawiającego do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny, wyjaśnień Przystępującego wraz z dowodami, wykonawcy F.H.U. „K.” P.P., a także wykonawcy DawRoll D.O. wraz z dowodami, na podstawie odpowiedzi Zamawiającego na odwołanie, pisma procesowego Przystępującego z dnia 31 sierpnia 2026 r., jak również na podstawie złożonych wyjaśnień Izba postanowiła odwołanie oddalić.

Odwołanie nie zawierało braków formalnych, wpis został przez Odwołującego uiszczony, zatem odwołanie podlegało rozpoznaniu. Izba nie stwierdziła przesłanek do jego odrzucenia.

W pierwszej kolejności Izba uznała za bezskuteczne zgłoszenie przystąpienia do postępowania odwoławczego po stronie Zamawiającego wykonawcy DawRoll D.O. z siedzibą w Wałbrzychu z powodu jego zgłoszenia po terminie ustawowym, bowiem zgłoszenie nastąpiło w dniu 11 sierpnia br. (vide: prezentata Krajowej Izby Odwoławczej), podczas gdy termin ten upłynął w dniu 7 sierpnia br. (w dniu 4 sierpnia br. Przystępujący powziął wiadomość o treści odwołania i został wezwany do zgłoszenia przystąpienia).

Stosownie do art.525 ust.1 ustawy Pzp wykonawca może zgłosić przystąpienie do postępowania odwoławczego **w terminie 3 dni** od dnia otrzymania odwołania albo jego kopii, wskazując stronę, do której przystępuje, interes w uzyskaniu rozstrzygnięcia na korzyść strony, do której przystępuje, oraz twierdzenia, a także dołączając dowody na poparcie swoich twierdzeń lub w celu odparcia twierdzeń powołanych w odwołaniu lub odpowiedzi na odwołanie.

Jednocześnie ust.2 powołanego wyżej przepisu reguluje, że zgłoszenie przystąpienia do postępowania odwoławczego **doręcza się Prezesowi Izby** a zgłoszenie przystąpienia albo jego kopię, jeżeli zostało wniesione w formie pisemnej, przesyła się zamawiającemu oraz wykonawcy wnoszącemu odwołanie. Do zgłoszenia przystąpienia dołącza się dokument potwierdzający umocowanie do reprezentowania wykonawcy, który przystąpił do postępowania odwoławczego.

W ocenie Izby - nadanie pisma w placówce operatora pocztowego nie stanowi takiego doręczenia, a zatem należało stwierdzić, że zgłoszone przez tego wykonawcę przystąpienie było bezskuteczne w rozumieniu powyższych przepisów prawa.

Izba nie uwzględniła również wniosku Odwołującego o umorzenie postępowania odwoławczego wobec zarzutów odnoszących się do wykonawcy DawRoll D.O. na zasadzie **art.522 ust.4 ustawy Pzp**.

Zgodnie z powyższym przepisem w przypadku **uwzględnienia przez zamawiającego części zarzutów** przedstawionych w odwołaniu, Izba może umorzyć postępowanie odwoławcze w części dotyczącej tych zarzutów, pod warunkiem że w postępowaniu odwoławczym po stronie zamawiającego nie przystąpił w terminie żaden wykonawca

albo wykonawca, który przystąpił po stronie zamawiającego, nie wniósł sprzeciwu wobec uwzględnienia tych zarzutów. W takim przypadku Izba rozpoznaje pozostałe zarzuty odwołania. Zamawiający wykonuje, powtarza lub unieważnia czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia, zgodnie z żądaniem zawartym w odwołaniu w zakresie uwzględnionych zarzutów.

W rozpoznawanej sprawie Zamawiający **uwzględnił odwołanie w całości**, a zatem wydaje się, że cytowany przepis nie może mieć zastosowania w rozpoznawanej sprawie.

Dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dokumentacyjnego, Izba po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego nie doszukała się w działaniach Zamawiającego naruszenia art. 16 ustawy Pzp, art. 224 ust. 1 ustawy Pzp, art. 224 ust. 5 i 6 ustawy Pzp, art. 226 ust. 1 pkt 5, 8 ustawy Pzp, art. 226 ust. 1 pkt 2) lit. b) i c) Pzp w związku z art. 118 ust. 2 w związku z art. 16 ustawy Pzp, art. 226 ust. 1 pkt 2) lit. a) ustawy Pzp w związku z art. 108 ust. 1 pkt 5) ustawy Pzp oraz art. 226 ust. 1 pkt 7 w związku z art. 16 pkt 1 i 2 ustawy Pzp.

Rozpoznając istotę sprawy należy wskazać, że zasadniczym zagadnieniem wymagającym rozstrzygnięcia była kwestia oceny czy Zamawiający był zobowiązany do odrzucenia oferty Przystępującego oraz innych wykonawców z powodu złożenia przez nich ofert w warunkach domniemania istnienia rażąco niskich cen w okolicznościach z umowy przetargowej.

Dokonując rozpoznania zarzutów nr 1 - 3 odwołania odnoszących się do wskazania przez Odwołującego bezzasadnego ponownego wezwania wykonawców do złożenia wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny Izba uznała je za chybione.

Izba ustaliła, że Zamawiający na podstawie art. 224 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm.) w związku z tym, że zaoferowana przez wykonawców cena w zakresie zadeklarowanych przez nich do wykonania zadań wydawała się rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia oraz wzbudziła wątpliwości Zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, Zamawiający zażądał od wykonawców wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych, w szczególności w zakresie:

- 1) zarządzania procesem produkcji, świadczonych usług lub metody budowy;
- 2) wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków dostaw, usług albo związanych z realizacją robót budowlanych;
- 3) oryginalności dostaw, usług lub robót budowlanych oferowanych przez wykonawcę;
- 4) zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie;
- 5) zgodności z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;
- 6) zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie;
- 7) zgodności z przepisami z zakresu ochrony środowiska;
- 8) wypełniania obowiązków związanych z powierzeniem wykonania części zamówienia podwykonawcy.

Zamawiający w powyższym wezwaniu powiadomił wykonawców, że na podstawie art. 224 ust. 6 ustawy Pzp Zamawiający informuje, że zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp odrzuceniu, jako oferta z rażąco niską ceną lub kosztem, podlega oferta Wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie, lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu.

W związku z powyższym należy wskazać, że stosownie do przepisu art. 224 ust. 1 ustawy Pzp jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia lub budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych.

Godzi się zauważyć, że ustawa Pzp nie przewiduje, że procedura wyjaśniania rażąco niskiej ceny ma charakter jednorazowej czynności.

W przekonaniu Izby – pierwsze wezwanie Zamawiającego miało charakter bardzo ogólny i było jedynie

przekopiowaniem treści art.224 ust.3 ustawy Pzp, który stanowi, że wyjaśnienia, o których mowa w ust. 1, mogą dotyczyć w szczególności:

- 1) zarządzania procesem produkcji, świadczonych usług lub metody budowy;
- 2) wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków dostaw, usług albo związanych z realizacją robót budowlanych;
- 3) oryginalności dostaw, usług lub robót budowlanych oferowanych przez wykonawcę;
- 4) zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2024 r. poz. 1773) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie;
- 5) zgodności z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;
- 6) zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie;
- 7) zgodności z przepisami z zakresu ochrony środowiska;
- 8) wypełniania obowiązków związanych z powierzeniem wykonania części zamówienia podwykonawcy.

Zdaniem Izby - takiej treści zaproszenie może co najwyżej stanowić zaproszenie wykonawcy do prezentacji wyjaśnień dotyczących obalenia domniemania rażąco niskiej ceny wraz z dowodami i dawało wykonawcom szerokie pole do złożenia wyjaśnień i dowodów według ich uznania odpowiadającego ich wiedzy i doświadczeniu zawodowemu w aspekcie kalkulowania przez nich ceny ofertowej.

Natomiast, w okolicznościach tej sprawy wykonawcy nie mieli wiedzy jakie konkretne elementy cenowe, w tym jaka istotna część składowa ceny czy koszt budzi uzasadnione wątpliwości Zamawiającego, co do możliwości wystąpienia rażąco niskiej ceny.

W związku z tym, należało przyjąć, że Zamawiający miał dostateczną podstawę prawną do ponownego wezwania wykonawców do wyjaśnienia braku istnienia rażąco niskiej ceny wraz z dowodami.

W dalszej kolejności Izba uznała, że nie potwierdziły się również zarzuty nr 4 – 6 odwołania, bowiem odrzucenie oferty danego wykonawcy może nastąpić jedynie w warunkach spełnienia przesłanek z art.224 ust.6 ustawy Pzp, który stanowi, że odrzuceniu, jako oferta z rażąco niską ceną lub kosztem, podlega oferta wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie, lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu.

Bezspornym w tej sprawie jest, że wykonawcy konkurencyjni w stosunku do Odwołującego przedstawili w terminie wyjaśnienia wraz z dowodami mającymi wykazać brak rażąco niskiej ceny (vide: wyjaśnienia wykonawców wraz z dowodami).

Izba ustaliła, że Zamawiający wezwał dwukrotnie wykonawców do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny wraz z dowodami.

Izba stwierdziła również, że Zamawiający w piśmie z dnia 24 lipca 2026 r. poinformował wykonawców o wyborze oferty najkorzystniejszej Przystępującego w zakresie zadania nr 9 i wykonawcy DawRoll D.O. zadania nr 9 nie podając jednak jakichkolwiek motywów odnoszących się do złożonych przez wykonawców wyjaśnień i dowodów.

Z czynności tej można wnioskować, że Zamawiający uznał wyjaśnienia wykonawców i złożone przez nich dowody za wystarczające do obalenia domniemania braku rażąco niskiej ceny lub je pominął.

Następnie, należy również odnotować, że Zamawiający uwzględnił odwołanie w całości nie podając jakichkolwiek motywów swojej decyzji, co z kolei świadczy o tym, że zmienił on swoje stanowisko w zakresie możliwości wystąpienia rażąco niskich cen ofert wykonawców, przy czym oświadczenie to nie nastąpiło w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Izba stwierdziła również, że Zamawiający nie wziął udziału w przedmiotowym postępowaniu odwoławczym, nie przedstawiając własnego stanowiska uzasadniającego zmianę jego poglądu odnośnie cen zaoferowanych przez wykonawców.

W tym stanie rzeczy wymaga podkreślenia, że odrzucenie oferty wykonawcy w okolicznościach wystąpienia możliwości wystąpienia rażąco niskiej ceny może nastąpić jedynie w warunkach przeprowadzenia przez Zamawiającego oceny złożonych wyjaśnień wraz z dowodami.

Przepis art.224 ust.6 ustawy Pzp wymaga przeprowadzenia przez Zamawiającego analitycznego procesu

myślowego, którego następstwem będzie ocena złożonych wyjaśnień wraz z dowodami i ostatecznie uznanie przez niego, że wyjaśnienia te wraz z dowodami uzasadniają bądź nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu.

Z akt sprawy odwoławczej nie wynika, iżby Zamawiający takiej oceny dokonał w czasie prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, a jego oświadczenie procesowe o uwzględnieniu odwołania nie może konwalidować braku dokonania takiego badania i oceny wyjaśnień wraz z dowodami złożonymi przez wykonawców w trakcie postępowania przetargowego.

Jeżeli zatem Zamawiający nie doszedł do wniosku, że złożone przez wykonawców wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu, to nie miał on właściwej podstawy prawnej do odrzucenia ofert wykonawców.

W związku z powyższym należało uznać, że Zamawiający nie mógł skorzystać z przepisu art.226 ust.1 pkt 8 ustawy Pzp, który stanowi, że zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia.

Dodatkowo, wymaga również wskazania, że rola Zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego nie sprowadza się jedynie do sporządzenia wezwania do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny i podania wyniku postępowania przetargowego, lecz jest on również zobowiązany do oceny złożonych wyjaśnień wraz z dowodami i podania w tym względzie stosownego uzasadnienia.

Zgodnie z art.16 ustawy Pzp zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób:

- 1) zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców;
- 2) przejrzysty;
- 3) proporcjonalny.

Na tle rozpoznawanej sprawy powyższy przepis należy rozumieć w ten sposób, że Zamawiający jest zobowiązany do przedstawienia swojej oceny wyjaśnień wykonawców i dowodów przez nich złożonych na równych zasadach w sposób, który będzie przejrzysty dla wykonawców i ocena ta nie będzie nadmierna (będzie odbywać się w granicach skonkretyzowanej treści wezwania zamawiającego) oraz będzie proporcjonalna przy uwzględnieniu specyfiki danego przedmiotu zamówienia.

Odwolujący tych wszystkich aspektów działania i zaniechania Zamawiającego nie dostrzegł i w związku z tym nie objął ich zarzutami odwołania, uznając, że właściwe będą zarzuty daleko idące.

Niezależnie od powyższego zasadniczego zapatrywania Izby, co do możliwości wystąpienia rażąco niskiej ceny, Izba dostrzegła również, że cała motywacja prezentowana przez Odwołującego oparta jest na domysłach i przypuszczeniach wynikających z jego doświadczenia zawodowego w oderwaniu od wyliczeń kalkulacyjnych innych wykonawców.

Do wykazania rażąco niskiej ceny konieczne jest udowodnienie, że zaoferowana przez wykonawców cena jest nieprawdopodobna i uniemożliwi należyte wykonanie przedmiotu zamówienia.

Zdaniem Izby – za cenę rażąco niską można uznać jedynie cenę niewiarygodną, nierealną, poniżej kosztów świadczenia, co jest potwierdzone judykaturą Krajowej Izby Odwoławczej.

Według Izby – przenoszenie przez Odwołującego na grunt odwołania szczegółowego katalogu czynności do realizacji wynikających z treści SWZ i oczekiwanie ich wyceny wraz z dowodami nie koresponduje z treścią art.224 ust.1 ustawy Pzp, który odnosi się do ceny głównej lub istotnej jej części składowej.

W związku z tym przechodząc do rozpoznania zarzutu nr 7 odwołania w zakresie sprzeczności treści oferty z warunkami zamówienia Izba uznała go za nieuzasadniony.

Izba reprezentuje pogląd, że identyfikacja kolizji możliwej do wystąpienia pomiędzy treścią oferty i warunkami zamówienia wymaga udowodnienia, że w wykonawca oświadczył w samej ofercie w dacie jej złożenia, że wykona przedmiot zamówienia w sposób niezgodny z danym warunkiem zamówienia.

W przekonaniu Izby – wyjaśnienia rażąco niskiej ceny nie stanowią treści oferty, lecz stanowią jedynie wyjaśnienie zaoferowanej przez wykonawców ceny głównej lub jej istotnej części składowej.

Wobec tego Izba uznała, że Odwołujący nie udowodnił, że Zamawiający był zobowiązany do zastosowania przepisu art.226 ust.1 pkt 5 ustawy Pzp, który stanowi, że zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli jej treść jest niezgodna z warunkami zamówienia.

W dalszej kolejności, nie znalazł potwierdzenia zarzut nr 8 odwołania zaniechania odrzucenia oferty DawRoll,

który – jak stwierdził Odwołujący - nie wykazał, że w sposób realny spełnia warunek udziału w postępowaniu odnoszący się do wiedzy i doświadczenia, a to z uwagi na okoliczność, iż w świetle złożonych wyjaśnień ceny zamierza w całości samodzielnie (jednoosobowo) zrealizować zamówienie, a co za tym idzie zobowiązanie podmiotu trzeciego do realizacji części zamówienia, do realizacji której wymagane są wiedza i doświadczenie objęte warunkiem, są jedynie pozorne.

Zdaniem Izby – dla oceny spełniania warunku udziału w postępowaniu istotne jest wykazanie się posiadaniem przez wykonawcę wiedzy i doświadczenia w realizacji przedmiotu zamówienia.

Natomiast, wyjaśnienia dotyczące rażąco niskiej ceny dotyczą badania okoliczności zdolności wykonawcy do wykonania zamówienia za zaoferowaną cenę, która może stanowić rażąco niską cenę, a zatem wywodzenie przez Odwołującego z treści wyjaśnień wniosku o niespełnianiu warunku udziału w postępowaniu jest niedopuszczalne w świetle obowiązujących przepisów prawa.

Stosownie do art.126 ust.1 ustawy Pzp Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli została złożona przez wykonawcę:

b) niespełniającego warunków udziału w postępowaniu, lub

c) który nie złożył w przewidzianym terminie oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1, lub podmiotowego środka dowodowego, potwierdzających brak podstaw wykluczenia lub spełnianie warunków udziału w postępowaniu, przedmiotowego środka dowodowego, lub innych dokumentów lub oświadczeń.

Jednocześnie w myśl przepisu art.118 ust.2 ustawy Pzp w odniesieniu do warunków dotyczących wykształcenia, kwalifikacji zawodowych lub doświadczenia wykonawcy mogą polegać na zdolnościach podmiotów udostępniających zasoby, jeśli podmioty te wykonują roboty budowlane lub usługi, do realizacji których te zdolności są wymagane.

Nie można zatem czynić zarzutu wykonawcy, że zamierza on skorzystać ze wsparcia podmiotu trzeciego wykonawcy Feniks.

Podobnie z takiego wsparcia wykonawcy InfraRoad A.B. będzie korzystać Odwołujący.

W związku z tym Izba nie może różnicować praw i obowiązków wykonawców faworyzując arbitralnie jeden z modeli współpracy wykonawców służący realizacji zamówienia publicznego, jednocześnie podważając podobny model współpracy u innego wykonawcy.

Ostatecznie Odwołujący również nie wykazał zasadności zarzutu nr 9, że Zamawiający powinien zastosować przepisy art. 226 ust. 1 pkt 2) lit. a) ustawy Pzp w zw. z art. 108 ust. 1 pkt 5) ustawy Pzp oraz art. 226 ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp i odrzucić oferty wykonawców DawRoll oraz P.P., bowiem na podstawie wiarygodnych przesłanek można stwierdzić, że wykonawcy zawarli porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji w postępowaniu, a ich działanie polegające na skoordynowaniu składania ofert, uznać można za działanie w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji.

Wymaga zwrócenia uwagi, że art.108 ust.1 pkt 5 ustawy Pzp normuje, że z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się wykonawcę jeżeli zamawiający może stwierdzić, na podstawie wiarygodnych przesłanek, że wykonawca zawarł z innymi wykonawcami porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji, w szczególności jeżeli należąc do tej samej grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, złożyli odrębne oferty, oferty częściowe lub wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, chyba że wykazą, że przygotowali te oferty lub wnioski niezależnie od siebie.

W rozpoznawanej sprawie Zamawiający nie stwierdził, że na podstawie wiarygodnych przesłanek wykonawcy zawarli pomiędzy sobą porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji.

Wydaje się, że jedyną poszlaką, która mogłaby wskazywać na możliwość sporządzenia podobnie brzmiących dokumentów dwóch wykonawców była forma udzielonych wyjaśnień.

W ocenie Izby – prowadzenie przez podmiot zewnętrzny - PrawnikInżynier24online Sp. z o.o. dwóch spraw wykonawców w zakresie wyjaśnienia rażąco niskiej ceny (sporządzenie pisma o podobnej jednostce redakcyjnej) nie przesądza jeszcze o tym, że wykonawcy ci umówili się co do złożenia określonej treści ofert.

Brak jest w tej mierze zbieżności czasowej pomiędzy momentem składania ofert i wyjaśnień dotyczących rażąco niskiej ceny.

Jednocześnie, Izba stanęła na stanowisku, że tego rodzaju aktywność podmiotu doradczego nie stanowi wiarygodnej przesłanki, że wykonawcy zawarli pomiędzy sobą porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji.

Na uwagę zasługuje, że Odwołujący sformułował zarzut ściśle w związku z 226 ust.1 pkt 7 ustawy Pzp, który reguluje, że Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli została złożona w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

W tym miejsce należy wskazać, że między innymi czynem nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art.15 ust.1 pkt

1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji który stanowi, że czynem nieuczciwej konkurencji jest między innymi utrudnianie innym przedsiębiorcom dostępu do rynku, w szczególności przez sprzedaż towarów lub usług poniżej kosztów ich wytworzenia lub świadczenia albo ich odprzedaż poniżej kosztów zakupu w celu eliminacji innych przedsiębiorców.

Zdaniem Izby – Odwołujący nie udowodnił przesłanek określonych w tym przepisie, a w szczególności możliwości wystąpienia okoliczności wykonywania przez Przystępującego stałych czynności polegających na utrudnianiu Odwołującemu dostępu do rynku w celu jego eliminacji jako przedsiębiorcy.

W tym stanie rzeczy Izba na podstawie art. 553 ustawy Pzp postanowiła oddalić odwołanie.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 574 i art.576 ustawy Prawo zamówień publicznych, stosownie do wyniku postępowania, z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania .

Przewodniczący: